

รายงานผลการดำเนินงาน

ของ

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ธันวาคม ๒๕๔๙ - กันยายน ๒๕๕๐)

คำนำ

รายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติฉบับนี้ คณะกรรมการฯ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายใต้ภารกิจอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗๓ (๔) และตามกรอบบัญชีอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ อันได้แก่ การให้คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค

ในโอกาสที่สมาชิกสภานิติบัญญัติชุดนี้ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้พิจารณาว่า เห็นควรมีการรวบรวมจัดทำสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๙ - เดือนกันยายน ๒๕๕๐ ซึ่งนับเป็นการรวบรวมผลงานที่ผ่านมา เพื่อรวบรวมผลงานและภารกิจต่าง ๆ ทั้งหมดที่คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการมาในช่วงระยะเวลา ๙ เดือน

รายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติฉบับนี้ ประกอบด้วยสาระสำคัญต่าง ๆ ของการดำเนินงานซึ่งได้รวบรวมไว้ โดยแบ่งเป็น ๔ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ การพิจารณากฎหมาย ส่วนที่ ๒ ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาและติดตามการดำเนินงานของหน่วยงาน รวมถึง การพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค การกระทำ หรือละเว้นการกระทำ การทุจริต ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในฐานะผู้บริโภค แล้วหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ส่วนที่ ๓ การจัดสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในประเด็นปัญหาสำคัญที่กระทบต่อผู้บริโภคและอยู่ในความสนใจของสังคม ส่วนที่ ๔ การเดินทางไปศึกษาดูงาน ส่วนที่ ๕ การจัดทำรายงาน และส่วนที่ ๖ การจัดตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน เพื่อพิจารณาศึกษากรณีต่าง ๆ แล้วรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภคฯ หวังว่ารายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภคฯ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	ค
รายนามคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค	ช
ยุทธศาสตร์การทำงานของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค	ญ
กรอบและแนวทางการทำงาน	ฎ
สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ด

ผลงานของคณะกรรมการ ๓

ส่วนที่ ๑	การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและการผลักดัน กฎหมายด้านการคุ้มครองผู้บริโภค	๓
ส่วนที่ ๒	การประชุม	๑๙
ส่วนที่ ๓	การสัมมนา	๓๕
ส่วนที่ ๔	การเดินทางไปศึกษาดูงาน	๖๗
ส่วนที่ ๕	การจัดทำรายงาน	๗
ส่วนที่ ๖	คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน	๘๙

ภาคผนวก

๑.	ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค พ.ศ.	(๓)
๒.	ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.	(๑๑)
๓.	ร่างพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๒๙)
๔.	ร่างพระราชบัญญัติบริหารกิจการฮาลาล พ.ศ.	(๕๑)

อำนาจหน้าที่
ของ
คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
(Committee on Consumer Protection)

ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๙
ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

“ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๗๓ (๔)
ให้คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการพิจารณา
สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งปัญหาความ
เดือดร้อนของผู้บริโภค”

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑

๒

๓

๔

๕

๖

๗

๘

๙

๑๐

๑๑

๑๒

๑๓

รายนามคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. นายประพันธ์ คุณมี	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสุรชัย ภูประเสริฐ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสมชาย แสวงการ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง และ โฆษกคณะกรรมการ
๔. นายสำราญ รอดเพชร	เลขานุการคณะกรรมการ
๕. นายบุญสม ศิริบำรุงสุข	กรรมการ
๖. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	กรรมการ
๗. นายวันชัย ศิริชนะ	กรรมการ
๘. นายวินัย สมะอุน	กรรมการ
๙. นายสรารุช วัชรพล	กรรมการ
๑๐. นางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์	กรรมการ
๑๑. นายเวต์อราแม มะมิงจิ	กรรมการ ^๑
๑๒. พลอากาศโท เกรียงเดช เจ็ยจันทรพงษ์	กรรมการ ^๒
๑๓. พลโท ชูศิลป์ คุณาไทย	กรรมการ

ที่ปรึกษาากิตติมศักดิ์

๑. นายธนากร คุปตจิตต์
๒. นายบริพัฒน์ กุลชาติชัย
๓. นายบัณฑิตย์ สมะอุน
๔. นายประวัตติ ภัททวงศ์
๕. นายปราโมช รัฐวินิจ
๖. นายพงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร
๗. นายพิเชฐ พัฒนโชติ
๘. นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ

^๑ ในคราวประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๔๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง นายเวต์อราแม มะมิงจิ เป็นกรรมการเพิ่มในคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

^๒ ในคราวประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง พลอากาศโท เกรียงเดช เจ็ยจันทรพงษ์ และพลโท ชูศิลป์ คุณาไทย เป็นกรรมการเพิ่มในคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

๙. นายไพศาล พรหมยงค์
๑๐. นายวิญญู อู่ฟารกุล
๑๑. นายวิวัฒน์ สุทธิพากษ์
๑๒. ดร.สุชาดา โทผล
๑๓. ดร.อมรวิชัย นาครทรรพ
๑๔. นายสมนึก พิมลเสถียร
๑๕. นายสำราญ ฉัตรโท
๑๖. นายอนุวัฒน์ ธรรมธัช
๑๗. พลเอก ประศาสน์ บุรินทร์วัฒนา
๑๘. นายจรัสศักดิ์ พรหมทอง
๑๙. นายธรรมรัตน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๒๐. นายมงคล ศิริรัตน์รังษี
๒๑. นายธิตี แก้วกิติชัย
๒๒. นายนรินทร์ แดงตะโคตร
๒๓. นายประวิทย์ จิตนราพงศ์
๒๔. นายสมหมาย ศรีสุทธิยางกูร
๒๕. ดร.อมรวิชัย นาครทรรพ
๒๖. นายกุลศักดิ์ โชติปุตตะ
๒๗. นายอนันต์ เจษฎารมย์
๒๘. นายอัศดร รากบัว
๒๙. นางศรีรัตนา เขาวนุ่นเสถียร
๓๐. นายบรรพต วณิชพุทธิรักษา
๓๑. พลตำรวจตรี ทวีศักดิ์ ตูจินดา
๓๒. คุณณัฐสภรณ์ เทศบรรทัด

ที่ปรึกษา ผู้อำนวยการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ

๑	นายโฆสิต สุวินิจจิต	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการฯ
๒	นายจิตตวุฒิ ลิ้มศิริเศรษฐกุล	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการฯ
๓	นายประจัญ ไทรเมือง	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการฯ
๔	ดร.พงศ์ชิต ชิตพงศ์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการฯ
๕	นายพินิจ อุดมสมปอง	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการฯ
๖	นายพุมพิพงศ์ สิทธิแสงชัย	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการฯ
๗	นายสมนึก กยวัฒน์กิจ	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการฯ
๘	ดร.สุชาติ จันทวิชกุล	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการฯ
๙	ดร.อมรวิชัย นาคทรพรพ	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการฯ
๑๐	นายวิภาส อูมา	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการฯ
๑๑	นายเรืองฤทธิ์ ภูประเสริฐ	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการฯ
๑๒	นายเพชร สมุทวนิช	นักวิชาการประจำคณะกรรมการฯ
๑๓	นางสาวอัครวรรณ เจริญผล	นักวิชาการประจำคณะกรรมการฯ

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การดำเนินงานเชิงรับ

- พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- พิจารณาสอบสวนการกระทำ หรือการละเว้นการกระทำ การทุจริตและประพฤติ อันมีผลกระทบต่อประชาชนในฐานะผู้บริโภคให้ได้รับความเดือดร้อน
- พิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีความสำคัญต่อการคุ้มครองผู้บริโภค และมีผลกระทบในภาพรวม และอยู่ในความสนใจของประชาชน โดยเรียกบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น

การดำเนินงานเชิงรุก

- พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- ติดตามการร่างกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อหาแนวทางแก้ไข ด้วยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
- สนับสนุนให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค โดยให้มีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ผลักดันการเสนอกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค
- ผลักดันให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนมีบทบาทในการดูแลผู้บริโภคอย่างใกล้ชิด ประกอบกับการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนในฐานะผู้บริโภคมีความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และรู้จักสิทธิของตนเองอันเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคมากขึ้น
- ทำงานร่วมกับเครือข่ายผู้บริโภค เพื่อรับทราบข้อมูล สภาพปัญหา และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อช่วยยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีความเข้มแข็งขึ้น

กรอบและแนวทางการทำงาน

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภคฯ ได้กำหนดกรอบและแนวทางการทำงาน
ดังนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่ สภานิติบัญญัติมอบหมาย

(๒) พิจารณาเรื่องหรือกิจการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคจากเรื่องที่
กรรมการทวิดยก เรื่องร้องเรียน และเรื่องอื่นใดที่มีความสำคัญต่อการคุ้มครองผู้บริโภคและมี
ผลกระทบในภาพรวมและอยู่ในความสนใจของประชาชน โดยเรียกบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา
ชี้แจงแสดงความคิดเห็น

(๓) ติดตามการทำงานของภาครัฐและภาคประชาชนเกี่ยวกับการเสริมสร้าง
ศักยภาพของชุมชนด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการสร้างหลักประกันและความมั่นคง
ในคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวมให้มีความปลอดภัยในการบริโภค ทั้งในระดับโครงสร้าง นโยบาย
กฎหมาย และการพัฒนาในพื้นที่

(๔) ตรวจสอบการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านการคุ้มครอง
ผู้บริโภค เพื่อรักษาสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และความเป็นธรรมในสังคม ตลอดจนสวัสดิภาพ
ชีวิต ในฐานะผู้บริโภคที่มีให้ถูกเอารัดเอาเปรียบ

(๕) ตรวจสอบการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงาน
ภาครัฐ กับองค์กรภาคประชาชนในการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และผลักดันให้หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับผู้บริโภค

(๖) พิจารณาสอบสวนการกระทำ หรือการละเว้นการกระทำ การทุจริตและประพฤติ
อันมีผลกระทบต่อผู้บริโภคของประชาชน ที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน

(๗) ติดตามการร่างกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อหา
แนวทางแก้ไข ด้วยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

(๘) ผลักดันการเสนอกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

สรุปผลการดำเนินงานของ
คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

โดยที่บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลที่เป็นความจริง และมีช่องทางในการร้องเรียนด้านปัญหาต่างๆ ที่กระทบต่อของประชาชนในฐานะผู้บริโภค ประกอบกับได้กำหนดให้ผู้บริโภคมีสิทธิรับทราบข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ มีสิทธิร้องเรียนในปัญหาที่เกิดขึ้น และได้รับการเยียวยาความเสียหาย เพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบปัญหาด้านการคุ้มครองผู้บริโภคมาโดยตลอด จึงได้มีมติเห็นสมควรสรุปผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาเพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อทราบและพิจารณา

ที่ผ่านมาเป็นระยะเวลา ๙ เดือน คณะกรรมการฯ ได้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหา ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกโกง เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมในด้านต่างๆ หลายประการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนในฐานะผู้บริโภคเป็นอย่างมาก อาทิ

ผลงานของคณะกรรมการ

ส่วนที่ ๑

- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการ
คุ้มครองผู้บริโภค
- การติดตามและผลักดันการเสนอร่างกฎหมายที่มี
ความเกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและ
เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

คณะกรรมการการได้มีการพิจารณากร่างพระราชบัญญัติในอันที่จะที่เป็นประโยชน์และช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้บริโศค โดยคณะกรรมการได้ดำเนินการร่วมกับภาคประชาชนและองค์กรต่าง ๆ และตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาพิจารณาศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อนำร่างพระราชบัญญัติที่ได้เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณา จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่

(๑) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อผู้บริโศค พ.ศ.

จากสถานการณ์ปัจจุบันที่กฎหมายคุ้มครองผู้บริโศคยังมีความอ่อนแอ โดยเมื่อผู้บริโศคได้รับความเดือดร้อนหรือมีการร้องเรียนความเสียหายที่เกิดขึ้น จะไม่ได้รับการดูแลคุ้มครองตามสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น แนวความคิดเกี่ยวกับการปฏิรูประบบการคุ้มครองผู้บริโศค โดยการจัดตั้งองค์การอิสระผู้บริโศคตามเจตนารมณ์ของของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๑ วรรคสอง ที่กำหนดให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโศคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโศค ซึ่งจะเป็นกลไกภาคประชาชนที่ทำหน้าที่รับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนผู้บริโศค การนำเสนอนโยบายและมาตรการคุ้มครองผู้บริโศค การให้ความเห็นประกอบการพิจารณาต่อการออกกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโศค ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงเป็นองค์กรตรวจสอบที่จะรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโศค พร้อมทั้งจัดการบริการด้านความรู้เกี่ยวกับสิทธิในด้านการบริโศคต่าง ๆ ให้แก่ผู้บริโศค โดยมีสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโศค มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ทั้งนี้ โดยรัฐจะต้องสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย

หลักการร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโศค การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโศคเพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการให้แก่คณะกรรมการ การจัดสรรและหลักเกณฑ์การตรวจสอบการใช้เงินงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงาน สำหรับสาระสำคัญของร่างฯ มีดังต่อไปนี้

๑) คณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโศค

๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโศค ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบสี่คน ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กรผู้บริโศคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีและคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโศครับรอง โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโศค เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๕)

๒) การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

กรรมการองค์การอิสระผู้บริโศคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี โดยผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้ว อาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๖)

นอกจากการครบตำแหน่งตามวาระแล้ว ได้กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของ
กรรมการ ไว้ดังนี้ (ร่างมาตรา ๗)

๑. ตาย
๒. ลาออก
๓. พ้นจากการเป็นตัวแทนขององค์กรผู้บริโภค
๔. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค

กำหนด และ

๕. คณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม
ของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

๓) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

เนื่องจากสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ได้แก่ การกำหนดให้มืองค์การอิสระเพื่อ
ผู้บริโภคที่จะเป็นกลไกของภาคประชาชนในการเสนอนโยบายและมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค ในการให้
ความเห็นต่อกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ดังนั้นในส่วน
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจึงจะต้องส่งเสริมหลักการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชน และจะต้องมี
ความเป็นอิสระจากอำนาจรัฐหรืออำนาจของระบบทุนนิยม เพื่อให้เกิดระบบคุ้มครองผู้บริโภคที่เอื้อประโยชน์
สูงสุดต่อสังคมไทย โดยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค มีดังนี้

๑. รับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภคเพื่อให้เห็นแก่หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และ
การให้ ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค เว้นแต่มีข้อมูลจากการศึกษาหรือมี
ผลการวิจัยในเรื่องนั้นแล้ว

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรผู้บริโภคในการคุ้มครองผู้บริโภค

๓. ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน
และองค์กรอื่นในการส่งเสริมผู้บริโภคและการคุ้มครองผู้บริโภค

๔. จัดให้มีการประชุมสมัชชาตัวแทนองค์กรผู้บริโภคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อ
ประเมินการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
แก่หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเพื่อดำเนินการใด ๆ
ในการคุ้มครองผู้บริโภค

๕. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ในการคุ้มครองผู้บริโภค

๖. จัดทำรายงานเฉพาะกรณี รายงานประจำปี เพื่อประเมินสถานการณ์ผู้บริโภค
เสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

๗. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๘. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่ง
กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๘)

๙. ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาต่อกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือกำหนด มาตรการที่กำหนดเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ เห็นควรให้มีการดำเนินการ (ร่างมาตรา ๑๐)

๒) สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคเป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค มีหน้าที่รับผิดชอบรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค คณะอนุกรรมการ รวมทั้งปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคและคณะอนุกรรมการ มอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๑) โดยมีการจัดการและบริหารภายในองค์การดังนี้

๑) วิธีการจัดการและการบริหาร

๑. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคเป็นผู้บังคับบัญชาของ สำนักงาน และมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน และให้มีรองผู้อำนวยการเป็นผู้ช่วยสั่ง และปฏิบัติหน้าที่รองจากผู้อำนวยการก็ได้

๒. กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน หากแต่ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ทดแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตาม กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่าง มาตรา ๑๒)

๓. ประธานกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค เป็นผู้กำกับดูแลโดยออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสำนักงาน การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นตามความเห็นชอบของคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๓)

๔. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคเป็นผู้แทนของสำนักงาน และเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงาน ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๖)

๒) งบประมาณ การบริหารงบประมาณ และทรัพย์สินของสำนักงาน

สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค มีหน้าที่ในการจัดทำแผนงบประมาณรายจ่าย ตามมติของคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของ คณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม(ร่างมาตรา ๑๗)

และมีงบประมาณซึ่งมาจากรายได้อื่น ๆ คือ

๑. รายได้จากค่าธรรมเนียมและดอกผลของเงินหรือรายได้ จากทรัพย์สินของสำนักงาน

๒. รายได้อื่น (ร่างมาตรา ๑๘)

โดยรายได้ดังกล่าว ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น และให้หอสังหาริมทรัพย์ซึ่งสำนักงานจัดหาดำเนินการด้วยเงินรายได้ของสำนักงานฯ เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานฯ กับให้มีในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินนั้น (ร่างมาตรา ๑๙) รวมทั้งกำหนดให้ทรัพย์สินของสำนักงานฯ เป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี (ร่างมาตรา ๒๐)

๔. การตรวจสอบบัญชีของสำนักงาน

สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค มีหน้าที่ในการจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานฯ และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ประหัต และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า (ร่างมาตรา ๒๑) และให้คณะกรรมการและสำนักงานจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา ซึ่งรัฐสภาอาจมีมติให้คณะกรรมการฯ หรือสำนักงานฯ ชี้แจงเป็นหนังสือ หรือมาชี้แจงด้วยวาจา หรือส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการฯ หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของคณะกรรมการหรือสำนักงานได้ และในกรณีที่มีเหตุอันควรจะมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๒)

๓) ประเด็นข้อควรพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

๑. คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาและให้ความเห็นว่า พระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายกลางที่ให้การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นการทั่วไป แต่กฎหมายที่ว่านี้ยังขาดบทบัญญัติว่าด้วยการให้มี องค์การอิสระ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ดังนั้น การที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ดำเนินการเพื่อให้มี องค์การอิสระ ซึ่งมีหน้าที่ในการให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ จึงสอดคล้องกับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นตัวแทนภาครัฐในการดำเนินการเพื่อให้สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคได้รับความคุ้มครอง ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นการดำเนินงานที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

๒. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคฉบับนี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเงินและตั้งหน่วยงานของรัฐ ไม่มีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ตามมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่องเสร็จที่ ๑๘๙/๒๕๕๕)

(๒) ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.

ในปัจจุบันเมื่อเกิดข้อพิพาททางแพ่งเกี่ยวกับการซื้อสินค้าหรือการให้บริการระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบธุรกิจ ศาลยุติธรรมต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งยึดถือหลักความเสมอภาคระหว่างคู่ความ มาปรับใช้กับคดีซึ่งเป็นการไม่เหมาะสมในหลายกรณี เนื่องจากผู้บริโภคอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบกว่าผู้ประกอบธุรกิจ ทั้งในเรื่องของการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง การขาดความรู้ทางด้านเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ ทั้งขาดทุนทรัพย์ในการดำเนินคดี ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคขึ้นเป็นพิเศษแตกต่างจากวิธีพิจารณาความแพ่งทั่วไป

หลักการร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของผู้บริโภคเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีการนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการมากขึ้น ในขณะที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องของคุณภาพสินค้าหรือบริการ ตลอดจนเทคนิคการตลาดของผู้ประกอบกิจการค้า ทั้งยังขาดอำนาจต่อรองในการเข้าทำสัญญาเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ ทำให้ผู้บริโภคถูกเอารัดเอาเปรียบอยู่เสมอ และเมื่อเกิดข้อพิพาท กระบวนการในการเรียกร้องค่าเสียหายต้องใช้เวลานาน และสร้างความยุ่งยากให้แก่ผู้บริโภค ทั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีสูง จึงสมควรจัดให้มีระบบพิจารณาคดีที่เอื้อต่อการใช้สิทธิเรียกร้องของผู้บริโภค เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยความรวดเร็ว ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการค้าหันมาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการให้ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอีกทางหนึ่ง

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. กำหนดให้การฟ้องคดีผู้บริโภคตลอดจนการดำเนินกระบวนการพิจารณาของผู้บริโภคได้รับการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

๒. กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคมที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรอง หรือมูลนิธิหรือสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภค

๓. การพิจารณาคดี การไกล่เกลี่ย และการสืบพยานจะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว

๔. กำหนดให้ภาระการพิสูจน์ในประเด็นที่จำต้องพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการผลิต การประกอบ การออกแบบ หรือส่วนผสมของสินค้า ตกเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจ

๕. กำหนดห้ามมิให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่บังคับให้นิติกรรมใดต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดมาใช้บังคับแก่กรณีผู้บริโภคฟ้องให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระหนี้ตามสัญญา หรือในกรณีที่สัญญาที่ทำขึ้นระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบธุรกิจยังไม่ได้ทำให้อุปสงค์ตามแบบของกฎหมาย แต่ผู้บริโภคได้วางมัดจำหรือชำระหนี้ให้บางส่วนแล้ว ให้ผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องบังคับให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำ

สัญญาให้เป็นไปตามแบบที่กฎหมายกำหนด หรือให้ชำระหนี้ตอบแทน เพราะในการทำสัญญาบางประเภท ผู้ประกอบธุรกิจมักจะไม่ทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรไว้กับผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบในการต่อสู้คดี

๖. ในกรณีที่ค่าเสียหายที่ผู้บริโภคเรียกร้องไม่ถูกต้องหรือไม่เพียงพอต่อการแก้ไขเยียวยา ความเสียหาย ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายให้ถูกต้องหรือกำหนดวิธีการบังคับให้เหมาะสมได้ เนื่องจาก ผู้บริโภคบางรายไม่เข้าใจถึงสิทธิของตนเองที่พึงได้ตามกฎหมาย

๗. กำหนดให้ศาลมีอำนาจพิพากษาเปลี่ยนสินค้าใหม่ให้แก่ผู้บริโภค หากปรากฏว่า สินค้า ขำรุดบกพร่องจนไม่อาจแก้ไขให้กลับคืนสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ หรือหากนำไปใช้แล้วเกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของผู้บริโภค

๘. กำหนดให้ศาลมีอำนาจพิพากษากำหนดจำนวนค่าเสียหายเพื่อเป็นมาตรการการลงโทษผู้ ประกอบธุรกิจที่กระทำการโดยมีเจตนาเอาเปรียบผู้บริโภค หรือจงใจทำให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหาย หรือ ประมาทเลินเล่อไม่นำพาต่อความเสียหายที่จะเกิดแก่ผู้บริโภค

๙. กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นจำเลยต้องรับสินค้าซึ่งอาจเป็น อันตรายต่อการบริโภคคืนจากผู้บริโภค เพื่อแก้ไขหรือเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ หรือชดใช้ราคาในกรณีที่ ไม่สามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ได้

๑๐. ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจเป็นนิติบุคคลซึ่งตั้งขึ้นหรือดำเนินการโดยไม่สุจริต หรือมี พฤติการณ์ฉ้อฉลหลอกลวงผู้บริโภค หรือมีการกระทำหรืองดเว้นกระทำอันเป็นการหลีกเลี่ยงหน้าที่หรือความ รับผิดชอบที่มีต่อผู้บริโภค หรือมีการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินของนิติบุคคลไปเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด ศาลมีอำนาจพิพากษาให้หุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น ผู้มีอำนาจควบคุมการดำเนินงาน หรือผู้ได้รับทรัพย์สินของนิติ บุคคลนั้นต้องร่วมรับผิดชอบกับนิติบุคคลดังกล่าวได้ ถ้าทรัพย์สินของนิติบุคคลนั้นมีไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ต่อ ผู้บริโภค

ประเด็นข้อควรพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นอกจากจะสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในการดำเนินคดีระหว่าง ผู้บริโภคกับผู้ประกอบธุรกิจแล้ว ยังมีบทบัญญัติที่มุ่งคุ้มครองความปลอดภัยและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ ผู้บริโภคโดยส่วนรวมด้วย เช่น การสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับคืนสินค้าที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย ต่อผู้บริโภคที่มิได้เข้ามาเป็นคู่ความหรือแก้ไขหรือเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ ทั้งยังมีบทลงโทษผู้ ประกอบธุรกิจซึ่งไร้จรรยาบรรณที่มุ่งแต่แสวงหาผลประโยชน์ โดยการเอาเปรียบเพื่อลดต้นทุนของ สินค้าหรือบริการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ดีได้รับการคุ้มครองและทำให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการรวมทั้งระบบเศรษฐกิจโดยรวม

(๓) ร่างพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานจึงมีหลักการและรายละเอียด บางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน อีกทั้งยังมีจุดอ่อนหลายประการอันเป็นต้นเหตุของปัญหาต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นในอาคารชุดส่วนใหญ่ แล้วไม่สามารถแก้ไขได้หรือแก้ไขได้ยากและไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสังคมไทย ดังนั้น จึงเป็นการสมควรที่จะมีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมาย พร้อมทั้งกำหนดมาตรการในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคที่ซื้อห้องชุดในอาคารชุด และวางแนวทางป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในอนาคต

หลักการร่างพระราชบัญญัติ

ปัจจุบันมีประชาชนที่พักอาศัยในอาคารชุดในประเทศไทยได้รับความเดือดร้อนจากผู้ประกอบการที่สร้างอาคารชุดเพื่อจำหน่ายห้องชุดให้ประชาชนเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มว่าจะก่อวิกฤตให้กับประชาชนในชุมชนเมืองมากขึ้นตามลำดับ โดยมีกลุ่มบุคคลที่ร่วมกับเจ้าของโครงการที่เรียกว่า บริษัทรับจ้างบริหารอาคารชุดเป็นเครือข่ายหรือเป็นเจ้าของโครงการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแอบแฝงทำธุรกิจ เนื่องจากพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่มีบทลงโทษต่อผู้ประกอบการที่ไม่สุจริต ทำให้ประชาชนที่พักอาศัยในอาคารชุดถูกผู้ประกอบการเอาเปรียบทุกรูปแบบ เป็นต้นว่า การนำทรัพย์สินส่วนกลางไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน การนำห้องชุดที่จำหน่ายไม่หมดออกไปให้เช่าโดยไม่นำเงินค่าเช่ามาจ่ายค่าส่วนกลาง การนำทรัพย์สินส่วนกลางไปใช้กับอาคารที่จะสร้างในอนาคตโดยไม่ ขอมติจากเจ้าของร่วมอาคารชุด การแอบนำกระแสไฟฟ้าส่วนกลางไปใช้กับห้องชุดของตนเอง การนำที่จอดรถอาคารชุดไปหาประโยชน์ส่วนตนในรูปแบบการให้เช่าหรือจำหน่ายขาดโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อส่วนรวม เป็นต้น

ปัญหาตามที่ยกตัวอย่างได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับเจ้าของอาคารชุดอย่างมาก แต่เนื่องจากตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่มีหลักเกณฑ์เพื่อที่จะนำไปสู่แก้ไขปัญหา เช่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดประชุมเจ้าของร่วมอาคารชุด ดังนั้น ผู้ที่เป็นเจ้าของอาคารชุดจึงไม่สามารถต่อสู้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้

ข้อเสนอแนะประเด็นร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้พิจารณาศึกษาและรับฟังความคิดเห็นจากเครือข่ายภาคประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการอยู่อาศัยในนิติบุคคลอาคารชุด โดยสรุปเป็นข้อสังเกตที่สมควรเป็นข้อพิจารณาประกอบแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งมีประเด็นสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ควรให้คงหลักการของพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ไว้ และอุดช่องว่างของกฎหมายบางประการ ได้แก่ บทลงโทษ การขออนุญาตก่อสร้างอาคารชุด การจดทะเบียนอาคารชุด การกำหนดให้มีคณะกรรมการกลางซึ่งทำหน้าที่ในการวางนโยบาย กฎ ระเบียบ การตรวจสอบการเงินของนิติบุคคลอาคารชุด ขั้นตอนการจัดประชุมและลงมติ คุณสมบัติของผู้เข้ามาบริหารอาคารชุด

๒. กำหนดให้เจ้าของร่วมอาคารชุดสามารถบริหารจัดการอาคารชุดได้ด้วยตนเอง โดยยึดหลักความยินยอมในการคัดเลือกผู้ที่จะเข้าทำหน้าที่ในการดูแลอาคารชุด

๓. กำหนดหลักเกณฑ์และกติกาที่จะเป็นเครื่องมือในการบริหารอาคารชุด ผู้เป็นเจ้าของร่วมอาคารชุดสามารถเสนอแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม

๔. กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับอาคารชุดด้วยการเปิดโอกาสให้เจ้าของร่วมอาคารชุดเข้าประชุมและออกเสียงลงมติร่วมกัน

สาระสำคัญเกี่ยวกับข้อเสนอแนะร่างพระราชบัญญัติโดยเครือข่ายภาคประชาชน

เนื่องจากที่ผ่านมาเกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารอาคารชุดซึ่งอาจเป็นทั้งฝ่ายของเจ้าของโครงการผู้ก่อสร้างอาคารชุด หรือ ผู้บริหารอาคารชุด กับผู้พักอาศัยในอาคารชุด หรือเจ้าของร่วมอาคารชุดเป็นจำนวนมากซึ่งปัญหาเหล่านี้นับวันจะทวีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้เนื่องจากการเพิ่มขึ้นสูงของจำนวนประชากรในเขตชุมชนเมือง ทำให้ต้องเพิ่มปริมาณที่พักอาศัย ผู้ประกอบการหรือเจ้าของโครงการก็จะนำที่ดินซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดมาขยายปริมาณที่พักโดยจะดำเนินการก่อสร้างอาคารชุดเป็นส่วนมากและขายให้กับประชาชนทั่วไป

ปัญหาความขัดแย้งนี้ส่วนใหญ่เมื่อเกิดขึ้นแล้วไม่สามารถจะระงับการจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งนั้นได้โดยอาศัยขั้นตอนกระบวนการที่ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ กำหนดแนวทางไว้ อีกทั้งไม่มีหน่วยงานราชการหน่วยงานใดที่มีอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขปัญหานั้นให้ยุติลงได้ด้วยดี ทำให้ต้องยุติปัญหาความขัดแย้งโดยอาศัยกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกว่าจะแล้วเสร็จก็ใช้ระยะเวลายาวนานหลายปี ปัญหาความขัดแย้งนั้นก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่จนกว่าจะผ่านกระบวนการพิจารณาของศาลและดำเนินการตามขั้นตอนการบังคับตามคำพิพากษา

เมื่อพิจารณาดูนัยความหมายของ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ จะพบว่ามีกลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องด้วยกัน ๔ กลุ่ม คือ

๑. กลุ่มผู้ก่อสร้างอาคารชุด หรือเจ้าของโครงการ
๒. กลุ่มผู้บริหารอาคารชุด (ในพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ เรียกว่าผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด)
๓. กลุ่มผู้พักอาศัยในอาคารชุด (ในพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ เรียกว่า เจ้าของร่วมอาคารชุด)
๔. กลุ่มของเจ้าพนักงานของรัฐ

หากพิจารณาดูแนวทางการดำเนินการตาม พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ กำหนดหลักการไว้อย่างกว้าง ๆ โดยอาศัยหลักของความยินยอมระหว่างกันเป็นหลัก และกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหภายในอาคารชุดโดยใช้มติที่ประชุมเป็นหลัก โดยมีเครื่องมือที่ใช้ก็คือข้อบังคับ ซึ่งที่ผ่านมาเกิดปัญหาในการปฏิบัติซึ่งสรุปโดยย่อได้ดังนี้

๑. การนำทรัพย์สินที่มีลักษณะและรูปแบบของการใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะไปจดทะเบียนเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคลทำให้เกิดการแสวงหาประโยชน์ของเจ้าของโครงการในรูปแบบของการเก็บค่าใช้ประโยชน์ กล่าวคือ เจ้าของโครงการนำสิ่งที่มีรูปแบบของการใช้ประโยชน์โดยส่วนรวมและเจ้าของร่วมอาคารชุด

จำเป็นต้องใช้สอยเพื่อความสะดวกในการพักอาศัยในอาคารชุด เช่น ที่จอดรถ สระว่ายน้ำ ห้องประชุม ฯลฯ ไปจดทะเบียนเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล และเรียกเก็บผลประโยชน์ค่าตอบแทนจากการใช้ทรัพย์สินนั้นจากเจ้าของร่วมอาคารชุดในอัตราที่สูง ในขณะที่วัตถุประสงค์ของอาคารชุดเป็นอาคารสำหรับพักอาศัยดังนั้นทรัพย์สินส่วนบุคคลควรจะเป็นรูปแบบ หรือมีลักษณะการใช้ประโยชน์เดียวกัน

๒. นำพื้นที่โดยรอบอาคารไปแสวงหาประโยชน์จากเจ้าของร่วมอาคารชุด หรือผู้พักอาศัยในโครงการ ทั้งนี้โดยในการจดทะเบียนอาคารชุดของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นการจัดเฉพาะตัวอาคารและที่ดินที่อาคารตั้งอยู่เท่านั้นไม่มีบทบัญญัติใดบังคับถึงช่องทางเข้าออกอาคารจากทางสาธารณะ ประกอบกับกฎหมายก่อสร้างก็ไม่ได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้ง เจ้าของโครงการจึงนำพื้นที่โดยรอบอาคารไปแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบของการเก็บค่าผ่านทางหรือค่าเช่าที่จอดรถ ในส่วนของที่จอดรถนั้น เจ้าของโครงการได้หลีกเลี่ยงปัญหาข้อกฎหมายในเรื่องพื้นที่ใช้สอยต่อที่จอดรถ จึงก่อสร้างให้มีพื้นที่ห้องชุดน้อยกว่าที่กำหนดโดยไม่ต้องสร้างที่จอดรถ อีกทั้งไม่มีระเบียบหรือกฎหมายใดของทางราชการกำหนดที่จอดรถ โดยพิจารณาจากพื้นที่ใช้สอยทั้งอาคาร

๓. ส่งตัวแทนของตนเป็นผู้บริหารอาคารชุดหรือ ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด เนื่องจาก พ.ร.บ. อาคารชุดฯ กำหนดให้เจ้าของร่วมอาคารชุดต้องออกค่าใช้จ่ายส่วนกลาง โดยให้ผู้จัดการเป็นผู้จัดเก็บและใช้จ่าย เจ้าของโครงการจึงเห็นช่องทางในการหารายได้ โดยส่งตัวแทนของตนเป็นผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด สำหรับช่องทางหารายได้เอาเปรียบผู้พักอาศัยผ่านตัวแทนนี้จะขอนำไปกล่าวในกลุ่มของผู้บริหารอาคารชุด

๔. กลุ่มผู้บริหารอาคารชุดหรือ ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด โดยส่วนมากจะเป็นตัวแทนของเจ้าของโครงการเข้ามาบริหารอาคารชุด โดยมีวัตถุประสงค์แอบแฝง ทั้งในเรื่องการไม่ต้องชำระค่าใช้จ่ายส่วนกลางสำหรับห้องชุดที่ยังขายไม่ได้ ทั้งในเรื่องเข้ามาเก็บเงินค่าใช้จ่ายส่วนกลางและนำไปใช้จ่ายโดยไม่มีหลักฐานทางบัญชี ไม่สามารถตรวจสอบได้ และการไม่ทำหน้าที่ในฐานะของผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด

ทั้งนี้ ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในอาคารชุดส่วนใหญ่คู่กรณีจะเป็นผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด และเจ้าของร่วมอาคารชุด โดยอาศัยช่องว่างของ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ ดังนี้

๑) ช่องว่างในเรื่องหลักของความยินยอมให้ปกครอง พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ ได้กำหนดที่มาของผู้จัดการอาคารชุด ไว้โดยให้มาจากผู้เป็นเจ้าของร่วมอาคารชุดเป็นผู้เลือกผู้จัดการอาคารชุด โดยในเบื้องต้นเจ้าของโครงการเป็นเจ้าของร่วมอาคารชุดที่มีเสียงมากที่สุด เนื่องจากห้องชุดยังขายไม่หมด จึงได้เสนอผู้จัดการอาคารชุด อีกทั้งคณะกรรมการควบคุมการจัดการนิติบุคคลอาคารชุดนำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และกำหนดให้มีการประชุมใหญ่ครั้งแรกภายใน ๖ เดือน และปีละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย เพื่อรับรองว่าเจ้าของร่วมอาคารชุดมีสิทธิ์เลือกผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด ซึ่งจะมาเป็นผู้จัดเก็บและใช้จ่ายเงินค่าใช้จ่ายส่วนกลางที่ตนเองต้องชำระตามที่เจ้าของส่วนร่วมส่วนใหญ่มีมติ ลดปัญหาข้อพิพาทในเรื่องการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

แต่ในทางปฏิบัติเมื่อห้องชุดได้ถูกขายเปลี่ยนมือจากเจ้าของโครงการไปยังเจ้าของห้องชุดเป็นจำนวนมากแล้วผู้จัดการก็ไม่จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าของร่วมอาคารชุดได้มีโอกาสในการเลือกผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ ในเรื่องหลักของ

การให้ความยินยอมทางการปกครองนี้ไม่ปรากฏว่า พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ ได้กำหนดบทกำหนดโทษ หรือมาตรการแก้ไข เพื่อรองรับเมื่อมีการละเมิดเพื่อให้หลักของการให้ความยินยอมนี้ยังสามารถใช้ได้อยู่แต่อย่างใด

๒) ช่องว่างในเรื่องของการใช้มติที่ประชุมใหญ่ในการแก้ไขปัญหา พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ ได้กำหนดให้มีการประชุมใหญ่ขึ้นในครั้งแรกภายใน ๖ เดือนนับแต่วันที่จดทะเบียนอาคารชุด และปีละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้เพื่อให้มีการร่วมหารือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดเพียงลำพังไม่มีอำนาจที่จะเข้าไปแก้ไขหรือดำเนินการโดยปราศจากมติของเจ้าของร่วมอาคารชุด ในทางปฏิบัติผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดส่วนมากไม่จัดให้มีการประชุมใหญ่ หรือการประชุมเจ้าของร่วมอาคารชุดเพื่อขอมติในเรื่องใด ๆ ได้ดำเนินการไปโดยพลการ โดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของร่วมอาคารชุด ซึ่งมักจะอ้างที่มาของอำนาจว่าเป็นการดำเนินการไปในฐานะตัวแทนนิติบุคคล เช่น การเรียกเก็บค่าปรับเงินเพิ่มต่าง ๆ การคิดค่าบริการต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ส่วนรวม แต่เรียกชื่ออย่างอื่น เช่น ค่าคีย์การ์ด ค่ารักษามอเตอร์น้ำ ค่าบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ

กรณีจึงเป็นการขัดกันแห่งที่มาของอำนาจระหว่างอำนาจในฐานะตัวแทนนิติบุคคลอาคารชุด และอำนาจจากมติที่ประชุมเจ้าของร่วมอาคารชุด เมื่อไม่จัดให้มีการประชุมใหญ่ที่มาของอำนาจจากการประชุมใหญ่จึงไม่เกิด คงเหลือแต่อำนาจในฐานะของตัวแทนนิติบุคคลอาคารชุดเท่านั้น ที่มาของอำนาจจากการประชุมใหญ่นี้จึงถูกละเมิดเพื่อให้คงเหลือแต่อำนาจในฐานะตัวแทนนิติบุคคลอาคารชุด ซึ่งก็ไม่ปรากฏว่ามีบทลงโทษหรือมาตรการใดรองรับที่พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้วางหลักให้ความสำคัญแก่การประชุมใหญ่มากกว่าอำนาจจากตัวแทนนิติบุคคลอาคารชุด คงเหลือแต่อำนาจในฐานะตัวแทนนิติบุคคลอาคารชุด ซึ่งก็ไม่ปรากฏว่ามีบทลงโทษ หรือมาตรการใดรองรับที่พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ ได้วางหลักให้ความสำคัญแก่การประชุมใหญ่มากกว่าอำนาจจากตัวแทนนิติบุคคลอาคารชุด

ช่องว่างใหญ่ ๆ ทั้งสองประการนี้ จึงเป็นช่องทางให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้จัดการฯ นิติฯ และเจ้าของร่วมอาคารชุด เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการเข้ามาบริหารอาคารชุดของผู้จัดการนิติฯ ในครั้งแรกที่จดทะเบียนนั้นไม่เป็นเพื่อประโยชน์ของเจ้าของร่วมอาคารชุดแต่เป็นเพื่อประโยชน์ของเจ้าของโครงการ ทั้งนี้เนื่องจากในเบื้องต้นเจ้าของโครงการต้องรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนกลางที่เกิดจากห้องพักที่ขายไม่ได้ ซึ่งเป็นต้นทุนในการขายของตนเองหากตนเองลดค่าใช้จ่ายส่วนนี้ได้ก็จะได้กำไรมาก แต่ขณะเดียวกันอัตราค่าใช้จ่ายส่วนกลางได้ถูกกำหนดไว้ในข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุด ซึ่งมักจะกำหนดไว้สูง แต่ให้ผู้จัดการฯ มีอำนาจพิจารณาลดอัตราค่าใช้จ่ายได้ แต่ในระยะยาวก็จะจัดเก็บค่าใช้จ่ายส่วนกลางตามอัตราปกติ และผู้จัดการฯ จะไม่จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของอาคารชุดไว้เพื่อให้ตรวจสอบ จึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าเจ้าของโครงการจ่ายค่าใช้จ่ายส่วนกลางหรือไม่

เมื่อเข้ามาเป็นผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด แล้วก็มุ่งแสวงหาประโยชน์ส่วนตนบนความเดือดร้อนของเจ้าของร่วมอาคารชุด ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจในฐานะตัวแทนนิติบุคคลอาคารชุดออกกฎระเบียบต่าง ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากข้อบังคับ กำหนดค่าปรับหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จะพึงเรียกเก็บจากเจ้าของร่วมอาคารชุดนอกเหนือจากเงินค่าใช้จ่ายส่วนกลางที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับเป็นต้นว่าค่าปรับกรณีต่อน้ำ, ค่าใช้สายติดตั้งโทรศัพท์, ค่าคีย์การ์ด, ค่ารักษามอเตอร์น้ำ, ค่าบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ หากเจ้าของร่วมอาคารชุดไม่ชำระก็ใช้อำนาจการบริหารที่มียกเลิกสาธารณูปโภคที่ใช้อยู่ โดยปราศจากเหตุผลสมควร

นอกจากนี้ ยังไม่ทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ และมุ่งรักษาสถานภาพการเป็นผู้จัดการนิติบุคคล โดยไม่บำรุงรักษาทรัพย์สินส่วนกลางให้อยู่ในสภาพที่ดีเท่าที่ควร ไม่ซ่อมแซม ในความเสียหายเล็กน้อย ๆ จนกว่าจะเสียหายมากจึงซ่อมแซมเป็นต้นว่าระบบลิฟต์, ระบบท่อและปั้มสาธารณูปโภค ทั้งนี้โดยไม่จัดทำบัญชีแสดงรายรับ-จ่ายของนิติบุคคลอาคารชุดซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจัดทำ จึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่านำเงินค่าใช้จ่ายส่วนกลางไปใช้อย่างใด อีกทั้งเพื่อป้องกันการถูกตรวจสอบจึงไม่จัดประชุมใหญ่ซึ่งก็เป็นหน้าที่เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อรักษาสถานภาพและปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของเจ้าของร่วมอาคารชุด

๓) กลุ่มเจ้าของร่วมอาคารชุด ในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ได้รับความเดือดร้อนและแสวงหาช่องทางในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ซึ่งโดยส่วนมากจะอาศัยกระบวนการยุติธรรม ซึ่งก็มุ่งเน้นถึงมติที่ประชุมใหญ่เป็นหลักเมื่อไม่มีการประชุมใหญ่เกิดขึ้นจึงไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงได้ สำหรับสาเหตุส่วนตัวโดยส่วนมากปราศจากความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ และไม่มีผลประโยชน์จะรวมกลุ่มกันเพื่อเรียกร้องแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ยังมีบางส่วนที่นำไปให้ผู้อื่นเข้าพักอาศัย และไม่ประสงค์จะรักษาความสำคัญของการมาประชุมใหญ่เพื่อลงมติ อีกทั้งไม่ได้มอบอำนาจให้ผู้ใดเข้าร่วมประชุมแทน ซึ่งในเรื่องนี้ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ ไม่ได้กำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนผู้พักอาศัยมีส่วนร่วมในการประชุมใหญ่ หรือส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์กัน ในฐานะเจ้าของร่วมอาคารชุด ซึ่งต้องใช้สิทธิเพื่อรักษาสิทธิของผู้อื่นซึ่งเป็นเจ้าของห้องชุดอื่นเช่นกัน

๔) กลุ่มพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกลุ่มนี้จะทำหน้าที่หลัก ๆ เพียง ๒ ประการ คือ การดำเนินการด้านทะเบียน เช่น การรับจดทะเบียนว่าอาคารใดเป็นอาคารชุด, ทรัพย์ใดเป็นทรัพย์ส่วนกลาง ส่วนใดเป็นทรัพย์ส่วนบุคคล, การรับจดทะเบียนและเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ และการดำเนินการด้านการเก็บอัตราค่าธรรมเนียม กำหนดเพียงมีเอกสารครบถ้วนถูกต้องก็ต้องรับจดทะเบียน

ซึ่งในฐานะของการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคนกลางไม่มีประโยชน์ส่วนได้เสียในปัญหาทั้งปวงแต่ทำหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนโดยส่วนรวมควรที่จะต้องมีอำนาจหน้าที่มากกว่าเพียงการเป็นตราประทับและผู้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่านั้น ในพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ได้กำหนดบทบาทบัญญัติใดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเข้าไปทำหน้าที่เป็นผู้รักษากฎเกณฑ์ หลักการของ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ หรือ บรรเทาปัญหาความขัดแย้งระหว่างกันของเจ้าของโครงการ, ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด และเจ้าของร่วมอาคารชุดได้

ดังนั้น หากการแก้ไข พ.ร.บ. อาคารชุดฯ จะกำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินการเพื่อปิดช่องว่างดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังควรพิจารณาถึงวิธีการส่งเสริมให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของห้องชุดได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะได้สามารถอยู่ร่วมกันในพื้นที่จำกัดได้อย่างมีความสุข ความสบายใจต่อไป

(๔) ร่างพระราชบัญญัติบริหารกิจการฮาลาล พ.ศ.

โดยที่ในปัจจุบันกิจการฮาลาลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา ด้านอุตสาหกรรมอาหารและการส่งออกสินค้าของประเทศ แต่ทว่าองค์กรซึ่งทำหน้าที่ในการตรวจรับรอง ฮาลาล มิได้มีอำนาจในทางกฎหมายที่จะควบคุม ตรวจสอบ รวมทั้งออกมาตรการบังคับหรือลงโทษต่อผู้ที่ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบหรือเงื่อนไขในการให้คำรับรองได้อย่างเต็มที่ อันเป็นผลทำให้ มาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ตลอดจนในขณะนี้มืองค์กรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง กับการรับรองระบบงานฮาลาล การตรวจสอบรับรองและกำหนดมาตรฐานในเรื่องฮาลาลอยู่หลายองค์กร ทำให้การดำเนินงานขาดความเป็นเอกภาพ สมควรมีการจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในเรื่องนี้ โดยเฉพาะ เพื่อให้มีการแยกองค์กรรับรองระบบงานฮาลาลและองค์กรที่ตรวจรับรองฮาลาลให้ชัดเจน มีความ เป็นอิสระในการบริหารงานและการตรวจสอบ มีระบบการควบคุมมาตรฐานที่ดีมีประสิทธิภาพและได้ มาตรฐานสากล รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมายหรือผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบหรือเงื่อนไขที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติบริหารกิจการฮาลาล พ.ศ. มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดให้มีการ แบ่งอำนาจการดำเนินงานระหว่างองค์กรที่ทำหน้าที่ในการให้การรับรองมาตรฐานฮาลาล และองค์กรตรวจ รับรองมาตรฐานฮาลาลที่ชัดเจน อีกทั้งยังมีบทบัญญัติที่มุ่งคุ้มครองผู้บริโภคด้านอาหารฮาลาล โดยการ กำหนดบทลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมายหรือผู้ประกอบการธุรกิจที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบหรือ เงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ระบบการรับรองมาตรฐานฮาลาล และเครื่องหมายรับรองมาตรฐานฮาลาลของประเทศไทยมีการบูรณาการไปสู่ทิศทางที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับ ในสังคมผู้บริโภค ตลอดจนทำให้บทบาทและภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรม ฮาลาลของประเทศไทยมีความ แข็งแกร่งและสามารถแข่งขันในตลาดระดับสากลต่อไป สำหรับสาระสำคัญของร่างฯ มีดังต่อไปนี้

๑. กำหนดให้มีการแยกองค์กรรับรองระบบงานฮาลาลและองค์กรที่ตรวจรับรองฮาลาลอย่าง ชัดเจน โดยตั้ง “คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานฮาลาลแห่งชาติ” ให้เป็นองค์กรให้การรับรอง (Accreditation Body–AB) ซึ่งทำหน้าที่หลักด้านการพิจารณาให้การรับรองระบบงานฮาลาล แก่องค์กรตรวจ และรับรองฮาลาล และกิจการบริหารอื่นๆ ที่เป็นการวางระบบการบริหารกิจการฮาลาลของประเทศ

๒. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดระบบขององค์กรตรวจและรับรองฮาลาล (Certification Body–CB) ซึ่งทำหน้าที่อยู่เดิม คือ “คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยหรือคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด” ให้ดำเนินงานตามมาตรฐานและแนวทางการตรวจรับรองผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการที่คณะกรรมการควบคุม มาตรฐานฮาลาลแห่งชาติประกาศกำหนด

๓. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับผู้ประกอบการที่ยื่นขอใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรอง ฮาลาล

๔. กำหนดหลักเกณฑ์และที่มาของผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานฮาลาล เช่น คณะที่ปรึกษา ระบบงานฮาลาล ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ เป็นต้น

๕. กำหนดให้จัดตั้งกองทุนพัฒนามาตรฐานฮาลาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์กระบวนงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮาลาล

๖. การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคุ้มครองผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาล โดยการจัดตั้งองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาล

๗. กำหนดมาตรการทางปกครองและบทลงโทษแก่ผู้กระทำผิดกฎหมายหรือผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบหรือเงื่อนไขที่กำหนด

ประเด็นข้อควรพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากในปัจจุบันไม่มีกฎหมายที่บังคับใช้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการบริหารกิจการฮาลาลโดยเฉพาะ จะมีแต่เพียงระเบียบที่ใช้บังคับเป็นการภายในขององค์กรศาสนาอิสลาม ซึ่งกล่าวถึงการให้อำนาจแก่องค์กรซึ่งทำหน้าที่ในการรับรองฮาลาล ได้แก่

- ระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับรองมาตรฐานฮาลาลและการใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล พ.ศ. ๒๕๔๘
- ระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันมาตรฐานอาหารฮาลาล พ.ศ. ๒๕๕๖

ดังนั้น การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮาลาล จึงเป็นแนวทางสำคัญต่อการสนับสนุนระบบการรับรองมาตรฐานฮาลาลของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการการคุ้มครองผู้บริโภค ยังได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างกฎหมาย โดยการตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคอีกหลายฉบับ เพื่อให้ร่างกฎหมายดังกล่าวมีความสมบูรณ์และถูกต้องตามเจตนารมณ์ของสังคมผู้บริโภค ก่อนที่จะนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาและออกกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

ส่วนที่ ๒

การประชุม

- พิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
- การกระทำ หรือละเว้นการกระทำ การทุจริต ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในฐานะผู้บริโภค แล้วหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

การประชุมเป็นกระบวนการหนึ่งในการดำเนินการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาศึกษาและติดตามการดำเนินงานของหน่วยงาน รวมถึง การพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนและการตรวจสอบการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค การกระทำ หรือละเว้นการกระทำ การทุจริต ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในฐานะผู้บริโภค แล้วหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังพิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

ที่ผ่านมา คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มีการพิจารณาสอบสวนกรณีร้องเรียนซึ่งสามารถไกล่เกลี่ยกรณีปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภคได้สำเร็จและยุติหลายเรื่อง รวมถึงได้ให้ข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป โดยคณะกรรมการฯ ได้ตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาในกรณีต่างๆ ดังนี้

๑) เรื่อง การประปานครหลวง (สาขาบางบัวทอง) ระวังการใช้น้ำประปาของ นางรัชดา พุ่งสาคร ทั้งที่ได้มีการชำระค่าน้ำประปาแล้ว

สาระสำคัญ

นางรัชดา พุ่งสาคร ร้องเรียน ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อขอให้ช่วยเหลือ เนื่องจาก เมื่อปี ๒๕๓๖ การประปานครหลวง ได้ระงับการใช้น้ำประปาของนางรัชดา พุ่งสาคร โดยการถอดมาตรวัดน้ำประปาออก โดยอ้างว่าผู้ร้องเรียนไม่ชำระค่าน้ำประปา ทั้งๆ ที่ผู้ร้องได้เปิดบัญชีเพื่อชำระค่าน้ำประปาอัตโนมัติไว้กับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาสะพานพระปิ่นเกล้า ทำให้ผู้ร้องต้องเสียค่าธรรมเนียมในการติดตั้งมาตรวัดน้ำประปาใหม่ เป็นเงิน ๕,๐๖๔ บาท ซึ่งหลังจากนั้นน้ำประปายังคงไหลน้อยและไหลเป็นบางเวลา จนกระทั่งเดือน พฤศจิกายน ๒๕๔๑ การประปาจึงมาเปลี่ยนมาตรวัดใหม่ให้

การกระทำของของการประปานครหลวงทำให้ผู้ร้องต้องเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินเรื่องและขาดโอกาสในการใช้น้ำประปา

ความประสงค์ของผู้ร้องเรียน คือ ให้คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ตรวจสอบข้อเท็จจริง และติดตามเรื่องที่ยึดเอื้อมานานนับ ๑๐ ปี แล้ว ผู้ร้องเรียนได้ร้องเรียนไปยังหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนเรื่องมาถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้มีการพิจารณาสอบสวน เรื่องดังกล่าวและได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. ให้การประปานครหลวงคืนค่าติดตั้งมิเตอร์ให้กับนางรัชดาฯ
๒. ให้การประปานครหลวงชดเชยค่าใช้จ่ายในช่วงเวลาที่ไม่มีน้ำประปาใช้และต้องหาน้ำจากที่อื่นมาใช้แทน
๓. ให้การประปานครหลวงชดเชยความเสียหายด้านจิตใจ ที่ต้องเสียเวลาติดตามเรื่อง ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นความบกพร่องต่อประชาชนของรัฐ

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องร้าวร้องทุกข์ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวจำนวน ๒ ครั้ง คือ เมื่อวันอังคารที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๐ และ วันอังคารที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๐ โดยเชิญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ การประปานครหลวง และผู้ร้องเรียนมาให้ข้อมูล สรุปผลการพิจารณา ดังนี้

(๑) การประปานครหลวงยินยอมจ่ายเงินชดเชยแก่ผู้ร้องเรียน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
จ่ายเงินผ่านทางคณะกรรมการฯ และขอให้มีการบันทึกเป็นเพื่อเป็นหลักฐานการจ่ายดังกล่าว

(๒) ผู้ร้องเรียนยินยอมรับเงินเพื่อชดเชย โดยเรื่องที่ผ่านมาถือว่ายุติเรื่องทั้งหมดโดยไม่ติด
ใจเอาความใด ๆ ทั้งสิ้น

๒) พิจารณาเรื่องปัญหาและความเดือดร้อนของเครือข่ายคนคอนโด

สาระสำคัญ

เครือข่ายคนคอนโด ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อขอให้
ช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับ อาคารชุด และพระราชบัญญัติอาคารชุด ในปัจจุบัน คือ

๑) พระราชบัญญัติอาคารชุดไม่มีบทลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ
เจ้าของโครงการ เจ้าของร่วม และผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด

๒) การนำอาคารมาจดทะเบียนอาคารชุด ใช้หลักฐานต่างประเภทกับที่ขออนุญาตก่อสร้าง
อาคาร ทำให้สิ่งก่อสร้างมีลักษณะและการใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ (ทรัพย์สินส่วนกลาง) เป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล
และถูกนำมาแสวงหาประโยชน์ เช่น ลานจอดรถโดยรอบอาคาร ถนนทางเข้าสู่อาคาร ที่จอดรถถูกนำไปขาย
(ถูกนำไปใช้เป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล แต่เก็บเงินกับเจ้าของร่วม)

๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เพียงพอต่อการพิจารณา ตรวจสอบคำขอต่างๆ ทำให้การตรวจสอบ
ไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควรผู้ประกอบการเอาเปรียบเจ้าของร่วม เช่น การนำทรัพย์สินส่วนกลางไปจด
ทะเบียนเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล

๔) ไม่มีหน่วยงานใดของรัฐ ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสรรประโยชน์ระหว่าง
ผู้ประกอบการและเจ้าของร่วม

๕) ผู้ประกอบการเป็นผู้จัดทำข้อบังคับและนำไปจดทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเกือบ
ทั้งหมดของข้อบังคับ จะเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการทำให้เจ้าของร่วมได้รับความเดือดร้อน

๖) กฎหมายไม่มีมาตรการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของร่วม ทำให้เจ้าของร่วม
ส่วนใหญ่ไม่เข้าใจถึงหน้าที่และบทบาทในการเข้าร่วมประชุมจัดการปัญหาในอาคารชุด

๗) กฎหมายไม่ให้ความสำคัญต่อกรณีผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ เช่น
ไม่จัดประชุมใหญ่ ไม่แสดงงบดุลประจำปี ไม่จัดให้มีการแต่งตั้งผู้จัดการคนใหม่เมื่อพ้นวาระ ดังนั้น จึงควร
กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นสภาพในกรณีการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว

๘) กฎหมายไม่กำหนดกรณีองค์ประชุมไม่ครบ ว่าต้องดำเนินการอย่างไร (จะต้องดำเนินการ
ตามกฎหมายแฟงหรือไม่) ทำให้ต้องตีความมีแนวคิดที่แตกต่างกันทำให้เกิดความขัดแย้ง

๙) การนับคะแนนเสียงในการประชุม ไม่ชัดเจน สามารถตีความได้หลายแบบ ทำให้เกิดการ
พิพาทขึ้น

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องร้าวร้องทุกข์ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว จำนวน ๒ ครั้ง คือ เมื่อ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๐ และเมื่อวันอังคารที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ โดยเชิญ เครือข่ายคนคอนโด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมที่ดิน มาชี้แจงให้ข้อมูล

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

๑. เห็นสมควรมีหน่วยงานของรัฐที่ดูแลเรื่องอาคารชุดโดยเฉพาะ เพราะปัจจุบันไม่มีหน่วยงานที่ดูแล เรื่องอาคารชุดทำให้เกิดปัญหาต่างๆ จำนวนมาก
๒. เห็นควรหาแนวทางแก้ไขเพื่อไม่ให้ผู้ประกอบการเอาเปรียบประชาชนในฐานะเจ้าของร่วม โดยให้กรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการหามาตรการแก้ไขต่อไป

มติที่ประชุม

นางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ประธานอนุกรรมการฯ รับที่จะนำร่างขอแก้ไขพระราชบัญญัติอาคารชุด เสนอเข้าสู่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเร็ว โดยเสนอชื่อ คณะทำงานเครือข่ายคนคอนโด เป็นกรรมการฯ วิสามัญ เพื่อพิจารณากฎหมายดังกล่าว ต่อไป

๓) พิจารณาเรื่องการโดยสารเครื่องบินของผู้พิการ

สาระสำคัญ

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับเรื่องจาก คณะกรรมการการยุติธรรม การตำรวจและสิทธิมนุษยชน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งได้พิจารณาเรื่อง ร้องเรียน ของศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์ ประธานสภาคนพิการทุกประเภท แห่งประเทศไทย เรื่อง เจ้าหน้าที่บริษัทนกแอร์ไม่ยอมให้คนพิการขึ้นเครื่องบิน โดยคณะกรรมการฯ ได้เชิญผู้ร้องเรียน และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทสายการบินนกแอร์ จำกัด มาร่วมประชุม ผลการพิจารณา บริษัทสายการบินนกแอร์ จำกัด ยืนยันว่าไม่ได้มีนโยบายกีดกันหรือเลือกปฏิบัติต่อคนพิการแต่อย่างใด ทั้งนี้ เหตุผลสำคัญคือความปลอดภัยในการเดินทาง

ในการนี้คณะกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตถึงมาตรการและวิธีจัดหาผู้โดยสารที่ร่วมเดินทางเที่ยวบินเดียวกับผู้พิการ เพื่อเป็นอาสาสมัครในการดูแลผู้พิการ รวมทั้งบริษัทสายการบินนกแอร์ จำกัด ควรกำหนดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการรับผู้โดยสารพิการ และควรประกาศให้ผู้โดยสารที่จะใช้บริการทราบ อีกทั้งควรจะมีการทบทวนเงื่อนไขและแก้ไขนโยบายการรับผู้โดยสารที่จะใช้บริการ โดยเฉพาะจังหวัดที่มีสายการบินนกแอร์ ให้บริการสายการบินเดียว

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มอบหมายเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องร้าวร้องทุกข์พิจารณา ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ มีมติให้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

นายชัยศักดิ์ อังค์สุวรรณ อธิบดีกรมการขนส่งทางอากาศ ได้ให้ข้อมูลแก่ที่ประชุมว่า

- หลักการทั่วไปสายการบินทุกประเภทจะไม่ปฏิเสธรับผู้โดยสารพิการขึ้นเครื่องบิน และไม่มีกฎหมายใด ๆ ที่จำกัดสิทธิคนพิการ

- กรณีผู้พิการทางสายตาก็อนุญาตให้มีการนำสุนัขนำทางขึ้นเครื่องบินได้

- จะมีการแก้ไขกฎหมายเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกต่อผู้พิการต่อไป

- ในการโดยสารเครื่องบินของผู้พิการนั้นต้องมีการแจ้งให้สายการบินทราบก่อน เพื่อสายการบินจะได้เตรียมอุปกรณ์และเจ้าหน้าที่ในการบริการและให้ความช่วยเหลือ เพราะสายการบินต้นทุนต่ำอาจจะไม่มีเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ให้บริการเพียงพอ

นางชฎาวดี คงศิริ ผู้จัดการการบริการสนามบินสุวรรณภูมิ ได้ให้ข้อมูลแก่ที่ประชุมว่า

- ในการขึ้นโดยสารเครื่องบินของผู้พิการ หรือผู้ที่ป่วยนั้นต้องมีการแจ้งข้อมูลทางการแพทย์ก่อนเดินทาง ถ้าต้องการเครื่องช่วยหายใจในขณะที่อยู่ในเครื่องบินผู้โดยสารก็ต้องแจ้งให้สายการบินทราบ ส่วนผู้โดยสารที่ต้องใช้รถเข็น ซึ่งมี ๓ ประเภท ได้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้โดยสารพิการหรือป่วยที่ขึ้นบันไดไม่ได้ต้องมีคนคอยช่วยเหลือ และผู้โดยสารป่วยหรือพิการที่ช่วยตนเองไม่ได้ขณะอยู่ในเครื่อง ซึ่งก็ต้องแจ้งให้สายการบินทราบเช่นกันเพื่อจะได้จัดอุปกรณ์และเจ้าหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือ

ในอดีตที่ผ่านมากรณีผู้ป่วยที่เสียชีวิตบนเครื่องบิน และผู้ป่วยที่ต้องการความช่วยเหลือโดยเร่งด่วนระหว่างโดยสารเครื่องบิน ทางการบินไทยก็จะให้ความสำคัญกับผู้ป่วยและมีการนำเครื่องบินลงโดยฉุกเฉินซึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการลงฉุกเฉิน สำหรับผู้โดยสารพิการเมื่อขึ้นเครื่องบินแล้วจะมีการจัดที่นั่งไว้เฉพาะ เพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสาร และภายในเครื่องบินจะมีรถเข็นและเจ้าหน้าที่เพื่อให้บริการและความช่วยเหลือ

กรณีสายการบินนกแอร์ไม่ยอมให้ผู้พิการขึ้นเครื่องดังกล่าว จะมีมาตรการหรือนำข้อบังคับทางการบิน เพื่อบังคับให้ผู้โดยสารพิการขึ้นเครื่องบินได้หรือไม่

นายชัยศักดิ์ อังค์สุวรรณ อธิบดีกรมการขนส่งทางอากาศ ได้ชี้แจงว่า กรณีดังกล่าวที่เกิดขึ้นคงไม่สามารถนำข้อบังคับทางการบินมาบังคับใช้กับสายการบินนกแอร์ได้ แต่ทั้งนี้จะมีหลักเกณฑ์และการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนจนอยู่แล้ว ซึ่งกรณีดังกล่าวจะถือเป็นกรณีตัวอย่างที่จะต้องศึกษาและเร่งแก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่อไป

การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย และกรมการขนส่งทางอากาศ มีมาตรการอย่างไรในการควบคุมและดูแลความปลอดภัยในการให้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ เพราะมีผู้บริโภค ร้องเรียนเกี่ยวกับการให้บริการจำนวนมาก

นายชัยศักดิ์ อังค์สุวรรณ อธิบดีกรมการขนส่งทางอากาศ ได้ชี้แจงว่า การตรวจสอบการให้บริการและความปลอดภัย การฝึกอบรมนักบิน จะใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการบินไทย

ส่วนกรณีที่มีปัญหาบ่อยคือ เที่ยวบินของสายการบินที่มีการล่าช้าไม่ตรงตามเวลา และไม่แจ้งให้ผู้ให้บริการทราบล่วงหน้า ถือว่ามีความผิดและมีการดำเนินคดีเพื่อลงโทษปรับ ทางกรมการขนส่งทางอากาศก็ได้เรียกสายการบินต่าง ๆ มาเพื่ออบรมและแนะนำกรณีดังกล่าวอยู่เป็นประจำ

นายจุฑารัตน์ นาคเสื่อ เจ้าหน้าที่ตรวจท่าอากาศยาน ๘ ว การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลว่า ที่ผ่านมการทำอากาศยานไทยได้เคยตรวจสอบสนามบินเพื่อสร้างมาตรฐานในการให้บริการและร่วมกันทำข้อตกลงกับสภาผู้พิการแห่งประเทศไทย ดังนี้

๑. บริเวณจุดรับส่งผู้โดยสารพิการจะต้องมีเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ให้บริการ
๒. สภาพแวดล้อมภายในสนามบินต้องมีป้ายสัญลักษณ์ เตือน เช่น พื้นลื่น พื้นต่างระดับ
๓. มีป้ายแสดงสัญลักษณ์ ต่างๆ และข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์และให้ความรู้
๔. มีลิฟท์สำหรับผู้พิการ มีอักษรและเสียงเพื่อให้บริการผู้พิการทางสายตา
๕. มีห้องน้ำสำหรับผู้พิการ
๖. การจัดทำคู่มือ ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ เพื่อเผยแพร่ให้ผู้พิการรับทราบ
๗. ต้องเปิดโอกาสให้ผู้พิการมีส่วนร่วม โดยมีการตั้งคณะทำงานร่วมกันระหว่างสภาผู้พิการ การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการฯ

๑. การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย ควรจะมีลิฟท์ที่ช่วยกรณเช่นผู้พิการเพื่อให้สายการบิน ต้นทุนต่ำเข้าในการให้บริการผู้โดยสาร
๒. การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย และการบินไทย ควรจัดศูนย์รับแจ้งเหตุเกี่ยวกับ ปัญหาและบริการต่างๆ ของสายการบิน เพื่อเป็นการช่วยเหลือและให้บริการผู้โดยสาร

มติที่ประชุม

ให้นำเสนอข้อมูลและผลสรุปการชี้แจงในเรื่องการขึ้นโดยสารเครื่องบินของผู้พิการ ส่งให้ ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์ ประธานสภาคนพิการทุกประเภท แห่งประเทศไทย เพื่อทราบต่อไป

๔) กรณีปัญหาและความเดือดร้อนการซื้อบ้านแล้วไม่ปฏิบัติตามสัญญา

สาระสำคัญ

พันเอก อธิราช ปรีชามาตร ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กรณี ผู้ร้องได้ทำสัญญาจะซื้อ-จะขายทาวน์เฮ้าส์ ๒ ชั้น ราคา ๔๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๓๗ ชำระเงินวันทำสัญญา ๑๕,๐๐๐ บาท เมื่อผ่อนชำระค่างวดไปได้ ๗ เดือน ได้เป็นตัวแทนของน้อง ทำสัญญา จะซื้อ-จะขาย ทาวน์เฮ้าส์ ๒ ชั้น กับบริษัท เจริญสุขนิเวศน์ จำกัด ทำสัญญาและชำระเงินวันทำสัญญาพร้อม ๆ กัน ยูนิตละ ๑๐,๐๐๐ บาท เมื่อ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๗ รวมเป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท ได้ผ่อนชำระค่างวดมา โดยตลอด ในเดือนกันยายน ๒๕๓๗ เป็นตัวแทนที่สาวของภรรยา ทำสัญญาจะซื้อจะขายทาวน์เฮ้าส์ ๒ ชั้นกับ บริษัทเจริญสุขนิเวศน์ จำกัด เพิ่มอีก ๑ ยูนิต รวมทั้งหมด ๔ ยูนิต

รวมการผ่อนชำระเงินดาวน์ ของทั้ง ๔ ยูนิต รวม ๑๘ งวด หลังจากผ่อนชำระเงินดาวน์ หมดแล้ว ไม่เคยได้รับการติดต่อใด ๆ จาก บริษัท เจริญสุขนิเวศน์ จำกัด และต่อมาได้ย้ายสำนักงาน แล้วก็ ปิดสำนักงาน โดยไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ

ต่อมาผู้ร้องได้โทรศัพท์ติดต่อกรรมการบริษัทหลายครั้ง เพื่อแจ้งให้ทราบว่า ถ้าไม่สร้างบ้านก็ขอให้คืนเงิน โทรศัพท์เจรจา ๖-๗ ครั้ง นัดคืนเงิน แต่ก็ผิดนัดมาโดยตลอด และเคยร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานนายกรัฐมนตรีและได้มีการเชิญ เจ้าของบริษัทมาเพื่อ เจรจาแต่ก็ได้ผิดนัดมาโดยตลอด

ความประสงค์ของผู้ร้องเรียน คือ ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเป็นธรรมเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเหมาะสมในเรื่องดังกล่าว

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ๒ ครั้ง โดย

๑. เชิญผู้ร้องเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงและให้ข้อมูล ในการประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๐

๒. คณะอนุกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงานกรณีดังกล่าวในวันที่ ๒๙ มิถุนายน โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ประกอบด้วย

- ๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี
- ๒) ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดลพบุรี
- ๓) อนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดลพบุรี
- ๔) กรรมการบริษัทเจริญสุขนิเวศน์ จำกัด
- ๕) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ผลการพิจารณา

บริษัทเจริญสุขนิเวศน์ จำกัด ขอคืนเงินตามทั้งหมดตามที่ผู้ร้องและพวกได้ร้องเรียนมา โดยขอแบ่งชำระเป็นรายงวด รวม ๖ งวด ซึ่งจะเริ่มจ่ายงวดแรกในวันที่ ๑ เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป โดยนัดจ่ายเงินกันที่สำนักงานอัยการ จังหวัดลพบุรี ทุกวันที่ ๑ ของเดือน โดยมีการทำบันทึกข้อตกลง ๒ ฝ่าย และพันเอก อธิราช ปรีชามาตร ผู้ร้องเรียน ตกลงยอมรับข้อเสนอของทางบริษัท

๕) พิจารณาเรื่องผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการซื้อรถยนต์

สาระสำคัญ

พันเอกหญิง จงลักษณ์ ไทรเมืองไต้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค กรณี ได้รับความเดือดร้อนจากการซื้อรถยนต์ว่า เมื่อวันที่ ๓๑ พ.ค.๒๕๔๘ ได้ซื้อรถมาจากบริษัท ยูไนเต็ท โอโต้เซลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ทะเบียนรถ สฐ-๖๘๔๕ เป็นรถเซฟโรเลทกระบะ ๔ ประตู ขับเคลื่อน ๔ ล้อ รุ่น โคลโรลาโด หลังจากใช้งานได้ไม่ถึง ๑ ปี เกิดเหตุเครื่องดับกลางทางกะทันหัน และต้องนำเข้าศูนย์เพื่อแก้ไข แต่ไม่หาย ยังเป็นเช่นเดิมติดต่อกันอีก ๓ ครั้ง ในแต่ละครั้งผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนมากในการว่าจ้างรถแท็กซี่ จนทางบริษัทนำรถมาให้ใช้แทน แต่หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน รถก็เสียอีก

รออยู่ประมาณ ๑ ชั่วโมงจึงสตาร์ทติด และตอนเย็นได้นำรถไปเข้าศูนย์ เกิดเสียงดังที่เครื่องอย่างรุนแรง ทางบริษัทขอผ่าเครื่องเพื่อทำการแก้ไข

ผู้ร้องเห็นว่ารถที่ซื้อมาเป็นรถไม่ได้มาตรฐานผู้ขายน่าจะรับผิดชอบ ทั้งที่ได้มีการซ่อมแต่รถก็ยังเป็นเหมือนเดิม

ความประสงค์ของผู้ร้องเรียน คือ

๑. ขอเปลี่ยนรถคันใหม่รุ่นเดิม โดยยินยอมจ่ายค่าสึกหรอเป็นจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือ
๒. ขอให้บริษัทเปลี่ยนเครื่องใหม่พร้อมทั้งเพิ่มอายุการรับประกันออกไปอีก ๓ ปี

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ได้เชิญผู้ร้องเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง และให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการฯ

มติที่ประชุม

- ๑) บริษัทยอมตกลงที่จะเปลี่ยนเครื่องยนต์ใหม่ให้ตามความต้องการของผู้ร้องเรียน
- ๒) บริษัท เซฟโรเลต เซลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้แจ้งผลการพิจารณาแล้ว โดยดำเนินการเปลี่ยนเครื่องยนต์ใหม่ให้ และขยายระยะเวลาการรับประกันในส่วนของเครื่องยนต์รวมทั้งชิ้นส่วนหลักที่เกี่ยวข้องกับเครื่องยนต์ทั้งหมดเป็นกรณีพิเศษอีก ๓ ปี หรือ ๑๐๐,๐๐๐ กิโลเมตร

๖) พิจารณาเรื่องผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการซื้อโทรทัศน์

สาระสำคัญ

บริษัท ไทยโพลีพลาสติก จำกัด โดยนายสมศักดิ์ โชติสิริกุลได้ยื่นเรื่องร้องเรียนแก่คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค กรณีบริษัท ไทยโพลีพลาสติก จำกัด ได้ซื้อสินค้าจาก บริษัท เพาเวอร์บาย จำกัด (สาขาชิดลม) เป็นโทรทัศน์สี ๖๑ นิ้ว ยี่ห้อ SAMSUNG ราคา ๒๕๙,๐๐๐ บาท หลังจากที่ใช้งานไปได้ ๒ ปีเศษ สินค้าเกิดใช้งานไม่ได้ จึงได้นำไปซ่อมกับทางบริษัทฯ คาดว่าสินค้าไม่เป็นอะไรมากค่าซ่อมคงไม่แพง แต่ทางบริษัทฯ ได้เสนอราคาค่าใช้จ่ายในการซ่อมเป็นจำนวนเงิน ๕๔,๗๓๒.๑๒ บาท หลังจากได้รับใบเสนอราคาจึงยังไม่ซ่อม เนื่องจากเห็นว่าซื้อสินค้ามาในราคาสูงแต่ใช้งานได้ไม่นาน และได้ติดต่อขอให้ทางบริษัทฯ รับผิดชอบ แต่ไม่ได้รับคำตอบใดๆ จึงร้องเรียนมายัง คณะกรรมการฯ ช่วยตรวจสอบและเจรจาให้ เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อ

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มีหนังสือเชิญบริษัท เพาเวอร์บาย จำกัด เพื่อมาชี้แจงให้ข้อมูล ซึ่งทางบริษัท เพาเวอร์บาย จำกัด ได้มีหนังสือแจ้งมายังคณะกรรมการฯ ว่ายินยอมที่จะซ่อมโทรทัศน์ให้ผู้ร้องโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

๗) พิจารณาเรื่องผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการทำประกันภัยรถจักรยานยนต์

สาระสำคัญ

นายสุรพงษ์ สุทธะนันท์ ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนมายังคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อขอให้คณะกรรมการฯ ช่วยเหลือกรณีกรรมการประกันภัยไม่บังคับให้บริษัท ณะสินประกันภัย จำกัด (มหาชน) จ่ายเงินชดเชยจาก พรบ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (พรบ. ภาคบังคับ) สาเหตุจากที่บุตรชายของผู้ร้องได้ซื้อรถจักรยานยนต์ไปเที่ยวที่หัวหินกับเพื่อนๆ เมื่อถึงแยกพระประโทน-บ้านแพ้ว จอดรถติดไฟแดง พอได้สัญญาณไฟเขียว มีรถกระบะบรรทุกซีเมนต์จอดอยู่คันหน้า ได้เลื้อนออกไปและได้ทำถังบรรจุซีเมนต์ล้มตกลงมาบนพื้นถนน ทำให้รถจักรยานยนต์ของบุตรชายผู้ร้องที่ขับตามรถกระบะมาลื่นล้มลง ทำให้ถูกรถพุ่งลื่นแปดล้อของบริษัท อนิวัตตราวิชัย (๑๙๘๘) จำกัด ที่ขับตามมาด้านหลังทับไปบนร่างของบุตรชายผู้ร้อง เพื่อนๆ ได้ช่วยกันนำส่งโรงพยาบาลสนามจันทร์ และได้เสียชีวิตในเวลาต่อมา ในระหว่างที่รักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลสนามจันทร์ ผู้ร้องได้จ่ายค่าพยาบาลให้แก่โรงพยาบาลเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๔๒,๘๕๕ บาท และได้ตกลงชดใช้ค่าความเสียหายครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ มาตกลงกันได้ในวันที่ ๔ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยผู้ร้องยินยอมรับชดใช้ค่าเสียหายทั้งหมดเป็นจำนวนเงิน ๓๕๐,๐๐๐ บาท จากทางบริษัท ณะสินฯ และจะนำเช็คมาชำระให้ที่ สกอ. เมืองนครปฐม ตั้งแต่เกิดเหตุจนถึงปัจจุบันทางเจ้าของบริษัทรถพุ่งไม่เคยเข้ามาแสดงความเสียใจหรือให้การช่วยเหลืออะไรเลย ปิดความรับผิดชอบให้กับบริษัทประกันอย่างเดียว พอถึงกำหนดวันนัดหมาย นายมงคล เจียมเจริญ ตัวแทนบริษัท ณะสินฯ แจ้งว่าทางบริษัท ณะสินฯ ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ไม่สามารถนำเช็คมาชำระให้ได้ และได้แนะนำให้ไปขอความช่วยเหลือกับกรมการประกันภัย ได้รับการแนะนำให้ไปฟ้องร้องบริษัท ณะสินฯ แต่ผู้ร้องเห็นว่าบริษัท ณะสินฯ ควรจะชดใช้เงินจาก พรบ. ก่อน ส่วนที่เหลือค่อยฟ้องศาล แต่จนถึงบัดนี้ก็ยังไม่ได้รับเงินค่าชดเชยจากบริษัท ณะสินฯ ด้วยเหตุผลของทางบริษัท ณะสินฯ ที่อ้างว่าขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ต่อมาได้ทำหนังสือร้องเรียนไปที่ท่านนายกรัฐมนตรี แต่ไม่ได้รับการติดต่อกลับ รวมทั้งได้ยื่นคำร้องไปที่ สคบ. ซึ่งทาง สคบ. ได้ตอบกลับมาว่าจะดำเนินการส่งเรื่องให้กรมการประกันภัยพิจารณา ซึ่งหากได้ผลประการใดทาง สคบ. จะแจ้งให้ทราบต่อไป

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มีหนังสือเชิญบริษัท ณะสินประกันภัย จำกัด (มหาชน) มาชี้แจงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว ซึ่งต่อมาผู้ร้องเรียนแจ้งว่าบริษัท ณะสินประกันภัย จำกัด (มหาชน) ยินยอมที่จะจ่ายเงิน ค่าเสียหายทั้งหมดเป็นจำนวนเงิน ๓๕๐,๐๐๐ บาท ให้กับผู้ร้องแล้ว

๘) พิจารณาเรื่องผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการทำประกันภัยรถยนต์

สาระสำคัญ

นางจิรภรณ์ พรหมวิเศษ ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อขอให้ช่วยเหลือ เนื่องจากผู้ร้องเรียนเป็นเจ้าของรถยนต์ หมายเลขทะเบียน ปม ๓๙๕๓ กรุงเทพมหานคร และได้ทำประกันภัยประเภท ๑ กับบริษัทธนสินประกันภัย จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมาได้เกิดอุบัติเหตุ โดยมีนายปิยพจน์ วงศ์อภัย (บุตรผู้ร้อง) เป็นผู้ขับขี่ ขับชนรถจักรยานยนต์ ซึ่งมีนายวันชัย กล้าสันเทียะ เป็นผู้ขับขี่

เสียชีวิต ซึ่งต่อมาได้มีการพิจารณาดีโดยศาลจังหวัดสมุทรปราการ พิพากษาว่านายปิยพจน์ วงศ์ภัย ขับขี่โดยประมาท และได้ตกลงชำระค่าเสียหายจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ร้องได้นำเงินส่วนตัวชำระให้แก่ผู้เสียชีวิตไป หลังจากนั้นเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ได้แจ้งผ่านสำนักงานประกันภัยจังหวัดสมุทรปราการ ให้บริษัทธนสินฯ จ่ายค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ที่ได้ทตรงออกไปก่อน ซึ่งจำนวนเงินไม่เกินสิทธิคุ้มครองตามกฎหมาย และได้ส่งเอกสารหลักฐานในการจ่ายเงินทั้งหมดแล้ว และทางบริษัทธนสินฯ ก็ได้มีการส่งผู้แทนมาเจรจาหลายครั้ง แต่จนถึงบัดนี้บริษัทธนสินฯ ก็ยังไม่มีการจ่ายเงินจำนวนดังกล่าว ซึ่งทำให้ผู้ร้องเดือดร้อนมากเพราะเงินที่จ่ายให้ผู้เสียชีวิตไปก่อนก็ต้องไปกู้ยืมมาและต้องเสียดอกเบี้ยทุกเดือน

ความประสงค์ของผู้ร้องเรียน คือ

ให้คณะกรรมการฯ ช่วยเหลือกรณีดังกล่าวโดยให้บริษัทธนสินฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องจำนวน จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

คณะกรรมการฯ ได้เชิญบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๑) ผู้แทนกรมการประกันภัย
- ๒) กรรมการผู้จัดการบริษัทธนสินประกันภัย จำกัด
- ๓) นางจิรภรณ์ พรหมวิเศษ ผู้ร้องเรียน

ผลการพิจารณา

บริษัทธนสินประกันภัย จำกัด ยินยอมที่จะจ่ายเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ให้กับผู้ร้องเรียน โดยจะทำบันทึกข้อตกลงระหว่างบริษัทธนสินประกันภัย และผู้ร้องเรียนและจ่ายเงินภายในวันศุกร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ และจะแจ้งให้คณะกรรมการฯ ทราบต่อไปเมื่อเรื่องเรียบร้อยแล้ว

๙) พิจารณาเรื่องผู้ได้รับความเดือดร้อนจากถนนชำรุด

ผู้ร้องเรียน นางสาวสุทธิลักษณ์ เชนยะวณิช

สาระสำคัญ

นางสาวสุทธิลักษณ์ เชนยะวณิช ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อขอให้ช่วยเหลือ กรณีถนนซอยนัมเบอร์วัน ๓ ซ้างมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒ (วิทยาเขตบางนา) ชำรุด มีน้ำท่วมขังตลอดเวลาไม่ว่าฝนจะตกหรือไม่ก็ตาม และยังส่งกลิ่นเหม็นด้วย ถนนเส้นดังกล่าว มีประชาชน นักศึกษา ใช้สัญจรเป็นจำนวนมาก อุบัติเหตุก็เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ที่ผ่านมาชาวบ้านก็มีการร้องเรียนเพื่อให้บริษัท นัมเบอร์วัน จำกัด (เนื่องจากถนนเส้นนี้เป็นถนนส่วนบุคคล) ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงถนนและวางท่อระบายน้ำ แต่ก็ไม่ได้รับการแก้ไข

ต่อมาชาวบ้านได้มีการร้องเรียนไปยังเขตประเวศ แต่ได้รับการแนะนำว่าให้ไปร้องเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ทั้งที่ ซอยนัมเบอร์วัน ๑ ซึ่งอยู่ตรงข้ามซอยนัมเบอร์วัน ๓ และเป็นถนนส่วนบุคคลเหมือนกัน ทางสำนักงานเขตประเวศ ได้สร้างถนนคอนกรีตอย่างดีให้ จึงได้ร้องเรียนไปยัง สคบ. เพื่อขอให้ช่วยเหลือแต่ยังไม่มีความคืบหน้า

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ๒ ครั้ง คือเมื่อวันอังคารที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ และวันอังคารที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ โดยเชิญ

- ๑) ผู้แทนอธิบดีกรมที่ดิน
- ๒) กรรมการผู้จัดการใหญ่ ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)
- ๓) นางสาวสุทธิลักษณ์ เชนยะวณิช (ผู้ร้องเรียน)
- ๔) ผู้อำนวยการเขตประเวศ
- ๕) กรรมการผู้จัดการบริษัท นัมเบอร์วัน จำกัด

มติที่ประชุม

ไทยธนาคารจำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน บริเวณที่เป็นถนน และบริษัท นัมเบอร์วัน จำกัด ซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินบริเวณดังกล่าว ยินยอมที่จะให้เขตประเวศซ่อมแซมถนน โดยจะทำบันทึกข้อตกลงทั้ง ๓ ฝ่าย

๑๐) เรื่องขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยและชดเชยความเสียหาย

ผู้ร้องเรียน ๑) นายเกริกไกร เดชธีรานุกูล

สาระสำคัญ

นายเกริกไกร เดชธีรานุกูล ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนแก่คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อขอให้ช่วยเหลือ กรณีผู้ร้องเรียนได้ฝากเงินกับธนาคารกสิกรไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พ.ย. ๒๕๒๗ เป็นจำนวนเงิน ๒๒๐,๖๓๐.๘๒ บาท โดยเมื่อสองเดือนที่ผ่านมา ผู้ร้องเรียนได้ตรวจสอบเงินในบัญชี แต่ปรากฏว่าเงินจำนวนดังกล่าวหายไปทั้งหมด ผู้ร้องเรียนจึงขอตรวจสอบเอกสารทำธุรกรรมทางการเงินกับธนาคารพบพิรุธหลายอย่าง โดยโอนเงินออกจากบัญชีผู้ร้องเรียนโดยไม่ได้รับความยินยอม ถึง ๒ ครั้ง

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว จำนวน ๓ ครั้ง โดยเชิญผู้ร้องเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้จัดการธนาคารกสิกรไทย สาขาสำนักพหลโยธิน มาชี้แจง สรุปผลการพิจารณาดังนี้

เนื่องจากคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวมาแล้ว ๓ ครั้ง แต่ยังไม่สามารถหาข้อยุติตามความประสงค์ของผู้ร้องได้ โดยในการพิจารณาปรากฏข้อเท็จจริงว่าสาเหตุหลักคือ การปลอมแปลงเอกสารซึ่งผู้ร้องเรียนได้มีการฟ้องร้องคดีเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในศาลระหว่างนายเกริกไกร เดชธีรานุกูล และนางสาววัลลี เดชธีรานุกูล ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ดังนั้น จึงไม่เป็นการสมควรที่คณะอนุกรรมการฯ จะก้าวล่วงอำนาจศาลจึงขอยุติการพิจารณาไว้เพียงเท่านี้ ส่วนเรื่องระหว่างผู้ร้องและธนาคารกสิกรไทย ถ้าหากผู้ร้องเรียนเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากธนาคาร สามารถฟ้องร้องธนาคารเพื่อนำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อพิจารณาต่อไป

๑๑) เรื่องขอความเป็นธรรมกรณีหมู่บ้านอัมรินทร์นิเวศน์ ๒ ไม่ปฏิบัติ ตามสัญญาที่ที่ดินซึ่งเป็นสถาน
ออกกำลังกายของหมู่บ้านไปขายฝาก

สาระสำคัญ

นางสาวสุรีย์ พัทธราสนันท์ ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมทั้งตรวจสอบสิทธิของผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของสิทธิในการซื้อบ้านจัดสรร เนื่องจาก บริษัท ศิวনারณนิเวศน์ จำกัด ได้จัดทำโครงการหมู่บ้านจัดสรร โครงการหมู่บ้านอัมรินทร์นิเวศน์ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ โดยในตอนประกาศขายได้ระบุว่า มีสโมสร สนามเด็กเล่น พร้อมสนามเทนนิส ๔ คอร์ต เพื่อให้ผู้ที่มาซื้อบ้านในโครงการใช้เป็นที่ออกกำลังกาย แต่ต่อมาปรากฏว่า ที่ดินที่เป็นสนามเทนนิสดังกล่าวนั้น บริษัทได้นำไปขายฝาก กับบุคคลอื่นและบริษัทไม่ได้ไถ่ถอนแต่อย่างใด จนผู้ซื้อจากการขายฝากได้ทำการปิดล้อมไม่ให้ชาวบ้านผู้ที่อยู่อาศัย เข้ามาใช้ประโยชน์ ทำให้ไม่มีสถานที่ออกกำลังกาย

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ ได้พิจารณาโดยเชิญผู้ร้องเรียนและหน่วยงาน
ที่ถูกร้องเรียน ได้แก่ กรมที่ดิน สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค บริษัท ศิวনারณนิเวศน์ จำกัด มา
ชี้แจงและให้ข้อมูล ดังนี้

นายสุรสิทธิ์ สหธรรมรังษี ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ได้ชี้แจงว่าใน
เบื้องต้นเจ้าหน้าที่จากกรมที่ดินได้ตรวจสอบไปยังสำนักงานที่ดินเขตบึงกุ่มแล้ว พบว่าผู้ร้องไม่เคยร้องเรียน
เรื่องดังกล่าวมายังกรมที่ดินเลย

ซึ่งกรมที่ดินได้พยายามตรวจสอบแล้วพบว่าโครงการหมู่บ้านอัมรินทร์นิเวศน์ ๒ ตาม
หลักฐานในโฉนดที่ดินไม่ปรากฏชื่อบริษัทศิวনারณนิเวศน์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์แต่อย่างใด แต่ปรากฏว่ามีชื่อ
บุคคลอื่นเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โดยได้แบ่งแยกที่ดินไว้เป็นกลุ่ม ๆ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เช่น

- นายทรงศักดิ์ ศิวনারณ แบ่งแยกที่ดิน ไว้เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๒ และจดทะเบียน
ให้แก่นางละมุด วุฒิพงศ์ รวม ๒๒๐ โฉนด เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๒๒

โดยในขณะที่นายทรงศักดิ์ ศิวনারณ ได้มีการแบ่งแยกที่ดินดังกล่าวนี้ ได้มีกฎหมายเพื่อ
การใช้ควบคุมการจัดสรรที่ดินบังคับโดยเฉพาะแล้วคือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ประกาศเมื่อ
วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ได้ให้ความหมายของการจัดสรร
ที่ดินไว้ว่า “ คือการจัดจำหน่ายที่ดินที่ติดต่อกันเป็นแปลงย่อยจำนวนตั้งแต่ ๑๐ แปลงขึ้นไป ไม่ว่าโดยวิธีใด
โดยได้รับทรัพย์หรือประโยชน์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเป็นค่าตอบแทน และมีการให้ค้ำประกันหรือการ
แสดงออกโดยปริยายว่าจะจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะหรือปรับปรุงให้ที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยที่
ประกอบการพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม” และเนื่องจากการจัดสรรที่ดินมีหลักเกณฑ์เงื่อนไขหลายประการ จึง
ยากต่อการพิจารณาว่ารายได้ได้มีการจัดสรรที่ดิน เพราะผู้ประกอบการพยายามหลีกเลี่ยงการจัดสรรที่ดิน
โดยอาศัยเงื่อนไขขององค์ประกอบของการจัดสรรที่ดิน เช่นแบ่งแยกที่ดินขายโดยอ้างว่าไม่ได้จัดให้มี
สาธารณูปโภค หรือบริการสาธารณะ

โดยกรมที่ดิน ในระยะเริ่มแรกที่มีการประกาศใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ก็ไม่มี
การเข้มงวดเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพิ่งมาเริ่มใช้บังคับกฎหมายดังกล่าวเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยได้มีการ
สั่งการ ดังนี้

ให้ผู้รังวัดแบ่งแยกที่ดินแปลงย่อยไว้ก่อนวันที่จังหวัดสั่งการโดยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดิน ด่วนมาก ที่มท ๐๖๐๘ /ว.๑๗๓๑๔ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๒๔ (โดยเรียกว่าผู้จัดสรรที่ดินรายเก่า) ยื่นคำขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดินย้อนหลัง แล้วจำหน่ายที่ดินแปลงย่อยไว้โดยไม่ต้องรอจนกว่าจะได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน ซึ่งต่อมา คณะกรรมการควบคุมการจัดสรรที่ดินครั้งที่ ๑๒/๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๐ ได้มีมติยกเลิกการผ่อนผันดังกล่าว โดยกำหนดให้ผู้จัดสรรที่ดินรายเก่าทุกรายต้องรอจนกว่าจะได้รับใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินก่อน จึงจะจำหน่ายที่ดินแปลงย่อยได้ แต่มีข้อยกเว้นว่าเฉพาะรายที่ได้ทำสัญญาจำหน่ายที่ดินแปลงย่อยไปแล้ว และได้แสดงหลักฐานการจำหน่าย เช่นสัญญาจะซื้อจะขายต่อสำนักงานที่ดินให้สามารถจำหน่ายที่ดินแปลงย่อยไปได้ โดยไม่ต้องรอจนกว่าจะได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน

นอกจากนี้ คณะกรรมการพิจารณาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๖ ว่าสาธารณูปโภคภายในโครงการจัดสรรที่ดินแม้จะไม่ได้ยื่นขออนุญาตจัดสรรที่ดินและไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินที่ต้องตกอยู่ภายในบังคับข้อ ๓๐ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๖ คือสาธารณูปโภคซึ่งผู้จัดสรรที่ดินได้จัดให้มีขึ้นเพื่อการจัดสรรที่ดินตามแผนผัง และโครงการที่ได้รับอนุญาต เช่น สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ให้ถือว่าตกอยู่ในภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินจัดสรร และให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดสรรที่ดิน หรือผู้รับโอนกรรมสิทธิ์คนต่อไป ที่จะบำรุงรักษากิจการดังกล่าวให้คงสภาพดังเช่นที่จัดทำขึ้นโดยตลอดไป และจะกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลดไปหรือเสื่อมความสะดวกมิได้

ส่วนบริเวณที่ดินตามที่มีการร้องเรียนนั้น ได้แบ่งแยกไว้รวม ๑๐ แปลง และ ๒ แปลงได้มีการขายฝากหลุดเป็นของบุคคลอื่นแล้ว ส่วนที่เหลืออีก ๘ แปลง มีชื่อของคนในตระกูลคิววารด เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ซึ่งรายละเอียดอยู่ระหว่างการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร เขตบึงกุ่ม

โดยในเขตกรุงเทพมหานคร หากมีกรณีผู้ซื้อที่ดินจัดสรรที่ได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับที่ดินจัดสรร ก็สามารถร้องเรียนให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้ซื้อที่ดินกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดสรรที่ดินได้ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร โดยประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานอัยการสูงสุด กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กองนิติการ และผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ กรมที่ดิน โดยปัจจุบันมีอดีตรองอธิบดีกรมที่ดิน ว่าที่ร้อยตรี สะอาด ชมบุญ เป็นประธาน

ซึ่งคณะกรรมการฯ มีหน้าที่พิจารณาผลการตรวจสอบและสอบสวนของคณะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดสรรที่ดิน (โดยเป็นหน้าที่ของสำนักงานที่ดินฯ ที่ที่ดินตั้งอยู่) โดยมีอำนาจเรียกเป็นหนังสือให้บุคคลใดมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง เสนอแนะความคิดเห็น และคำแนะนำทางวิชาการได้ และเมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ก็สามารถดำเนินการเอาผิดได้ และหากเห็นควรดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดก็มอบหมายให้อธิบดี หรือรองอธิบดีกรมที่ดินดำเนินการร้องทุกข์ กล่าวโทษ เพื่อดำเนินคดีอาญาต่อไป ซึ่งคณะกรรมการฯ จะมีการประชุมทุกเดือนที่กรมที่ดิน และมีผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและครอบคลุม

ดังนั้น เมื่อพิจารณาปัญหาในเรื่องที่มีผู้ร้องเรียนแล้วนั้น เห็นว่ายังไม่มีข้อเท็จจริงที่ปรากฏชัดเจน จึงเห็นควรส่งเรื่องนี้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงเพื่อพิจารณาต่อไป

นายทวี เมธากุลวัฒน์ เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ๗ ๖ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้ชี้แจงว่า กรณีที่ดินบริเวณซึ่งเป็นสนามเทนนิสที่มีการร้องเรียนดังกล่าว ซึ่งได้ใช้ประโยชน์เพื่อการสาธารณะมากกว่า ๒๐ ปี จึงต้องตกอยู่ใต้ภาระจำยอม และถ้ามีการนำไปขายหรือมีการโอนกรรมสิทธิ์ ไปก็ต้องตกอยู่ในภาระจำยอม เช่นเดิม

นายประวัติน ภัททวงศ์ อนุกรรมการฯ ได้แสดงความเห็นว่าถ้ามีการโฆษณาในประกาศจะเป็นเรื่องการจัดสาธารณูปโภคที่เป็นสาธารณะประโยชน์ ซึ่งถ้ามีการยกให้ผู้ใดเมื่อไรก็จะกลายเป็นที่สาธารณะทันที โดยไม่ต้องมีการไปจดทะเบียน และถ้ามีผู้เสียหาย คือผู้ที่ดูแลตามกฎหมายก็สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีได้

มติที่ประชุม

ให้ส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไปยังคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ดินกรุงเทพมหานคร กรมที่ดิน และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อพิจารณาต่อไป

ส่วนที่ ๓

การสัมมนา

“ การสัมมนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
เป็นกระบวนการหนึ่งของการได้มาซึ่งข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของ
คณะกรรมการธิการ

ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ uly และยังเป็นกระบวนการ
ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาร่วมกับ
หน่วยงานภาครัฐ”

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สถาบันบัญญัติแห่งชาติได้จัดการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และให้ประชาชนได้รู้จักสิทธิในการคุ้มครองตนเอง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน นักวิชาการ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

ที่ผ่านมา คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้จัดการสัมมนามาแล้วหลายครั้ง สรุปผลการสัมมนาในแต่ละครั้งได้ดังนี้

สรุปผลการสัมมนา
เรื่อง “บริการและสัมปทานมือถือ
ปัญหาและแนวทางแก้ไขเพื่อความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค”
จัดโดย

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ร่วมกับ
คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค และมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค
วันศุกร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการหมายเลข ๒๑๓-๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

เวลา ๐๘.๔๕ นาฬิกา นายประพันธ์ คุณมี ประธานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
กล่าวชี้แจงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนา
โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ในปัจจุบันการประกอบธุรกิจด้านการสื่อสาร
โทรคมนาคมกำลังขยายตัวอย่างกว้างขวางด้วยปัจจัยและแรง
กระตุ้นของการบริโภคภายใต้ระบบเสรีทุนนิยม จากข้อมูล
ที่ปรากฏพบว่าทั่วประเทศมีกลุ่มผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่
ประมาณกว่า ๔๐ ล้านเลขหมาย มีค่ายมือถือที่ครองส่วนแบ่ง
การตลาดซึ่งมีลูกค้ากว่า ๒๐ ล้านคน ไม่ว่าจะเป็นเอไอเอสที่มีส่วนแบ่งตลาดธุรกิจมือถืออยู่ประมาณร้อยละ
๕๒ ดีแทคและทรูมูฟประมาณร้อยละ ๓๓ และร้อยละ ๑๕ ตามลำดับ และมีแนวโน้มว่าผู้ใช้บริการนั้นจะเพิ่ม
มากขึ้นทุกขณะ ซึ่งการเติบโตของกลุ่มธุรกิจมือถือดังกล่าวนำมาซึ่งรายได้จำนวนมหาศาลให้แก่ผู้ให้บริการ
เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้และกลุ่มผู้ใช้โทรศัพท์พื้นฐานของทีโอทีที่มีอยู่เพียง ๔-๕
ล้านเลขหมายเท่านั้น

ในมุมมองอีกด้านหนึ่งประชาชนในฐานะผู้บริโภคกลับถูกแสวงประโยชน์จากการประกอบการ
ที่ไม่เป็นธรรมด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์มือถือเอาเปรียบเรื่องการจัด
ค่าบริการที่แพงเกินจริง การเติมเงินด้วยบัตรที่กำหนดวันทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถโทรออกได้ในกรณีที่ยังมี
วงเงินเหลือแต่วันหมด การโฆษณาโปรโมชันที่ซับซ้อนทำให้ผู้บริโภคเข้าใจตลาดเคลื่อน การเร่งผู้บริโภคซื้อ
ซิมการ์ดเพื่อรับโปรโมชันใหม่ทำให้เกิดความหนาแน่นของเลขหมายและบริโภคเกินความจำเป็นหรือการคิด
ค่าโทรผิดไปจากความจริง เช่น ผู้ใช้บริการไม่ได้โทรไปต่างประเทศแต่กลับมีบิลเรียกเก็บค่าโทรออกปลาย
สายต่างประเทศ หรือปัญหาสายหลุดระหว่างโทรบ่อยครั้ง เป็นต้น

นอกจากนี้ ปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการจัดทำสัญญาสัมปทานระหว่างรัฐซึ่งเป็นเจ้าของ
สัมปทานและเอกชนผู้รับสัมปทาน รวมไปถึงความขัดแย้งระหว่างผู้รับสัมปทานเองตามที่เป็นข่าวอยู่ในขณะนี้

ก็ถือเป็นประเด็นสำคัญอีกเรื่องหนึ่งซึ่งส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประชาชนและความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันว่าในปัจจุบันกลุ่มธุรกิจโทรคมนาคมของไทยไม่ได้มีเพียงกลุ่มผู้ประกอบการในประเทศ อีกต่อไป หากแต่เป็นการแข่งขันเสรีซึ่งมีนายทุนต่างชาติเข้ามาประกอบการ ในขณะที่หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ดูแลและได้รับรายได้หลักมาจากส่วนแบ่งรายได้จากสัมปทานกลับตกอยู่ในสถานะที่ถูกครอบงำจากปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดเก็บค่าเชื่อมต่อสัญญาณหรือค่าแอดเด็สเซิร์ฟที่ซ้ำซ้อนกับค่าอินเทอร์เน็ตเน็ทเวิร์ก หรือการกำหนดให้มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตโทรศัพท์พื้นฐานร้อยละ ๒ และโทรศัพท์เคลื่อนที่ร้อยละ ๑๐ โดยผู้รับสัมปทานสามารถนำภาษีสรรพสามิตดังกล่าวมาหักออกจากการจ่ายสัมปทานได้ ส่งผลให้รัฐต้องขาดรายได้กว่า ๑๔,๐๐๐ ล้านบาทจากผู้ประกอบการนั้นๆ ซึ่งจนกระทั่งถึงเวลานี้ ส่วนของภาครัฐเองก็ยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนากิจการโทรคมนาคมและนโยบายที่จะปกป้องประโยชน์ประชาชนจากการเอารัดเอาเปรียบในรูปแบบต่างๆ รวมถึงปัญหาการต่อสัญญาสัมปทานมือถือให้แก่บริษัทเอกชนโดยไม่ชอบ และสัมปทานที่ใกล้หมดอายุสัญญาลง รัฐจะมีแนวทางนโยบายเรื่องนี้อย่างไร เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่อยู่ในความสนใจของประชาชนทั้งสิ้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการระดมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาการเอารัดเอาเปรียบในเชิงธุรกิจ รวมถึงเพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้บริโภคทั้งในระดับการใช้บริการ ตลอดจนการผลักดันให้ม็อดคักรที่รับผิดชอบโดยตรง มีมาตรการการคุ้มครองที่มีประสิทธิภาพและการเรียกร้องความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนผู้บริโภคด้านบริการโทรคมนาคมและเพื่อหาหนทางปกป้องรักษาผลประโยชน์ของชาติ คณะกรรมาธิการการคุ้มครองผู้บริโภคในฐานะองค์กรนิติบัญญัติแห่งชาติ ร่วมกับคณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สภาคมนตรีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สหพันธ์องค์กรผู้บริโภคและมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค จึงเห็นควรให้มีการจัดสัมมนาครั้งนี้ขึ้น

นางสาวพนีย์ ธนวานิช รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง ทำหน้าที่ประธานเปิดการสัมมนา ได้กล่าวเปิดการสัมมนาฯ สรุปความได้ว่า ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารผ่านระบบโทรคมนาคมโดยเฉพาะการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ดังเห็นได้จากจำนวนและปริมาณการใช้บริการ ซึ่งหากคิดเป็นอัตราส่วนแล้วจะพบว่าการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้นมีมากถึง ๓๒ ล้านเลขหมายหรือคิดเป็นร้อยละ ๕๐ ของจำนวนประชากรทั้งประเทศและมีแนวโน้มว่าจะขยายตัวมากขึ้น เมื่อเทียบกับการใช้บริการโทรศัพท์บ้านที่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๑๐ อย่างไรก็ดี ประชาชนผู้ใช้บริการหรือผู้บริโภค กลับยังไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร ทั้งในเรื่องของปัญหาการเอารัดเอาเปรียบด้านคุณภาพ ค่าบริการ และปัญหาอื่นๆ จากผู้ประกอบการโครงข่ายโทรศัพท์มือถือที่มุ่งแสวงหาประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรม หรือแม้กระทั่งการรับทราบถึงสิทธิ หน้าที่ และการช่วยเหลือขึ้นพื้นฐานจากหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ

ดังนั้น เพื่อให้มีการสะท้อนถึงภาพของปัญหาบริการและสัมปทานซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค และเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจึงควรมีการเร่งระดมความคิดเห็นและประสานความร่วมมือจากองค์กรในทุกภาคส่วนทั้งองค์กรภาครัฐและหน่วยงานอิสระที่เกี่ยวข้อง และเพื่อเป็นการผลักดัน

กลไกที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของผู้บริโภคด้านโทรคมนาคม ให้มีความชัดเจนสามารถตรวจสอบคุณภาพบริการและเรียกร้องความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการสัมมนาฯ ได้แบ่งเป็นสองช่วง กล่าวคือ ในภาคเช้า และบ่าย ซึ่งในภาคเช้ามีหัวข้อวิทยากรร่วมสัมมนา ประกอบด้วย ศาสตราจารย์เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์ กรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านเศรษฐกิจยุทธศาสตร์สารสนเทศ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยโดย ดร. อานุกาญ ธิรลภน นักวิชาการอิสระ และนางสาวสายรุ้ง ทองปลอน ผู้จัดการสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค โดยมี นางสาวจินดารัตน์ เจริญชัยชนะ วิทยากรจาก สถานีโทรทัศน์ ASTV เป็นผู้ดำเนินรายการ สรุปสาระสำคัญของการสัมมนาได้ดังนี้

ดร. อานุกาญ ธิรลภน นักวิชาการอิสระ ได้กล่าวแสดงความเห็นว่า กฎหมายได้ให้อำนาจ กทช. มากเกินไป แต่ กทช. ก็ใช้อำนาจตามกฎหมายนั้นอย่างผิดแนวคิดและกลไก โดยเฉพาะเรื่องค่าไอซี(Interconnection Charge : IC) ที่ใช้แนวคิดของยุโรปและอเมริกา ซึ่งไม่สอดคล้องกับตลาดในประเทศไทย โดยควรจะใช้แนวทางของญี่ปุ่นและเกาหลีมากกว่า ต้นทุนโทรคมนาคมในประเทศไทยจะอยู่ระหว่าง ๐.๓๕-๐.๕๕ บาทต่อนาทีเท่านั้น เอกชนทุกรายสามารถมาพิสูจน์ได้ หากคิดตามอัตรา ๑ บาทต่อนาทีตามที่เอกชนตกลงกัน จะมีเงินมากกว่า ๒ หมื่นล้านบาท เป็นเงินที่เอกชนได้ประโยชน์ร่วมกันจากผู้บริโภค ดังนั้น กทช. ควรบังคับใช้ค่าไอซีทันที หากผู้ประกอบการรายใดไม่ยอมก็ควรยึดใบอนุญาต

“กทช. กำหนดกลไกในการคิดต้นทุนไว้ ๔ วิธี และแต่ละวิธีก็ไม่มีกำหนดปัจจัยที่ใช้ในการคิดไว้ ทำให้ต้นทุนของเอกชนอาจไม่เท่ากัน แต่ถ้า กทช. กำหนดอัตราที่แน่นอนมาใช้ก่อน แล้วค่อยๆ ศึกษาเพื่อเปลี่ยนแปลงภายหลัง สุดท้ายจะนำไปสู่กลไกตลาดที่ถูกต้อง” นายอนุภาพกล่าว

ในมุมมองผู้บริโภค ที่ได้รับอยู่ในปัจจุบันได้รับการคุ้มครองหรือไม่ หรือได้ประโยชน์จากบริการได้อย่างแท้จริงจากการใช้บริการ อย่างกรณีการออกโปรโมชันของผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือที่กำหนดรายละเอียดไม่ครบถ้วน และมีเงื่อนไขผูกมัดผู้บริโภค จึงส่งผลให้ผู้บริโภคไม่ได้รับความเป็นธรรม ขณะที่การใช้งานมีประสิทธิภาพลดลง เช่น สายหลุด หรือ ติดต่อไม่ได้ แต่ยังคงจ่ายเงินให้กับผู้ประกอบการ ก็ถือเป็นเรื่องที่จะต้องมีการคุ้มครองให้ชัดเจน ดังนั้น กทช. ควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่ออกมาอย่างจริงจัง ส่วนเรื่องของสัญญาสัมปทาน ภาษีสรรพสามิตโทรคมนาคม ค่าไอซี กับ ค่าเชื่อมต่อเลขหมาย(แอ็คเซสชาร์จ หรือ เอซี) ในกลุ่มอุตสาหกรรมมือถือ ยังมีเรื่องที่ทับซ้อนกันอยู่มาก ซึ่งเหตุปัญหาคือเป็นผลมาจากด้านนโยบาย ทั้งของรัฐบาล และกทช. ที่มีความขัดแย้งกัน โดยเรื่องของสัมปทานรัฐบาลจะต้องออกมาส่งสัญญาณว่าจะยกเลิกหรือแก้สัมปทาน เพราะเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งการมากที่สุด ซึ่งจะเป็นทางออกการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีความชัดเจนมากขึ้น

นางสาวสายรุ้ง ทองปลอน ผู้จัดการสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค ได้กล่าวแสดงความเห็นว่า

กทช. ยังถูกมองว่าเป็นสื่อกระตาดขี้ที่ควรเป็นองค์กรของผู้บริโภคโดยตรง เมื่อเกิดกรณีพิพาทระหว่างผู้ให้บริการโครงข่าย กลับใช้ผู้บริโภคเป็นตัวประกันนำไปเกี่ยวข้องกับการพิพาทในประเด็นต่างๆ ถือว่าไม่ถูกต้อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ซึ่งมีหน้าที่

กำกับดูแลไม่เข้มแข็งเพียงพอ ดังนั้น จึงต้องผลักดันให้เกิดสถาบันคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจริง ๆ โดยต้องยกเครื่องกันทั้งระบบ

ด้านปัญหาคุณภาพบริการในขณะนี้มีมากขึ้น เนื่องจากการออกโปรโมชั่นโทรศัพท์ที่หลากหลายที่ต้องการเพิ่มฐานลูกค้าเพียงอย่างเดียว ทั้งที่โปรโมชั่นที่ออกมาไม่ได้ให้ราคาถูกกับลูกค้าอย่างแท้จริง แต่เป็นการเกลี้ยค่าบริการที่สูง และต่ำไปยังลูกค้ารายอื่น ๆ เท่านั้น

ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านเศรษฐกิจยุคสารสนเทศ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ได้กล่าวแสดงความเห็นในหลายประเด็น ดังนี้

• ภาพรวมการทำงานของ กทช. ยังขาดลำดับการให้ความสำคัญ หรือสิ่งที่จะให้กับอุตสาหกรรมโทรคมนาคมเกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงขึ้น เช่น

-ระบบการกำกับดูแลผู้บริโภค โดยคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ยังไม่มีประสิทธิผล โดยรูปแบบที่สร้างขึ้นไม่ได้มีระบบตรวจสอบหรือหาแนวทางในการคุ้มครองให้กับกลุ่มผู้บริโภคได้อย่างมีแนวทาง หรือ สามารถคุ้มครองตัวเองในการใช้งานได้ โดยการดำเนินงานของ กทช. จากที่เห็นในภาพที่ปรากฏออกมาตามสื่อ หรือจากเวทีแสดงความคิดเห็น แสดงถึงการคุ้มครองผู้ประกอบการมากกว่าการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งที่ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ ตาม พ.ร.บ.ประกอบกิจการโทรคมนาคม กทช. จะต้องเป็นผู้คุ้มครองดูแลตลาดให้เกิดการแข่งขัน เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

ดร. สมเกียรติฯ ได้หยิบยกกรณีการให้บริการอินเทอร์เน็ต ที่ปัจจุบันมีการแข่งขันอย่างไม่เป็นธรรมและเท่าเทียม โดยผู้ให้บริการรายใหญ่ มีโครงข่ายกีดกันผู้ให้บริการรายเล็ก ทำให้เกิดการแข่งกันได้เปรียบเสียเปรียบ ซึ่งโดยความจริง กทช. ควรที่จะหาแนวทางแก้ไข ให้ทุกรายแข่งขันบนพื้นฐานเดียวกัน และผู้บริโภคได้รับประโยชน์มากที่สุด สามารถเข้าถึงบริการได้

- กรณี การกำหนดให้เบอร์เดียวสามารถใช้ได้ทุกระบบ (Number Portability) นั้น โดยที่ผ่านมา ผู้ให้บริการทั้ง ๓ ราย คือบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส หรือ เอไอเอส บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น หรือ ดีแทค และบริษัท ทรูมูฟ ได้ยินยอมที่จะใช้แล้ว แต่ กทช. ก็ยังไม่ได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ทั้งที่ตามแผนจะต้องดำเนินการไปแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๙ จึงไม่แน่ใจว่า กทช. ต้องการจะทำเพื่อผู้บริโภคจริงหรือไม่

- การให้ความสำคัญกับบางเรื่องที่ไม่ควรดำเนินการ แต่ในเรื่องที่ต้องเร่งดำเนินการ กทช. กลับไม่ดำเนินการเรื่องนั้นก่อน เช่น เรื่องการให้ใบอนุญาตประกอบกิจการ

โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยุคที่ ๓ หรือ ๓G ที่ในช่วงแรกของการเข้ามาทำหน้าที่ได้มีพูดถึงและกำหนดแนวทางการออกใบอนุญาต ทั้งที่ยังไม่มีความจำเป็น และยังไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะต้องรอดคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.) จัดตั้งก่อนซึ่งหากนำทั้งสองเรื่องมาเปรียบเทียบ จะเห็นถึงความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดถึงการเข้ามาทำหน้าที่ กำกับดูแลให้กับประชาชน

- การเชื่อมโยงโครงข่าย (Interconnection Charge) หรือ IC ซึ่งเป็นปัญหาด้านการเชื่อมต่อโครงข่ายและการนำค่าไอซีมาใช้ ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชนในขณะนี้ แสดงถึงความไม่มีประสิทธิภาพของ กทช. อย่างชัดเจน เพราะ กทช. เป็นหัวใจในการกำกับดูแลเรื่องดังกล่าว แต่กลับผ่านไปถึงศาลปกครอง แล้ว ทั้งที่เป็นหน้าที่ของ กทช. ในการหาแนวทางเจรจาตกลง ในการสรุปใช้ร่วมกัน ไม่ใช่ในกระบวนการทางศาลเข้ามาเป็นตัวตัดสิน ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การปล่อยให้ผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่เจรจาต่อรองค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (อินเตอร์คอนเนกชันชาร์จ) หรือ "ไอซี" เพื่อหาข้อสรุปกันเอง เพราะเอกชนอาจไม่ส่งราคาต้นทุนที่แท้จริง ซึ่งขณะนี้เอกชนกำหนดราคาไอซีประมาณที่ละ ๑ บาท ถือเป็นอัตราสูงกว่าต้นทุนที่แท้จริง หากต้นทุนเท่านั้นจริง การปล่อยให้ผู้ประกอบการเจรจาหาข้อสรุปเรื่องค่าอินเตอร์คอนฯ เอง ทั้งที่รู้ดีว่าจะต้องออกมาใน ๒ แบบ คือ ๑. จะต้องมีปัญหารายใหญ่ไม่ยอมเชื่อมต่อกับรายเล็ก หรือ ๒. รายใหญ่ และเล็กกำลังร่วมมือกันกินโต๊ะผู้บริโภค โดยเห็นว่าอัตราค่าอินเตอร์คอนฯ ที่เอกชนกำหนดไว้ประมาณ ๑ บาท/นาที เป็นอัตราที่สูงกว่าต้นทุนที่แท้จริง เพราะหากต้นทุนเท่านั้นจริง ที่ผ่านมามองไม่สามารถลดค่าบริการเคลื่อนที่ที่ละ ๒๕ สตางค์ได้ ซึ่งการให้เอกชนดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลให้ต้นทุนสูงขึ้น และทำให้ประชาชนต้องได้รับบริการที่สูงขึ้นตามมา ต้นทุนของผู้ให้บริการต้องสามารถตรวจสอบได้และไม่ใช่ตัวเลขจากการชี้แจง

• ปัญหาความโปร่งใสในการใช้งบประมาณของ กทช. การดำเนินการของ กทช. ในช่วงระยะเวลา ๒ ปี กทช. ได้งบประมาณจากการดำเนินการเองเป็นจำนวนมาก ประมาณ ๗,๕๐๐ ล้านบาท แต่ในส่วนนี้ไม่เคยมีการเปิดเผยงบตัวเลขการได้มา จากผลการกำกับดูแล การออกใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ทั้งของ บริษัท ทีโอที และ บริษัท กสท โทรคมนาคม ซึ่งยังไม่รวมรายได้การจัดสรรเลขหมายให้กับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำนวน ๔.๕ ล้านเลขหมาย รวมไปถึงงบการดำเนินงาน ในการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับได้มีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีพิเศษ โดยมีขั้นตอนที่ไม่ถูกต้องหลายโครงการและยังมีเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่มีการเปิดเผยให้ประชาชนได้รับรู้ จึงอาจจะส่งผลเสียกับ กทช. หากไม่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวให้โปร่งใส หรือ ชี้แจงข้อมูลให้สาธารณะรับรู้ได้

• ปัญหาการตรวจสอบคุณภาพการให้บริการ ว่าเคยมีการตรวจสอบว่าสายหลุดกี่สายหรือไม่ ซึ่งประชาชนต้องเสียค่าโทรศัพท์แม้สายหลุด

• ระบบใบแจ้งหนี้มีการเก็บเงินที่ใช้จริงหรือไม่ โดยเรียกร้องให้ กทช. ออกประกาศให้ผู้ประกอบการทำระบบตรวจสอบความผิดพลาดของใบแจ้งหนี้โทรศัพท์ ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่ต่างประเทศใช้ เช่น อังกฤษมีความผิดพลาด ๑ ใบ ต่อ ๑๐,๐๐๐ ใบ และกำหนดความผิดด้วย แต่ของไทยไม่มีระบบตรวจสอบ และเชื่อว่าปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมากในประเทศไทย

• ปัญหาการดักฟังโทรศัพท์ ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับเสรีภาพในการสื่อสาร ซึ่งแม้แต่ประธาน คมช. ยังแสดงความไม่มั่นใจ ทั้งนี้กฎหมายมีอยู่แล้วแต่ กทช. ไม่ใช่ ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ควรสั่งให้ผู้ประกอบการประเมินความเสี่ยงเรื่องการถูกดักฟัง โดยรายงานให้ กทช. ทราบ และให้สามารถตรวจสอบได้

• ข้อสงสัยในความรู้ความสามารถของ กทช. ทั้ง ๗ คน ว่ามีความรู้ความเชี่ยวชาญในการกำกับดูแลตามที่แค่ไหน

• ปัญหาความเป็นกลางของ กทช. ซึ่งหลายคนยังเป็นห่วงความเป็นกลางของ กทช. เพราะมีข่าวว่าบางครั้งบริษัทเอกชนเข้ามาเป็นสปอนเซอร์จัดกิจกรรมให้ และยังมี กทช. คนหนึ่งพูดกับตนว่า ตั้งแต่

เข้ามาทำหน้าที่นำหนักขึ้นเยอะเพราะต้องเดินสายกินข้าวกับเอกชน อาจเข้าข่ายกระทำผิดกฎหมายป.ป.ช.และ
กระทบต่อจริยธรรม คุณธรรม ทำให้เสียภาพพจน์ความเป็นกลาง

• ปัญหาเกี่ยวกับการแก้สัญญาสัมปทานทั้งกับเอไอเอส ดีแทคและเอกชนรายอื่น ซึ่งตน
มองว่าไม่ถูกต้อง การแก้สัญญาต้องไม่เกิดผลลบต่อผู้บริโภค เรื่องนี้จะปล่อยให้ผ่านไปเฉยๆไม่ได้
ต้องดำเนินการเอาผิดกับเจ้าหน้าที่ที่ทำให้บ้านเมืองเสียหาย

ศาสตราจารย์เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์ กรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.)
ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นว่า กรณีมีบุคคลหลายฝ่ายวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ กทช. อย่างหนัก แต่ไม่
เคยเสียใจกับข้อกล่าวหาที่พูดถึง กทช. ในทางที่ไม่ดี เพราะรู้ว่าหน้าที่ของ กทช. คือ ต้องเป็นผู้ที่กำหนด
หน้าที่ ออกใบอนุญาต และออกกฎหมายเกี่ยวกับโทรคมนาคม กฎหมายได้กำหนดงานของ กทช.ไว้ถึง
๒๑ ข้อ แต่จะขอรับไปดำเนินการเรื่องการเปิดเผยข้อมูลให้มีความโปร่งใสมากขึ้น ยืนยันว่า กทช.ทำงานอย่าง
เต็มที่และโปร่งใสที่สุด ไม่มีการเล่นพรรคเล่นพวก แต่ที่ตั้งข้อสงสัยว่า กทช. ทั้ง ๗ คนมีความรู้ ความสามารถ
มากน้อยแค่ไหนนั้นจะให้ทุกคนรอบรู้ทุกด้านคงเป็นไปไม่ได้ ข้อมูลบางส่วนที่ยังไม่เปิดเผย เป็นเพราะทาง
บริษัทยังไม่ส่งมาให้ เราไม่เคยให้ใครมาจ่ายมีแต่เราเป็นฝ่ายจ่าย ส่วนการสัมมนาเอกชนเชิญมาก็ไปร่วม
ในทางวิชาการ

ส่วนปัญหาเรื่องค่าเชื่อมต่อสัญญาณ IC กับ AC นั้น ทาง กทช.ได้ทำไปตามกรอบอำนาจ
หน้าที่ และถ้าฝ่ายใดยังมีปัญหาก็สามารถส่งมาที่ กทช. เพราะมีคณะกรรมการรับข้อพิพาทที่พร้อมจะวินิจฉัย
ให้ ส่วนการประมูลระบบ ๓G นั้นยืนยันว่าได้รับฟังความเห็นของประชาชนแล้ว และทางสหภาพโทรคมนาคม
ระหว่างประเทศก็ระบุไว้ว่า ๓G เป็นคลื่นความถี่โทรคมนาคม และได้สอบถามไปยังกรรมการกฤษฎีกาแล้ว
แต่เพื่อความรอบคอบต้องรอฟังคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.) ก่อน
ส่วนตัวไม่ได้ปลื้มอะไรนักหนาที่จะอยู่เป็น กทช. แต่ที่อยู่เพราะต้องการปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จเพราะมีส่วนร่วม
มาตั้งแต่แรก

ในด้านงบประมาณในปีแรก กทช. ได้รับงบประมาณ ๑.๔ พันล้านบาท และได้รับอีกกว่า
๒ พันล้านในปีที่ผ่านมา ซึ่งบฯ ส่วนใหญ่ใช้ไปกับการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ต่างๆ ที่เก่า ล้าสมัยและมีความ
ชำรุดทรุดโทรม ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่รับโอนมาจากกรมไปรษณีย์โทรเลขเดิม

“สมัยกรมไปรษณีย์โทรเลขไม่ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างเลย เพราะมีแนวคิดจะ
จัดตั้งองค์กรใหม่อยู่แล้ว ซึ่งความจริงมีค่าใช้จ่ายจริงเสนอมากกว่า ๔ พันล้านบาท แต่ก็ตัดออกไปจนเหลือเพียง
กว่า ๒ พันล้านบาท โดยอีก ๕๐๐ ล้านบาท ได้นำส่งคืนรัฐ และอีก ๕๐๐ ล้านบาท ได้นำเข้ากองทุนพัฒนาเพื่อ
ประโยชน์สาธารณะ สามารถตรวจสอบได้” นายเศรษฐพรฯ กล่าว

การจัดทำเลขหมายเดี่ยวทุกระบบ อยู่ในแผนงานของ กทช. แม้ว่าจะถูกเลื่อนไปจากแผนเดิม
ที่ต้องออกเกณฑ์เสร็จสิ้นในปี ๒๕๔๙ เนื่องจากมีเกณฑ์หลายด้านต้องดำเนินการ อย่างไรก็ตาม คาดว่าจะแล้ว
เสร็จทันในปีนี้

จากนั้น ในภาคบ่ายได้มีการสัมมนาเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา โดยมีวิทยากรเข้าร่วมสัมมนา
ประกอบด้วย ศ.ดร. สิทธิชัย โกโคโยอุดม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
และกรรมการผู้บริหารของบริษัทเอกชนผู้ประกอบการด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ได้แก่ นายวิเชียร

เมฆตระกูล กรรมการผู้อำนวยการ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) นายนิติภูฏ์ นันทพัฒนศิริ ผู้อำนวยการบริหาร Home/Consumer Solution&Highspeed Access บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) นายสันติ เมธาวิกุล ประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการค้าบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ดร. สุปจน์ เอี่ยมรุฒิ ผู้อำนวยการสายงานวางแผนกลยุทธ์ บริษัท ทีทีเอ็นดีที จำกัด (มหาชน) นายวุฒิพร เตียวพานิช อุปนายกสมาคมสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นายสมควร บรมินهنทร์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และนายกิตติศักดิ์ ศรีประเสริฐ กรรมการผู้จัดการใหญ่ (สายงานกลยุทธ์องค์กร) บริษัท กสท.โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

นายสำราญ รอดเพชร เลขานุการคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ในฐานะผู้ดำเนินรายการภาคบ่าย ได้กล่าวแนะนำวิทยากร จากนั้น ได้ดำเนินการสัมมนาต่อ สรุปสาระสำคัญดังนี้

ศ.ดร. สิทธิชัย โภคยอุดม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นว่า การลงทุนต่อหัวประชากรในด้านกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยมีจำนวนน้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาก ถ้าไม่มีการดำเนินการอย่างใด ๆ กิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยจะหยุดชะงัก และถดถอยในที่สุด เหตุผล อาจเนื่องมาจากปัจจัยหลายๆ ประการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ในฐานะที่กำกับดูแลหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง บรรดาผู้ประกอบการ และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

ปัญหาที่มีมาแต่เดิม คือ สัญญาสัมปทานในกิจการโทรคมนาคม และกฎระเบียบต่างๆ ที่มีนั้น ไม่เอื้อให้เกิดการพัฒนาในด้านกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย ซึ่งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ได้พิจารณาตรวจสอบสัญญาสัมปทานแล้ว มีความเห็นจากฝ่ายนิติกรของกระทรวงว่าสัญญาสัมปทานด้านโทรคมนาคม (มือถือ) ไม่ถูกต้องตามกฎหมายทรัพย์สินสัมปทานเดี่ยว ซึ่งกรณีนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ทาง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ส่งเรื่องไปยัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นว่าจะถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เป็นธรรมหรือไม่ และถ้ากฤษฎีกาให้ความเห็นว่ายกเลิกสัญญาดังกล่าวไม่เป็นไปตามกฎหมาย กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ จะดำเนินการเจรจาปรับแก้สัญญาสัมปทานให้เป็นไปตามกฎหมาย และเกิดความเป็นธรรม ทั้งฝ่ายผู้ประกอบการ ฝ่ายผู้ใช้ รวมถึงหน่วยงานของรัฐด้วย นอกจากนี้ยังมีอีกประเด็นที่ต้องเร่งผลักดัน คือการทำให้ internet มีการใช้กันอย่างแพร่หลายและมีราคาถูกลงด้วย ในส่วนผู้ประกอบการมือถือที่เข้าร่วมสัมมนาในครั้งนี้ทุกคนก็มีความเห็นด้วยกับการตรวจสอบสัญญาสัมปทานมือถือ เพราะจะได้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย และมีผู้ประกอบการบางรายเสนอว่าการตรวจสอบสัญญาสัมปทานมือถือนั้นควรพิจารณาบริบทและสภาพแวดล้อมในขณะที่ทำสัญญาด้วย

นายวุฒิพร เตียวพานิช อุปนายกสมาคมคุ้มครองผู้บริโภคไทย ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับโทรศัพท์มือถือของประเทศไทยว่า ในอดีตนั้นประเทศไทยมีปัญหาการลักลอบเครื่องโทรศัพท์มือถือที่นำเข้ามาจากต่างประเทศกล่าวคือเครื่องโทรศัพท์มือถือที่นำเข้ามาจากต่างประเทศนั้นจะไม่สามารถนำมาใช้ในประเทศไทยได้ ต้องซื้อเครื่องโทรศัพท์มือถือในประเทศไทยเท่านั้น จึงทำให้ราคาเครื่องโทรศัพท์มือถือในประเทศไทย

ไทยแพ่งเกินจริง ส่วนปัญหาในปัจจุบันนี้ได้แก่ ปัญหาห่วยมือถือ เช่น การส่ง sms เพื่อชิงรางวัล หรือการ โฆษณาแฝงทางโทรศัพท์มือถือ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดความเสียหายกับผู้บริโภคเป็นอย่างมาก

สำหรับประเด็นเรื่องคลื่นความถี่ ๓G นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ อธิบายว่า ขณะนี้ทีโอทีและทศท. ร่วมกันทำระบบ ๓G ผ่าน THAIM OBILE ซึ่งเป็นเน็ตเวิร์คเล็ก ๆ ที่ยังใช้งานได้ไม่ค่อยดีนัก สามารถใช้ได้ในกรุงเทพฯ เท่านั้น ความจริงแล้วทางทีโอทีมีใบอนุญาตระบบ ๓G อยู่แล้ว รัฐบาลควรดำเนินการอย่างจริงจัง เนื่องจากเอกชนไม่สามารถได้รับใบอนุญาต ซึ่งรัฐมนตรีมีความเห็นว่าการ กทช. ควรเป็นผู้ออกใบอนุญาตให้เอกชน เพื่อจะได้มีการลงทุนกันอย่างจริงจัง

ในส่วนของการให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานนั้นปัจจุบันมีรายได้ไม่ดีเท่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ และรายได้ค่อนข้างลดลงจากเดิมมาก แต่อย่างไรก็ตามโทรศัพท์พื้นฐานก็ยังเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งขณะนี้ มีผู้ให้บริการเพียง ๒ ราย คือ ทีโอทีและทศท. ในอดีตนั้นทีโอทีมาจากภาครัฐ ดังนั้นในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและใช้เวลาค่อนข้างนานสำหรับการพิจารณาอนุมัติในแต่ละเรื่อง ทำให้ผู้บริโภคได้ใช้บริการล่าช้าออกไป เช่น กรณี ทศท. ที่ใช้เวลามากถึง ๓ ปีในการขอสัมปทาน เพื่อเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน หรือกรณีการขยายโครงข่ายก็ต้องขออนุญาตกับทีโอที ซึ่งบางครั้งต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้ผู้บริโภคได้ใช้งานโดยเร็ว ก็จะถูกจำกัดด้วยความล่าช้าของระบบราชการ ส่วนการกำหนดราคารัั้นตามสัญญากำหนดว่าต้องกำหนดเป็นราคาเดียวกัน ไม่สามารถกำหนดราคาให้แตกต่างกัน นี่จึงเป็นข้อพิสูจน์หนึ่งว่าผู้บริโภคจะมีทางเลือกอย่างแท้จริงหรือไม่ และแม้ว่าขณะนี้ทีโอทีจะเป็นบริษัทมหาชนแล้วแต่ก็ยังมีลักษณะคล้ายรัฐวิสาหกิจ ด้วยเหตุผล ๓ ประการ ดังนี้ ประการแรกคือกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้น ๑๐๐ % เงินปันผลที่ได้ต้องส่งให้รัฐ ประเด็นที่สอง คือ ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ต้องดำเนินการตามนโยบายของกระทรวง เช่น เมื่อประมาณ ๓ ปีที่แล้วมีนโยบายลดค่าโทรศัพท์พื้นฐาน แต่ในขณะเดียวกันยังคงต้องส่งรายได้ในสัดส่วนเดิม และประเด็นสุดท้ายคือต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กทช. ซึ่ง กทช. ได้ออกระเบียบต่างๆ มาใช้ ซึ่งมีระเบียบหลายข้อที่ไม่สอดคล้องกับสัญญาที่มีอยู่

เกี่ยวกับเรื่อง AC และ IC ที่สังคมยังสับสนในประเด็นนี้อยู่มาก ซึ่งตัวแทนจาก บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ได้อธิบายโดยสรุปได้ว่า Access Charge (AC) นั้นเป็นบันทึกข้อตกลงระหว่างทีโอทีกับผู้ประกอบการที่จะมาขอต่อเชื่อมโครงข่าย โดยต้องจ่ายเงินให้กับทีโอทีในอัตราเลขหมายละ ๒๐๐ บาท สำหรับเลขหมายแบบลงทะเบียน (post paid) หรือ ๑๘% ของราคาบัตรเติมเงิน สำหรับเลขหมายแบบเติมเงิน (pre paid) ซึ่งทุกวันนี้ทีโอทียังต้องเก็บ AC เนื่องจากยังมีสัญญาอยู่ ส่วน Interconnection Charge (IC) ต้องเป็นการตกลงระหว่างผู้ดำเนินกิจการที่มีโครงข่าย ซึ่งขณะนี้ก็มีเพียงทีโอทีและทศท. เท่านั้นที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง กรณีนี้ DTAC อธิบายว่า สัญญา IC ที่ทำกันระหว่าง DTAC กับ AIS และ DTAC กับ TRUE นั้นได้ตกลงค่า IC กันที่ราคาประมาณบาทละ ๑ บาท ส่วนใหญ่มักเข้าใจว่าการโทรศัพท์จาก DTAC เข้า AIS หรือ TRUE นั้นต้องเสียค่าบริการให้กับทั้งสองทาง เป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ความจริงแล้วผู้ใช้บริการเสียค่าบริการให้กับ DTAC อย่างเดียว จากนั้น DTAC จะไปตกลงกับ AIS กับ TRUE ว่าจะแบ่งภาระกันอย่างไร ดังนั้นผู้บริโภคจึงไม่ได้รับผลกระทบมากเท่าไร ซึ่งทาง DTAC สนับสนุนระบบสัญญา IC มากกว่าระบบ AC เพราะระบบ IC นี้เป็นระบบมาตรฐานสากล เป็นระบบที่มีความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย และมีความแพร่หลายในหลายๆ ประเทศ แต่ทางทีโอทียืนยันว่า DTAC AIS และ TRUE

ไม่มีโครงข่ายเองดังนั้นจึงไม่สามารถตกลงทำสัญญา IC กันได้ และขณะนี้ที่โอทีก็ยังไม่เคยทำสัญญา IC กับใครเลย

อีกประเด็นหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจมากคือ มีการเรียกร้องให้มีเลขหมายอิสระ (Number Portability) กล่าวคือผู้บริโภคสามารถเปลี่ยนเครือข่ายได้ทุกเครือข่าย แต่ยังสามารถใช้เลขหมายเดิมได้ตลอดไป ซึ่งข้อเรียกร้องนี้ผู้ประกอบการทุกรายมีความเห็นด้วย เพราะจะทำให้เกิดการแข่งขันกันอย่างมาก ทั้งเรื่องราคา เรื่องการบริการ และด้านคุณภาพ ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกเพิ่มขึ้น แต่ก็มี การตั้งข้อสังเกตจากผู้ประกอบการบางรายว่าหากปล่อยให้ผู้บริโภคเปลี่ยนเครือข่ายหลายครั้ง ก็อาจเกิดค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ประกอบการขึ้น ซึ่งส่วนนี้ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ ทางด้านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความเห็นด้วยในเรื่องเลขหมายอิสระ โดยได้มอบหมายให้ปลัดกระทรวงส่งหนังสือถึง กทช. เพื่อออกระเบียบการใช้เลขหมายอิสระ เนื่องจากอยู่ในอำนาจของ กทช.

ในการสัมมนาครั้งนี้มีผู้ร่วมสัมมนาหลายท่านมีคำถามและข้อเรียกร้องต่อรัฐมนตรีและผู้ประกอบการที่เข้าร่วมการสัมมนา ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญดังนี้

๑. การตั้งโต๊ะแจกซิมการ์ดแบบจดทะเบียนฟรี โดยที่เจ้าหน้าที่ผู้แจกซิมการ์ดไม่อธิบายให้ประชาชนเข้าใจว่าเป็นแบบจดทะเบียน เมื่อได้รับซิมการ์ดไปแล้วก็มีใบเรียกเก็บค่าบริการรายเดือนมาจนถึงผู้รับซิมการ์ด กรณีนี้รัฐมนตรีเห็นว่าเป็นการหลอกลวงประชาชน เป็นคดีร้ายแรง ผู้ประกอบการทุกรายต้องรับนโยบายนี้ไป โดยการเลิกโปรโมชั่นดังกล่าว

๒. การยกเลิกเลขหมายแบบจดทะเบียนกระทำไต่ยาก เนื่องจากมักต้องติดต่อยกเลิกเลขหมายที่ศูนย์บริการเท่านั้น ซึ่งต่างจากการซื้อเลขหมายและชำระค่าบริการที่สามารถทำได้ในสถานที่ หลายแห่ง กรณีนี้ตัวแทนจาก DTAC ได้ชี้แจงว่าขณะนี้ DTAC เข้าใจปัญหานี้เป็นอย่างดีว่าศูนย์บริการมีไม่เพียงพอ เดิมนั้น DTAC มีศูนย์บริการทั่วประเทศ ๒๓ แห่ง ขณะนี้ได้เพิ่มศูนย์บริการอีก ๑๐๐ แห่ง ซึ่งจะครอบคลุมทุกจังหวัด นอกจากนี้หากไม่สะดวกไปศูนย์บริการก็จะมีอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถช่วยเหลือได้คือศูนย์บริการลูกค้าสัมพันธ์ (customer service) เลขหมาย ๑๖๗๘ ซึ่งลูกค้าแบบหมายเลขจดทะเบียนสามารถใช้บริการฟรี และสำหรับลูกค้าแบบเติมเงินเสียค่าบริการครั้งละ ๓ บาท

๓. เลขหมายรับเรื่องร้องเรียน ๑๑๑๑ เป็นของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ควรเรียกเก็บค่าใช้บริการ ประเด็นนี้รัฐมนตรีได้ชี้แจงว่า ได้มีนโยบายให้ปลัดกระทรวงไปเจรจากับผู้ประกอบการโทรศัพท์ทุกรายแล้ว และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่เลขหมาย ๑๑๑๑ นี้ยังต้องเสียค่าใบอนุญาตให้แก่ กทช. เดือนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งขณะนี้ได้แจ้งไปที่ กทช.แล้วว่าขอยกเว้นค่าใบอนุญาตดังกล่าว แต่ยังไม่ได้รับการตอบรับกลับมา

๔. ในส่วนของผู้ประกอบการจะยินดีให้องค์กรผู้บริโภคตรวจสอบในเรื่องต่อไปนี้ได้หรือไม่ เช่น

- เรื่องคุณภาพของสัญญา
- เรื่องระบบ Billing ว่าใบแจ้งยอดมีความถูกต้องเพียงใด ความผิดพลาดเกิดขึ้นมากเท่าไร
- โครงสร้างรายได้ต่อโปรโมชั่นในการใช้งานแต่ละครั้งมีจำนวนเท่าไร

ซึ่งข้อเรียกร้องนี้ ในเบื้องต้นบรรดากรรมการผู้บริหารของบริษัทเอกชนผู้ประกอบการด้านการสื่อสาร โทรคมนาคมที่เข้าร่วมสัมมนา บางรายมีความยินดี พร้อมให้ตรวจสอบสัญญาสัมปทาน เพื่อแก้ไขให้ ถูกต้องหากไม่ทำให้เกิดความเสียหาย และอยากเห็นกฎเกณฑ์แนวทางที่ชัดเจนจาก กทช. แต่มี ผู้ประกอบการบางรายไม่ยินดีให้ตรวจสอบด้วยเหตุผลว่าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ ถ้าจะตรวจสอบต้องมี กฎหมายเขียนไว้ให้ชัดเจน และเมื่อตรวจสอบแล้วได้นำข้อมูลไปเปิดเผยทำให้ส่งผลถึงราคาหุ้น ซึ่งประชาชนผู้ ถือหุ้นอาจได้รับความเสียหาย จะมีผู้รับผิดชอบในส่วนนี้หรือไม่

๕. การลดภาษีสรรพสามิตโทรศัพท์มือถือเหลือ ๐% แต่ไม่ได้ทำการยกเลิกนั้น รัฐมนตรี ได้ชี้แจงว่า ความจริงแล้วการเสนอลดภาษีนั้นกระทรวงการคลังเป็นผู้ดำเนินการ แต่ก็ได้มีความเห็นร่วมกันว่า ไม่ให้ยกเลิกไปเพราะหากจะยกเลิกต้องไปแก้ที่พระราชบัญญัติซึ่งจะเกิดความยุ่งยาก และอีกเหตุผลที่สำคัญ คือ ในอนาคตอาจจะต้องมีการเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตโทรศัพท์มือถืออีก หากพิจารณาได้ว่าในอนาคต โทรศัพท์มือถือเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย

๖. การประกาศว่าจะตัดสัญญาณ่มือถือของเลขหมาย DTAC นั้น จะทำให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหาย กรณีนี้ผู้แทนจากทีโอทีชี้แจงว่าทีโอทีไม่ได้ตัดสัญญาณเลขหมายเดิม วงจรเชื่อมโยงยังเป็นปกติ เพียงแต่เลขหมายในโครงข่ายทีโอทีจะโทรหาเลขหมายใหม่ของ DTAC จำนวน ๑.๕ ล้านเลขหมายที่กำลัง จะออกมาไม่ได้

๗. การที่ผู้ประกอบการให้ข่าวที่เป็นเท็จในเรื่อง AC และ IC นั้น รัฐมนตรีจะมีการฟ้องร้อง เอาผิดหรือไม่ ซึ่งรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ทีโอทีและทศท. ตรวจสอบกรณีดังกล่าว และถ้าประชาชนมีหลักฐาน การให้ข้อมูลเท็จของผู้ประกอบการก็สามารถส่งมาให้ทีโอทีและทศท. ตรวจสอบได้ ถ้ามีการแสดงข้อมูลเท็จ ก็ถือเป็นความผิดเพราะเป็นการหลอกลวงประชาชนเช่นกัน

● แนวคิดเกี่ยวกับการรวม กสช. และ กทช. ไว้ด้วยกัน

๘. ดร. สิทธิชัย โภคิยอุดม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร กล่าวว่า ที่ผ่านมามาคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) มีอำนาจมาก จุดนี้อาจจะมีการ พิจารณาทบทวนกันใน สนช. เพื่อให้มีการแก้ไขต่อไป ซึ่งทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นในการร่าง รัฐธรรมนูญใหม่ได้ รวมถึงแนวคิดในการรวม กทช. กับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ แห่งชาติ (กสช.) ที่จะมีการพิจารณาในระดับสภาด้วยเช่นกัน เพราะเห็นได้ชัดว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีและการใช้ งาน มีการรวมบริการด้านโทรคมนาคมและการกระจายเสียง เข้าไว้ด้วยกันแล้ว

ขณะเดียวกัน ความล่าช้าของกระบวนการแต่งตั้ง กสช. ที่ผ่านมา ส่งผลให้ประเทศไทยเสีย โอกาสในการให้บริการเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น มือถือ ๓G แม้จะมีเอกชนแสดงความสนใจเข้ามาลงทุน แต่ กทช. ก็ไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ เพราะต้องรอ กสช. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จะอนุมัติคลื่นความถี่

๙. ดร. อนุภาพ ธีรลภ นักวิชาการอิสระด้านโทรคมนาคม กล่าวว่า การรวมกิจการ โทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงเข้าด้วยกัน ต้องมีการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากพิจารณา ทางเทคนิคแล้ว การกำกับดูแลในเรื่องโครงสร้างการแข่งขันซึ่งเป็นหน้าที่ของ กทช. และการกำกับดูแลในเรื่อง ของเนื้อหา ซึ่งเป็นหน้าที่ของ กสช. สามารถใช้หลักเกณฑ์เดียวกันได้ นอกจากนี้ ทิศทางของเทคโนโลยีก็มีการ ผสมผสานกันอยู่แล้ว ดังนั้นจึงเป็นทางที่ดีกว่าในการรวม กทช. กับ กสช. เข้าด้วยกัน

๑๐. ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านเศรษฐกิจยุคสารสนเทศ สถาบันวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) กล่าวว่า การรวม กสช. และ กทช. เป็นองค์กรเดียวกัน มีช่องทาง

เปิดให้สามารถทำได้ โดยเฉพาะในรัฐบาลชุดนี้ ซึ่งสามารถแก้ไขได้ในกระบวนการทางกฎหมาย เพื่อให้การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงต้องเพิ่มกลไกการตรวจสอบและการถอดถอนให้มากขึ้นด้วย

การสัมมนาได้เสร็จสิ้นลง เมื่อเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา พิธีกรได้ขอบคุณวิทยากรและผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกคนซึ่งการสัมมนาครั้งนี้มีประโยชน์ต่อผู้บริโภคนับเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้บริโภคได้ทราบถึงข้อมูลที่ถูกต้องจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และยังได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต และได้เสนอปัญหาข้อเรียกร้องต่าง ๆ โดยตรงต่อผู้ประกอบการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วย ซึ่งทุกฝ่ายก็ได้ตอบข้อสงสัย และน้อมรับปัญหาทั้งหมดนำไปแก้ไขเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภคต่อไป

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

สรุปผลการสัมมนา

เรื่อง “โทรทัศนวิทยุสาธารณะ : ทางออกเพื่อผู้บริโภคและสังคมไทย”

จัดโดย คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สถาบันบัญญัติแห่งชาติ

ร่วมกับ สมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ฝ่ายข่าวสารและประชาสัมพันธ์

สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย

วันศุกร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖-๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา นายประพันธ์ คุณมี ประธานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สถาบันบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะประธานเจ้าภาพจัดการสัมมนา ได้กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนา ครั้งนี้ว่า เพื่อเป็นการระดมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้มีประสบการณ์เชี่ยวชาญในแวดวงวิทยุโทรทัศน์ นักวิชาการ และองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค เกี่ยวกับการให้มืองค์กรอิสระสื่อสารมวลชนสาธารณะเพื่อดำเนินกิจการสถานีวิทยุและโทรทัศน์สาธารณะให้กับสังคมสาธารณะโดยไม่มุ่งหวังผลกำไร รวมถึงเพื่อเสนอแนะแนวทางของสื่อวิทยุโทรทัศน์สาธารณะที่เป็นอิสระและทำหน้าที่เป็นสื่อกลางข่าวสารที่เสรีอย่างแท้จริงให้เกิดขึ้นในเมืองไทย โดยการผลักดันการเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การแพร่ภาพและกระจายเสียงเข้าสู่การพิจารณาของสภา

นายธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานเปิดการสัมมนา ได้กล่าวเปิดการสัมมนา สรุปใจความสำคัญได้ว่า ประเด็นสื่อสาธารณะกำลังอยู่ในความสนใจของสาธารณชน และรัฐบาลมีความต้องการผลักดันให้เกิดขึ้นจริง เนื่องจากเรื่องสื่อสาธารณะเป็นนโยบายสำคัญที่รัฐบาลได้แถลงต่อรัฐสภาตั้งแต่เริ่มเข้ามาบริหารประเทศ ที่สำคัญคือประชาชนผู้บริโภคจะต้องเป็นผู้ตรวจสอบและกำหนดทิศทางของสื่อสาธารณะ และมีความเป็นไปได้ที่จะมีการจัดตั้งโทรทัศน์สาธารณะขึ้นในสมัยรัฐบาลชุดนี้ โดยเห็นว่าสื่อสาธารณะเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการเมืองและสังคม

จากนั้น ได้เข้าสู่ช่วงการสัมมนา โดยมีวิทยากรประกอบด้วย นายสมชาย แสวงการ รองประธานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค คนที่สอง ดร. สมเกียรติ อ่อนวิมล สมาชิกสถาบันบัญญัติแห่งชาติ ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านเศรษฐกิจจุลภาคสารสนเทศ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย นางสาวสุกัญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ และ รศ.ดร. พิงรอร รามสูตร รัตนันท์ อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมี นายเถกิง สมทรัพย์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เป็นผู้ดำเนินรายการ

ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านเศรษฐกิจยุคสารสนเทศ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือ ทีดีอาร์ไอ ซึ่งเป็นผู้จัดทำร่าง พ.ร.บ. องค์การแพร่ภาพและกระจายเสียงสาธารณะ พ.ศ. ได้นำเสนอเหตุผลว่า โดยที่รายการโทรทัศน์และวิทยุที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและการพัฒนาประเทศ แต่การจัดทำรายการโทรทัศน์และวิทยุที่มีคุณภาพต้องใช้ต้นทุนในการดำเนินการสูง และมีผลตอบแทนในการดำเนินงานต่ำ จึงทำให้สถานีโทรทัศน์และวิทยุของเอกชนที่ดำเนินการในเชิงพาณิชย์ไม่ผลิตรายการดังกล่าวเท่าที่ควร และทำให้ขาดการพัฒนาผู้ผลิตรายการอิสระที่มุ่งเน้นผลิตรายการที่มีคุณภาพ ประกอบกับสถานีโทรทัศน์และวิทยุของรัฐก็ขาดความเป็นอิสระถูกแทรกแซงจากฝ่ายต่างๆ ได้ง่าย ทั้งโดยผ่านกิจกรรมทางธุรกิจและการแทรกแซงจากการเมือง การแพร่ภาพและกระจายเสียงรายการโทรทัศน์และวิทยุที่ผ่านมาจึงมักละเลยต่อการให้ข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน การให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน การธำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มบุคคลที่มีความแตกต่างกันในสังคม จึงสมควรจัดตั้งองค์การแพร่ภาพและกระจายเสียงสาธารณะโดยไม่มุ่งเน้นการแสวงหากำไร โดยประกันเสรีภาพในการจัดทำรายการโทรทัศน์และวิทยุ และการแพร่ภาพและกระจายเสียงรายการดังกล่าวให้ปลอดจากการแทรกแซงทางธุรกิจ การแทรกแซงทางการเมืองควบคู่กันไปกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนเพื่อสร้างหลักประกันและความมั่นคงทางการเงินให้แก่ผู้จัดทำและเผยแพร่รายการโทรทัศน์และวิทยุที่มีคุณภาพอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยดูโทรทัศน์ร่วมกันแปดพันล้านชั่วโมงต่อปี ซึ่งนับว่าเด็กไทยซึมซับปริมาณข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเป็นจำนวนมาก แต่รายการที่ผลิตส่วนใหญ่พบว่าไม่มีสาระเท่าที่ควร ดังนั้นจึงควรมีสื่อสาธารณะที่ไม่แสวงผลกำไร ปราศจากการแทรกแซงทางธุรกิจ เป็นสื่อในองค์กรรูปแบบใหม่ที่รับผิดชอบต่อสังคม เหมือนบีบีซีของอังกฤษ หรือเอ็นเอชเคของญี่ปุ่น ซึ่งต้องมีการกำหนดข้อจริยธรรมสำหรับที่มาของสื่อประเภทนี้ ต้องมีการออกแบบโครงสร้างองค์กร โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ซึ่งเหตุผลที่รัฐต้องสนับสนุนเนื่องจากการเป็นการลงทุนเพื่อสร้างสติปัญญาประชาชน หรือหากต้องการความรวดเร็วก็อาจแปลงสภาพช่อง ๑๑ จะทำให้ต้นทุนถูกลง

รูปแบบการบริหาร รัฐบาลจะเป็นผู้เสนอขอขออนุญาตดำเนินการผ่านรัฐสภา ขณะเดียวกันจะมีคณะกรรมการบริหารจำนวน ๕ คน ผ่านการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาจำนวน ๗ คน จากตัวแทนของหน่วยงานที่ได้รับความเชื่อถือจากสังคม เช่น สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สภาสถาบันนักวิชาการด้านสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย สภาทนายความ และองค์กรเอกชนด้านสื่อสารมวลชน เยาวชนและผู้บริโภค เสนอรายชื่อต่อรัฐสภา

นอกจากนี้ โทรทัศน์สาธารณะจะต้องมีส่วนร่วมจากประชาชน ทั้งในด้านการผลิตรายการเสนอแนะและบริจาคเงิน ทั้งนี้ สำหรับค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งโทรทัศน์สาธารณะ หากเป็นการลงทุนจัดตั้งสถานีโทรทัศน์แห่งใหม่จะต้องใช้ทุน ๓,๐๐๐ ล้านบาท โดยมีค่าใช้จ่ายก่อนออกอากาศ ๒๐๐-๔๐๐ ล้านบาท ค่าผลิตรายการและออกอากาศ ๑,๗๐๐ ล้านบาทต่อปี และค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนผู้ผลิตรายการระดับชุมชน ๓๐๐ ล้านบาทต่อปี

เงินอุดหนุนโทรทัศน์สาธารณะที่จะมาจากกองทุน นั้น ดร. สมเกียรติฯ ได้เสนอให้เรียกเก็บ

จากฟรีทีวีเอกชน คิดเป็นสัดส่วน ๘๖% โทรทัศน์บอกรับสมาชิก ๑๓% และโทรทัศน์สาธารณะ ๑% ซึ่งจะแตกต่างจากรูปแบบของบีบีซี ประเทศอังกฤษ ซึ่งเรียกเก็บจากฟรีทีวี คิดเป็นสัดส่วน ๗๒% โทรทัศน์สาธารณะ ๒๐% โทรทัศน์บอกรับสมาชิก ๗% และสื่อชุมชน ๑%

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการโทรทัศน์สาธารณะ

ในเวทีการสัมมนา ผู้ร่วมสัมมนาส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทางเดียวกันว่าการใช้สถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ เป็นทางเลือกที่ดีที่สุด ดังนี้

นายสมชาย แสวงการ รองประธานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค คนที่สอง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ กล่าวแสดงความเห็นว่า การทำวิทยุโทรทัศน์สาธารณะ สามารถทำได้ในกรอบเวลา ๔ เดือน และใช้สถานีโทรทัศน์ ช่อง ๑๑ เหมาะสมที่สุด เนื่องจาก มีอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ และการโอนย้ายข้าราชการไม่น่าจะเกิดปัญหา ซึ่งปัจจุบันบุคลากรในช่อง ๑๑ จริง ๆ มีเพียง ๑๕๐ คน เท่านั้น ที่เหลือเป็นเอกชนที่เข้ามาใช้ช่อง ๑๑ ดำเนินการ ดังนั้น ควรพัฒนาช่อง ๑๑ ให้เป็นที่วิสาธารณะอย่างแท้จริง และในส่วน ของเงินที่จะจัดตั้ง เห็นด้วยว่ารัฐบาลควรจัดสรรเงินส่วนหนึ่งมาจัดตั้งเป็นกองทุนสื่อสาธารณะ เพราะถือเป็น ภาษีของประชาชน และประชาชนเป็นเจ้าของ แต่ในส่วนเจ้าของสัมปทานทีวี โดยเฉพาะฟรีทีวี สมควรต้องนำเงินที่จ่ายค่าสัมปทานส่วนหนึ่งมาใส่ในกองทุนด้วย

น.ส. สุภิญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) กล่าวแสดงความเห็นว่า การที่ไทยจะมีสื่อสาธารณะนั้นมีทางเป็นไปได้ แต่หากจะเปิดช่องใหม่นั้นเป็นไปได้ยาก เพราะต้องใช้งบประมาณลงทุนประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านบาท และยังมียังบารายปีอีกปีละประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท ดังนั้น น่าจะกลับมาปฏิรูปสื่อที่มีอยู่ เช่น ช่อง ๑๑ แม้การปฏิรูปสื่อที่มีอยู่จะยากแต่ก็ต้องทำและต้องได้รับการสนับสนุนจากประชาชนจึงจะเกิดผลในที่สุด เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวการันตีได้ดีที่สุดจึงละเลยเสียงของประชาชนไม่ได้ ช่อง ๑๑ มีความเหมาะสม ที่จะทำเป็นโมเดลในการทำทีวีสาธารณะ โดยจะต้องมีการกำหนดเป็นกฎหมายไว้ และควรเปิดให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้าไปใช้ ไม่ใช่แค่เฉพาะรายการ ยามเฝ้าแผ่นดิน ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ขณะเดียวกันช่องอื่น ๆ ก็ต้องปฏิรูปด้วย นอกจากนี้ ยังเห็นว่าควร เก็บเงินจากภาคประชาชน ซึ่งอาจจะรวมกับบิลค่าน้ำ ค่าไฟ เหมือนค่า เอฟที หรือการใช้เงินจากภาคธุรกิจ โทรทัศน์ ที่เน้นรายการบันเทิงเป็นหลัก

ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กล่าวว่า ประเด็นที่น่าเป็นห่วง คือ วาระการดำรงตำแหน่งของรัฐบาลนี้มีเวลาไม่มาก ดังนั้นต้องเร่งดำเนินการ โดยหากจะเปลี่ยนช่อง ๑๑ ให้เป็นที่วิสาธารณะต้องเขียนเพิ่มบทเฉพาะกาลเข้าไป ซึ่งการใช้ช่อง ๑๑ จะใช้เงินทุนไม่สูง เพราะเครื่องมือ อุปกรณ์ทุกอย่างมีพร้อมหากจะใช้ไอทีวีก็สามารถทำได้ (หากรัฐบาลยึดสัมปทานคืนมา) เพราะมีทุนเริ่มต้นที่ดี พนักงานและบุคลากรมีความคล่องตัว มีขีดความสามารถสูง แต่อาจมีปัญหาเรื่องคดีฟ้องร้อง รวมถึงการ โอนย้ายพนักงาน

รศ. ดร. พิรงรอง รามสูต รณะนันท์ อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มีความเห็นว่า สื่อสาธารณะต้องให้ความสำคัญกับชนกลุ่มน้อยหรือผู้ที่ด้อยโอกาสในสังคม เพื่อการเรียนรู้ของพลเมือง โดยเห็นด้วยจะให้ร่าง พ.ร.บ. นี้ผ่าน สนช. ชุดนี้ ในส่วนที่จะใช้ช่อง ๑๑ นั้น มีความเป็นห่วงในเรื่องของวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดติดกับระบบราชการมานาน โครงสร้างต่าง ๆ ไม่เอื้อให้เป็น

โทรทัศน์สาธารณะและเห็นควรมีการตั้งสถานีโทรทัศน์ช่องใหม่ นอกจากนี้ในเรื่องของการเรียกเก็บเงินจากประชาชน ภายใต้วัฒนธรรมไทยทำได้ยาก แต่เห็นด้วยกับการเรียกเก็บจากค่าสัมปทานของโทรทัศน์เอกชน มาจัดตั้งเป็นกองทุนสำหรับการดำเนินงานโทรทัศน์สาธารณะ

นายวสันต์ ภัยหลิกสี ที่ปรึกษาสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แสดงความเห็นว่าการตั้งสถานีโทรทัศน์ช่องใหม่อาจไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากกฎหมายไม่อนุญาตให้มีการจัดสรรคลื่นใหม่ในขณะนี้ เพราะยังไม่มี กสช. และเห็นด้วยกับการเก็บเงินจากประชาชน เพราะจะทำให้เป็นทีวีสาธารณะตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง แต่ไม่เห็นด้วยหากจะนำเงินจากรัฐ หรือแม้จะเป็นรูปแบบสปอนเซอร์ซีพจากภาคธุรกิจ เพราะจะทำให้ถูกแทรกแซงได้ และในส่วนไอทีวีเห็นว่า ควรดำรงในเจตนารมณ์ความเป็นทีวีเสรีเอาไว้

การสัมมนาได้เสร็จสิ้นลงเมื่อเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา ผู้ดำเนินรายการได้กล่าวขอบคุณวิทยากรและผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกท่าน และกล่าวปิดการสัมมนา

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

สรุปผลการสัมมนา
เรื่อง “Telecom Pool กับทิศทางโทรคมนาคมไทย”
จัดโดย คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สถาบันบัญญัติแห่งชาติ
ร่วมกับ

คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สถาบันบัญญัติแห่งชาติ
สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค และวิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต
วันจันทร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๐ เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ – ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

การสัมมนาเริ่มขึ้นเมื่อเวลา ๐๘.๔๕ นาฬิกา โดยมี พลเอก จรัส กุลละวณิชย์ รองประธานสถาบันบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนา

จากนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ไอซีที) ได้กล่าวปาฐกถาในการสัมมนา โดยมีสาระสำคัญคือ ระบบโทรคมนาคมโดยหลักต้องยึดประโยชน์ของประเทศให้มากที่สุด หากมีการปฏิวัติระบบอย่างสุดขีดจะเป็นอันตราย ทั้งนี้ ระบบโทรคมนาคม โดยเฉพาะโทรศัพท์เคลื่อนที่ของไทยเดินทางผิตมาตั้งแต่ต้นที่เป็นการลงทุนโดยกลุ่มการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ โดยมีฝ่ายข้าราชการเป็นผู้สนอง ท้ายสุดมีการลงทุนที่ซ้ำซ้อน แต่ก็มีข้อดีคือ ด้านการบริการ ถ้าเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในโลก แต่อีกด้านหนึ่งก็ทำให้คนติดโทรศัพท์เคลื่อนที่เกินความจำเป็น ดังนั้นเมื่อมาผิตทาง การแก้ไขโดยเปลี่ยนระบบอย่างรุนแรงจะทำให้เกิดช่องว่างในช่วงรอยต่อ และต้องคิดต่อไปว่าจะทำอะไรไม่ให้บรรยากาศการลงทุนเสีย ทั้งนี้ ต้องดูสัญญาสัมปทานว่าต้องปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ เพราะหลาย ๆ สัญญาไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และขณะนี้ก็อยู่ในขั้นตอนการถามความเห็นไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในส่วนที่เกี่ยวกับการแบ่งสัดส่วนรายได้ และการต่ออายุสัมปทาน

นอกจากนี้การคำนึงถึงหลักการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมอย่างเดียวกันไม่พอ ต้องคำนึงถึงความมั่นคงของประเทศด้วย ซึ่งไม่ได้หมายความว่าให้รัฐควบคุมทั้งหมด แต่อย่างน้อยต้องมีโครงข่ายแห่งชาติ ๑ โครงข่ายอยู่ในการควบคุมของรัฐ ลดความเสี่ยงในการที่ต่างชาติจะสั่งปิด

ส่วนเรื่องการค้ากับดูแล บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

ในช่วงระหว่างที่รัฐบาลชั่วคราวชุดนี้เข้ามาดูแล และมอบหมายให้ตนเข้ามาดูแลนั้น สิ่งที่ตนเองต้องการผลักดันคือให้ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) กลับมาเป็นรูปแบบ “บริษัทจำกัด” ที่รัฐจะสามารถควบคุมได้ ๑๐๐% และไม่ให้นำเข้ากระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์เพื่อป้องกันกรครอบงำจากนักลงทุนต่างชาติ ๑๐๐% และไม่ให้เกิดการผูกขาดเนื่องจากที่ผ่านมาการผูกขาด

ทำให้โทรคมนาคมไม่พัฒนาเท่าที่ควร ทั้งนี้ ปัญหาของทั้งสององค์กรเกิดจากแนวคิดของกลุ่มการเมืองและผู้แสวงผลประโยชน์ ซึ่งส่งผลให้องค์กรโทรคมนาคมของรัฐเกิดความสั่นคลอน

ข้อเสนอของสภาาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.) ที่จะให้รวมองค์กรอิสระ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.) เป็นองค์กรเดียวกันนั้น ในทางปฏิบัติจะต้องมีการกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ในกฎหมายให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้มีปัญหาเกิดขึ้นอีก

การตั้ง "เทเลคอมพูล" ตามนโยบายของกระทรวงไอซีที คือ การนำโครงข่ายหลักของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) มารวมกันเท่านั้น ส่วนโครงข่ายของการไฟฟ้า ๓ หน่วยงาน คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง รวมถึงกลุ่มผู้ให้บริการสื่อสารโทรคมนาคมเอกชนนั้น ต้องขึ้นอยู่กับความสมัครใจเข้ามารวมกับโครงข่ายเทเลคอมพูล

ในช่วงเวลาต่อมาเป็นที่การสัมมนาได้มีวิทยากรร่วมในการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประกอบด้วย ดร. วุฒิพงษ์ เปรียบจริยวัฒน์ โฆษกและกรรมการบริหาร บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

นายประพันธ์ คุณมี ประธานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านเศรษฐกิจยุทธศาสตร์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ดร. สุรพล ศรีวิทยานักวิจัย วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต นางสาวรสนา โตสิตระกูล กรรมการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค โดยมีนายสำราญ รอดเพชร เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นผู้ดำเนินรายการ

ดร. วุฒิพงษ์ เปรียบจริยวัฒน์ โฆษกและกรรมการบริหาร บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ได้กล่าวแสดงความเห็นว่า ช่วงนี้เป็นการต่อสู้กันทางความคิดในการจัดตั้งเทเลคอมพูล ถ้าสามารถผลักดันจนผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม ครม. ได้ จะเร่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการในรายละเอียดด้านต่างๆ เช่น กฎหมาย โครงสร้างการจัดการ จากนั้น ก็จะจัดตั้งบริษัทเทเลคอมไทยแลนด์ เจรจารวมโครงข่ายกับการไฟฟ้าและตามด้วยบริษัทเอกชน ซึ่งต้องทำให้เสร็จภายใน ๖ เดือน แต่หากถึงเวลาให้ล่าช้าออกไปจนถึงการเลือกตั้ง การดำเนินการดังกล่าวอาจมีการยกเลิกไป

ในด้านการผูกขาดในกิจการโทรคมนาคมซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากต่อประเทศ ตนเองยืนยันว่า แนวคิดเทเลคอมพูลจะช่วยป้องกันไม่ให้ โครงข่ายสื่อสารของประเทศ ถูกผูกขาด อยู่แค่กลุ่มทุนใหญ่ๆ เพียง ๒ กลุ่ม คือ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ เอไอเอส และ บริษัท ทูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เหมือนที่เป็นอยู่ปัจจุบันเพราะ เทเลคอมพูล จะช่วยสร้างผู้ให้บริการรายใหม่ให้เกิดขึ้นในตลาดโดยไม่จำเป็นต้องลงทุนโครงข่ายเองทั้งหมด

การตั้งเทเลคอมพูล เป็นการแก้ปัญหาโทรคมนาคมระดับประเทศ โดยที่โครงข่ายนี้ควรเป็นของรัฐและประชาชน ไม่ใช่การเข้าแก้ไขปัญหาให้กับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) โดยเรื่องนี้ได้มีการสอบถามไปยังภาคเอกชนและนักลงทุน ซึ่งส่วนใหญ่มีการตอบรับที่ดีและเห็นด้วย ส่วนที่ไม่เห็นด้วยคือนักลงทุนที่จ่ายเงินให้กับนักการเมือง

นายประพันธ์ คุณมี ประธานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวแสดงความเห็นว่า การรวมเครือข่าย บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้านครหลวง และผู้ประกอบการธุรกิจโทรคมนาคมที่มีเครือข่ายอยู่ใน

ขณะนี้ หรือ เทเลคอมพูล ต้องจับตามองว่าจะกลับไปสู่การเป็นทุนรัฐนิยม หรือจะถูกดึงกลับไปเป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งการรวมระบบทั้งหมดให้ไปอยู่ในอำนาจรัฐจะมีค่าตามตามมาว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างไร ซึ่งภาครัฐต้องประกาศจุดยืนให้ชัดเจน สังคมจะได้รับทราบข้อดีข้อเสีย ดังนั้นรัฐบาลจึงหนีไม่พ้นต้องรับผิดชอบในสิทธิและการคุ้มครองต่อประชาชน

ดร. สุรพล ศรีวิทยา อาจารย์วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต ได้กล่าวแสดงความเห็นว่าตนได้เสนอโมเดลการจัดตั้งบริษัทมหาชนโทรคมนาคมแห่งชาติ (National Telecommunication Public Corporation : NTPC) ขึ้นเพื่อเป็นมาตรการด้านกฎหมายเพื่อการพัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคมแห่งชาติที่รัฐและประชาชนร่วมเป็นเจ้าของ และร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการพัฒนาระบบโครงข่ายโทรคมนาคมแห่งชาติ และบริษัทมหาชนโทรคมนาคมแห่งชาติ พ.ศ. ที่มีสาระสำคัญ ๓ ประการคือ

๑. องค์กรนโยบาย ที่มีคณะกรรมการพัฒนาระบบโครงข่ายโทรคมนาคมแห่งชาติ (กพท.) จำนวน ๑๕ คน โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน
๒. องค์การบริหารโครงข่าย และองค์กรบริการโดยให้มีการจัดตั้งบริษัทมหาชนโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งเปิดให้ตัวแทนบริษัท ประชาชน และรัฐเข้าไปถือหุ้น
๓. องค์กรบริการที่ประกอบด้วยรัฐวิสาหกิจ และบริษัทเอกชนในเครือบริษัทมหาชนโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นโมเดลต้นแบบในการบริหารจัดการด้านโทรคมนาคม

ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านเศรษฐกิจยุคสารสนเทศ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือทีดีอาร์ไอ ได้กล่าวแสดงความเห็นว่า โทรคมนาคมถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานของเศรษฐกิจอย่างหนึ่งที่กระตุ้นการลงทุน ดังนั้น หากมีการรวมโครงข่ายเข้าด้วยกันจะมีการจัดการที่ดี เพื่อป้องกันไม่ให้มีการผูกขาดและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยยึดบรรทัดฐานว่าโครงข่ายโทรคมนาคมไม่ใช่ใครเป็นเจ้าของ แต่เป็นเรื่องของการลงทุน ความมั่นคง การให้บริการสาธารณะ และการแข่งขันอย่างเสรี

บทบาทโทรคมนาคมไทย ต้องพิจารณา ๓ ส่วน คือ

๑. การรวมโครงข่าย ให้มีศูนย์บริหารจัดการ ซึ่งไม่ได้เป็นการตอบสนองความต้องการของสังคม ประเด็นสำคัญคือ ต้องจัดการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพเรื่องการเชื่อมต่อโครงข่าย และการจัดให้มีการบริการที่มีคุณภาพ มากกว่าเน้นการเป็นเจ้าของโครงข่าย รวมถึงรัฐวิสาหกิจไม่จำเป็นต้องเป็นผู้รับผิดชอบบริการสาธารณะเพียงผู้เดียว

๒. หากมีการรวม บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เข้าด้วยกัน ประกอบกับการรวมโครงข่าย จะนำไปสู่การผูกขาดโดยรัฐวิสาหกิจเต็มรูปแบบ เหมือนยุครัฐวิสาหกิจในอดีต

๓. การรวมองค์กรกำกับดูแล กทช. กับ กสช. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกิจการ โทรคมนาคมและกิจการวิทยุโทรทัศน คณะอนุกรรมการกฤษฎีกาหมายการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม และการสื่อสาร จะเสนอกฎหมายให้คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

การจัดตั้งтелеคอมพูลขึ้นมา ภาครัฐต้องตอบปัญหาให้ได้ว่า มีความมั่นใจขนาดใดที่จะไม่ให้เกิดการผูกขาดในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และการรวมโครงข่ายมาจากอำนาจรัฐหรือไม่ ซึ่งถ้ามีการรวมโครงข่ายร่วมกับการรวมรัฐวิสาหกิจทั้ง ๒ แห่งเข้าด้วยกันอย่างนี้โทรคมนาคมไทยก็น่าเป็นห่วง

การแก้ปัญหา เรื่อง โครงข่ายซ้ำซ้อนกัน คือ การกำหนดกฎเกณฑ์กำกับดูแลให้ชัดเจนว่า เปิดให้โครงข่ายที่มีอยู่สามารถเชื่อมต่อกันได้ เพราะการลงทุนสำคัญของโทรคมนาคมไม่ได้อยู่ที่โครงข่ายหลัก แต่อยู่ที่โครงข่ายเข้าถึงผู้ใช้งาน ซึ่งไม่ควรมีการผูกขาดโดยรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่ไม่ได้มีความเป็นบริษัทภิบาลมาตั้งแต่ต้น และยังมีแนวโน้มจะรวมกันในอนาคต

ทั้งนี้หัวใจของธุรกิจโทรคมนาคม คือ การลงทุน ซึ่งการลงทุนด้านโครงข่ายที่มากจะส่งผลดีมากกว่าการลงทุนที่น้อยเกินไป รัฐไม่ควรตัดสินใจแทนผู้ถือหุ้นเอกชนที่มีความพร้อมจะลงทุนอยู่แล้ว และโครงข่ายที่มีการกระจายตัวไปยังรายอื่น ๆ ย่อมดีกว่าการรวมศูนย์ โดยเฉพาะบริการสาธารณะที่ไม่ได้หมายถึงว่ารัฐวิสาหกิจจะต้องเป็นผู้ลงทุนแต่เพียงผู้เดียว

นางสาวรสนา โตสิตระกูล กรรมการสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค ได้กล่าวแสดงความเห็นว่ ปัญหาของтелеคอมพูล คือ สามารถสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นได้จริงหรือไม่ เพราะการควบคุมอยู่ในกลุ่มคนน้อยมาก ซึ่งอาจไม่ได้เป็นไปเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง เนื่องจากทุกวันนี้ ประชาชนไม่เข้าใจประเด็นทางเทคนิคทั้งที่เป็นคนกลุ่มใหญ่ แต่กลับถูกบีบให้แคบลงและถูกทำให้ตกอยู่ในวังวนของการบริโภคตลอดเวลา

การสัมมนาดังกล่าวเสร็จสิ้นลงเมื่อเวลา ๑๒.๔๕ นาฬิกา โดยนายประพันธ์ คุณมี ประธานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กล่าวขอบคุณวิทยากร และผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกท่าน และกล่าวปิดการสัมมนา

☆☆☆☆☆☆☆☆

สรุปผลการสัมมนา
เรื่อง “การใช้มาตรการทางกฎหมายในการเสริมสร้างมาตรฐานฮาลาล”
จัดโดย คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
คณะอนุกรรมการกิจการอาหารฮาลาล
และคณะอนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารกิจการฮาลาล พ.ศ.
ในคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
ร่วมกับ
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
วันเสาร์ที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมน้ำพราว ๒ โรงแรม ซี.เอส. ปัตตานี จังหวัดปัตตานี

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะอนุกรรมการกิจการอาหารฮาลาล และคณะอนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารกิจการฮาลาล พ.ศ. ในคณะกรรมการฯ ร่วมกับ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) จัดการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “การใช้มาตรการทางกฎหมายในการเสริมสร้างมาตรฐานฮาลาล” ในวันเสาร์ที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๐ ณ โรงแรม ซี.เอส. ปัตตานี จังหวัดปัตตานี

ซึ่งการสัมมนาครั้งนี้จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรศาสนาอิสลามและสถาบันศึกษาที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ ได้นำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานฮาลาลของประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคมุสลิมและสังคมผู้บริโภคโดยรวม โดยสรุปผลการสัมมนาที่ได้ในครั้งนี้จะนำไปพิจารณาปรับปรุงกฎหมายหรือยกร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮาลาล ต่อไป

นายวินัย สมะออน กรรมการคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค และประธานคณะอนุกรรมการกิจการอาหารฮาลาล ในคณะกรรมการฯ ได้กล่าวรายงานสาระสำคัญของการจัดสัมมนาในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ครั้งนี้ว่า ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ยังคงมีความเข้าใจว่า “ฮาลาล” (Halal) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องเฉพาะแต่ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามและมาตรฐานฮาลาลก็มีไว้เพื่อคนมุสลิมเท่านั้น หากแต่ที่ถูกต้องแล้วจะต้องกล่าวว่า “ฮาลาล” เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของคนทั้งโลกและอาหารฮาลาล ก็ถือเป็นอาหารของโลกซึ่งผู้บริโภคทั้งที่นับถือหรือไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามแต่ประสงค์จะบริโภคอาหารฮาลาล สามารถเชื่อมั่นต่อมาตรฐานการผลิต

ทั้งด้านคุณภาพ สุขอนามัย และความถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลามได้อย่างปราศจากความเคลือบแคลงสงสัย
ทั้งนี้ เรื่องของกิจการฮาลาลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างอาชีพและรายได้ รวมถึง
มูลค่าของวัตถุดิบของชุมชน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาคาไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น
ถ้าทุกฝ่ายได้มาร่วมมือกันเพื่อหาแนวทางยกระดับมาตรฐานอาหารฮาลาลของไทยให้ดำเนินการควบคู่ไปกับ
การให้ความคุ้มครองผู้บริโภคจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในสายตาของผู้บริโภคทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศได้แล้ว ก็จะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าและเป็นช่องทางสำหรับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ
ด้านอุตสาหกรรมอาหารของประเทศไทยที่ยั่งยืนต่อไป

นายประพันธ์ คุณมี ประธานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ ในฐานะประธานเปิดการสัมมนา ได้กล่าวเปิดการสัมมนา ซึ่งมีใจความสำคัญคือ ประเด็นด้าน
กิจการฮาลาลเป็นเรื่องที่สำคัญและน่าสนใจยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้มีความพยายามในการ
หาแนวทางพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลอย่างต่อเนื่อง ทั้งส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริม
แผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้การเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของผลิตภัณฑ์อาหารที่ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลของไทย
ในตลาดมุสลิมโลก ตลอดจนการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการส่งออกสินค้าฮาลาล โดยในวันที่ ๗-๘
กันยายน ๒๕๕๐ ประเทศไทย ก็จะเป็นเจ้าภาพจัดงานแสดงสินค้า World of Muslim ๒๐๐๗ ณ อิมแพ็ค
เมืองทองธานี ซึ่งถือเป็นโอกาสที่ผู้ประกอบการในประเทศไทย จะได้เปิดโลกทัศน์ทางการค้าเกี่ยวกับตลาด
ฮาลาลสู่มาตรฐานที่ยอมรับไปสู่ระดับโลก

ทั้งนี้ ตลาดฮาลาลหรืออุตสาหกรรมฮาลาล
กำลังมีแนวโน้มของการขยายตัวและการแข่งขันด้านการส่งออก
สินค้าฮาลาลที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยกตัวอย่างเช่น ประเทศมาเลเซีย
ที่ถึงกับกำหนดให้เรื่องของการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลเป็นยุทธ
ศาสตร์ของประเทศ ในขณะที่ประเทศไทยซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่มี
ศักยภาพในการผลิตสินค้าทางการเกษตรและมีเป้าหมายต่อการ
ขยายตลาดการส่งออกสินค้าฮาลาลในฐานะฐานผลิตสินค้าฮาลาลใน
ภูมิภาค กลับยังขาดบทบัญญัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารกิจการฮาลาล ดังนั้น จึงถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ผู้
เกี่ยวข้องในประเทศจะต้องหันมาพิจารณาบทพจนถึงมาตรการ ในการรับรองมาตรฐานฮาลาล กระบวนการ
ทางกฎหมายที่เอื้ออำนวยต่อการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคด้านฮาลาล ตลอดจนขั้นตอนการผลิตที่ถูกต้อง
ตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ในอันที่จะสนับสนุนส่งเสริมปัจจัยด้านบวกที่เรามีอยู่ และทำให้มาตรฐาน
ฮาลาลและเครื่องหมายรับรองฮาลาลของไทยพัฒนาไปสู่ทิศทางที่เหมาะสมต่อไป

นายเชื่อง ชาติอริยะกุล รองผู้อำนวยการศูนย์การบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
ฝ่ายเศรษฐกิจ ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายพระนาย สุวรรณรัฐ ผู้อำนวยการศูนย์การบริหารจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ ในฐานะประธานเปิดการสัมมนา ได้กล่าวเปิดการสัมมนา และกล่าวถึงภารกิจของศูนย์การบริหาร
จังหวัดชายแดนภาคใต้(ศอ.บต.) เกี่ยวกับการเร่งรัดการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล
ในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ สรุปสาระสำคัญคือ

อุตสาหกรรมฮาลาล เป็นอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของพี่น้องที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ ประกอบด้วยพื้นที่ใน ๖ จังหวัดฝั่งอันดามันของประเทศไทยยังเป็นแหล่งทรัพยากรและวัตถุดิบที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งอุตสาหกรรมสัตว์น้ำหรืออาหารทะเล สินค้าทางการเกษตร และสินค้าประเภทปศุสัตว์ ได้แก่ แกะ แพะ โค และกระบือ โดย ศอ.บต. ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล อ.ปานาเระ และ อ.สายบุรี จังหวัดปัตตานี และผลักดันการขยายโครงการดังกล่าวไปยังจังหวัดนราธิวาส เพื่อเป็นฐานรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลในภาคใต้ ตลอดจนการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การประสานความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการขยายเขตพื้นที่การเลี้ยงแกะ แพะ โคพันธุ์ดีในพื้นที่ภาคใต้ รวมถึงการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์อุตสาหกรรมฮาลาลของไทยไปยังต่างประเทศ โดยร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ว่าราชการ ๕ จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ ผู้ประกอบการอาหารฮาลาลในพื้นที่ รวมทั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ นักธุรกิจ ประธานหอการค้าจังหวัด ไปจัดแสดง สาธิตและจำหน่ายสินค้าอาหารฮาลาล เพื่อเปิดตลาดในเทศกาลอาหารฮาลาลมุสลิมและอาหารนานาชาติที่เขตปกครองตนเองหนิงเซี่ย สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นช่องทางที่นำไปสู่การเชื่อมความสัมพันธ์การค้า และการลงทุนระหว่างประเทศทั้งสองต่อไปในอนาคต

อย่างไรก็ดี แม้ว่าตลาดอาหารฮาลาลจะเป็นตลาดขนาดใหญ่และมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารที่มีมูลค่าสูงถึง ๔ แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ ต่อปี ทว่าการขยายตัวตลาดอาหารฮาลาลทั่วโลกและส่วนแบ่งการตลาดทั่วโลก (Market Share) ของประเทศไทยกลับคิดเป็นเพียงร้อยละ ๐.๕ หรือประมาณปีละ ๘ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้ตั้งคำถามว่า “ทำไมอุตสาหกรรมฮาลาลไทยยังไม่ถึงไหน” ทั้งๆที่เราเป็นประเทศที่มีศักยภาพในด้านการผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภคติดอันดับโลก รวมถึงมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ซึ่งหลายท่านอาจจะยังไม่ทราบ และที่สำคัญกว่านั้นคือแม้แต่ประเทศมาเลเซียซึ่งกำหนดให้เรื่องการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลเป็นยุทธศาสตร์ของประเทศ ก็ยังต้องพึ่งพาความก้าวหน้าจากเรา นั่นคือ การที่ประเทศไทยมีศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวอย่างส่วนผสมที่ปนเปื้อนอยู่ในอาหารหรือผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มีความแม่นยำ จนได้รับความเชื่อถือและการยอมรับในระดับโลก และในระยะเวลาอันใกล้ก็กำลังมีการจัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาลเป็นแห่งที่สองที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลหรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจึงควรร่วมมือกันและหันกลับมาทบทวนบริบทของการดำเนินงานด้านกิจการฮาลาลไทย ทั้งด้านการวางระบบขององค์กรผู้ให้การรับรองการตรวจสอบมาตรฐาน การใช้และการยกระดับมาตรฐานเครื่องหมายรับรองฮาลาลของไทยไปสู่ลักษณะของการบูรณาการที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้บทบาทและภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมฮาลาลของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในสังคมผู้บริโภคและมีความแข็งแกร่งในระดับมาตรฐานสากล

นายการุณ ภูใหญ่ ผู้ดำเนินรายการ ได้กล่าวแนะนำถึงสาระสำคัญต่อที่ประชุมการสัมมนาในหัวข้อการอภิปราย เรื่อง “ยุทธศาสตร์การสร้างมาตรฐานฮาลาลให้ถูกต้อง น่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ” ทั้งนี้เนื่องจากเรื่องดังกล่าวนี้มีขอบเขตที่กว้างจึงได้วางวัตถุประสงค์ที่จะพิจารณาไว้ ๓ ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง การระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการพัฒนามาตรฐานฮาลาล

ประการที่สอง การหาข้อสรุปเบื้องต้นในการกำหนดแนวทางพัฒนามาตรฐานฮาลาล

ประการที่สาม การนำผลสรุปการสัมมนาไปพิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือยกร่างพระราชบัญญัติกิจการฮาลาล

รศ.ดร. วินัย ดะห์ลัน ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า ปัจจุบันสินค้าฮาลาลกำลังเป็นที่สนใจของหลายประเทศ เนื่องจากปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งด้านศักยภาพการเติบโตของตลาดมุสลิมที่มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยปีละ ๓๐-๔๐ เปอร์เซ็นต์ และอัตราการเพิ่มจำนวนประชากรมุสลิมซึ่งปัจจุบันมีอยู่ในโลกประมาณ ๑.๗๙ พันล้านคน โดยคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกกว่า ๓ พันล้านคน ภายในปี ๒๐๑๐ โดยมูลค่าทางการตลาดในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ ๕.๙ แสนล้านเหรียญสหรัฐ ประเทศไทยมีส่วนแบ่งในตลาดอาหารฮาลาลประมาณ ๓๓๐ ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ ๐.๐๕๗ เปอร์เซ็นต์

สำหรับคำถามที่ว่า “ฮาลาลของไทยจะมีโอกาสแข่งขันในตลาดโลกได้หรือไม่ ในเมื่อเราไม่ใช่ประเทศมุสลิม” ต้องขอยกตัวอย่างและวิธีการดำเนินงานของผู้ประกอบการหรือหลายประเทศชั้นนำที่พัฒนาแล้วกว่า ๙๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งได้รับการยอมรับในฐานะที่เป็นทั้งผู้ผลิตและส่งออกอาหารฮาลาล หรือเป็นประเทศที่ให้ความสนใจในเรื่องของฮาลาล ซึ่งล้วนแล้วแต่ไม่ใช่ประเทศมุสลิมทั้งสิ้น ได้แก่

สหรัฐอเมริกา ถือเป็นตลาดฮาลาลที่ใหญ่ที่สุดในโลก ได้เป็นประเทศให้ความสำคัญต่อประเด็นการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคมุสลิมอย่างมาก โดยปัจจุบันนี้แทบทุกมลรัฐของสหรัฐอเมริกาได้มีการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวแล้ว

เยอรมัน เริ่มมีการเปิดให้บริการโรงพยาบาลฮาลาล และเบลเยียม ได้เปิดท่าเรือฮาลาล (Halal Logistic) ซึ่งใช้กระบวนการโลจิสติกส์เข้าไปมีส่วนในการขนส่งและการจัดการด้านคลังสินค้า

อังกฤษ นำเสนอในเรื่องของฉลากฮาลาลที่ไม่สามารถปลอมหรือลอกเลียนแบบได้ (Halal Security sealed)

ออสเตรเลีย ปรับปรุงระบบการตรวจสอบย้อนกลับผลิตภัณฑ์เนื้อที่ผ่านการรับรองฮาลาล โดยยกเลิกการใช้บาร์โค้ด (Bar Code) และหันมาใช้ในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์เพื่อให้ทราบถึงที่มาโดยระบบการชี้เฉพาะด้วยคลื่นความถี่วิทยุที่เรียกว่า RFID : Radio Frequency Identification ซึ่งในประเทศญี่ปุ่นได้นำระบบดังกล่าวไปใช้ร่วมกับมือถือโดยสแกนผ่านระบบการสื่อสารแบบ ๒D ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงประวัติอย่างละเอียดของสินค้า ฮาลาลประเภทเนื้อนั้น ๆ ได้แก่ สถานที่การเลี้ยงโค อาหารที่โคได้บริโภค สถานะของเนื้อผ่านการเชือดที่ใดและมีวิธีการเชือดอย่างไร ผู้ประกอบการหรือคนเชือดได้รับการรับรองฮาลาลจากองค์กรใด อย่างไร เนื้อที่เชือดแล้วเป็นเนื้อที่ฮาลาลหรือไม่ เป็นต้น

ข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่เป็นที่ยืนยันว่าประเทศไทยมีความพร้อมในเรื่องของ ฮาลาลแต่ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง นั่นคือ การที่เรามีหน่วยงานด้านวิชาการและเทคโนโลยีอย่างศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ทำหน้าที่เป็นห้องปฏิบัติการตรวจสอบฮาลาลของประเทศ หากแต่ได้รับเงินสนับสนุนการดำเนินงานไม่ถึง ๕ เปอร์เซ็นต์ต่อปี เมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซียที่กำลังจัดเตรียมนโยบายเกี่ยวกับฮาลาลของประเทศ (National Halal Master Plan) ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่อง

ของห้องปฏิบัติการฮาลาลที่มาเลเซียได้ใช้งบประมาณกว่า ๗๐๐ ล้านบาท เพื่อพัฒนาและวางระบบ ที่เกี่ยวกับการนำวิทยาศาสตร์มาสนับสนุนการดำเนินงานด้านกิจการฮาลาล

กล่าวได้ว่า ฮาลาลที่จะได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคนั้น ต้องมาจากระบบการผลิตที่สามารถจะ ดูแลผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดในการจัดระบบ Hal-Q (Hygiene Assurance Liability Quality) ซึ่งเป็นระบบการบริหารจัดการเพื่อการผลิตอาหาร ฮาลาล โดยการบูรณาการมาตรฐานฮาลาลเข้ากับระบบความปลอดภัยอาหารในการผลิตอาหารฮาลาลให้ถูกต้องเป็นไปตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม สะอาด และปลอดภัยตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริโภคมุสลิมมั่นใจในอาหารฮาลาลที่ผลิตในโรงงาน อุตสาหกรรมว่าไม่มีการปนเปื้อนสิ่งต้องห้ามทางศาสนาและวิธีการผลิตเป็นไปตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม ก่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพในมิติต่าง ๆ รวมทั้งความปลอดภัยทางจิตวิญญาณด้วย ดังนั้น ในวันนี้สิ่ง ที่ประเทศไทยจะตั้งคำถามจึงไม่ใช่ประเด็นที่เราเป็นประเทศมุสลิมหรือไม่ หากแต่ต้องพิจารณาบททวนว่า ฮาลาลของไทยควรได้รับการส่งเสริมให้ก้าวไปสู่จุดหมายในระดับใดมากกว่า

ดร. กิตติ เจ็ดรังษี หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งศูนย์ วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลขึ้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการจัดหลักสูตรการเรียนสอน รวมถึง ความพร้อมของบุคลากรทางด้าน Food Science อีกทั้งนักศึกษาในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม ทำให้มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องฮาลาลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเรื่องของกระบวนการผลิตอาหาร ฮาลาล

ประเด็นที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองและการรับรองมาตรฐานฮาลาล มีมุมมองที่ต้อง พิจารณาในสองแนวทางคือ

๑. การให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค ได้แก่ การมุ่งเน้นไปที่การผลิตอาหารหรือผลิตภัณฑ์ที่มี มาตรฐานถูกต้องตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม
๒. ความเป็นธรรมในทางการค้าของผู้ประกอบการ ได้แก่ การที่ผู้ประกอบการสามารถผลิต อาหารหรือผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีมาตรฐาน และได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานฮาลาลซึ่ง ช่วยส่งเสริมสินค้านั้น ให้เป็นที่ยอมรับของตลาดผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม ประเด็นสำคัญซึ่งถือได้ว่าเป็นสภาพปัญหาเกี่ยวกับกิจการฮาลาลไทยที่ส่งผล กระทบต่อความน่าเชื่อถือของมาตรฐานฮาลาลในปัจจุบัน ได้แก่

การจัดระบบองค์กรในการรับรองมาตรฐานฮาลาล ซึ่งองค์กรให้การรับรอง (Accreditation Body-AB) องค์กรตรวจรับรอง (Certification Body-CB) มีการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนขาดความเป็น เอกภาพ ตลอดจนการที่ไม่มีการบูรณาการระบบความปลอดภัยอาหารเข้ากับมาตรฐาน ข้อกำหนดฮาลาลใน การตรวจรับรองอย่างเป็นรูปแบบ ทำให้การตรวจสอบ (Audit) และการกำกับตรวจตรา (Monitoring) เกิด ความลักลั่นและขาดประสิทธิภาพ

ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ตรวจรับรองฮาลาล (Halal Auditor) ขององค์กรตรวจ รับรอง ฮาลาลทั่วประเทศยังไม่มีมาตรฐานในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ฮาลาลในทิศทางเดียวกัน หรือมีความรู้ ความเข้าใจในด้านความปลอดภัยอาหารในเชิงวิทยาศาสตร์ไม่เพียงพอ รวมถึงขาดการประสานงานกับ บุคลากรหรือองค์กรซึ่งสามารถสนับสนุนการดำเนินงานด้านกิจการฮาลาล

ผู้ประกอบการ ที่ไม่ใช่มุสลิมยังขาดความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอเกี่ยวกับการผลิตอาหารฮาลาลให้ได้มาตรฐาน และขาดการตระหนักในกระบวนการผลิตฮาลาลตามข้อบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม ทำให้พบสิ่งต้องห้าม (ฮารอม) ในผลิตภัณฑ์หน้าที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานฮาลาล

กฎหมายหรือข้อบังคับ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคแม้ครอบคลุมผู้บริโภคมุสลิมแต่ไม่ชัดเจนและไม่สัมฤทธิ์ผลในทางปฏิบัติ ในขณะที่เดียวกันคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยก็ไม่มีอำนาจในการลงโทษผู้ผลิตอาหารฮาลาลที่ไม่ได้มาตรฐาน นอกจากการถอนตรารับรองฮาลาล จึงทำให้มีผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่ถูกปลอม เลียนแบบ และละเมิดการใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลจำหน่ายในตลาด

และจากการที่ผู้บรรยายได้มีโอกาสไปร่วมงานแสดงสินค้าฮาลาลในเทศกาลอาหารฮาลาลมุสลิมและอาหารนานาชาติที่เขตปกครองตนเองหนิงเซี่ย สาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น โดยได้จัดทำแบบสอบถามให้ผู้เข้าร่วมงานแสดงความคิดเห็น ทำให้ได้ทราบถึงทัศนคติของผู้บริโภคของกลุ่มประเทศดังกล่าวใน ๓ ประเด็นคือ

๑. ผู้บริโภคที่เข้าร่วมงานรู้จักอาหารฮาลาลของประเทศไทย จำนวนร้อยละ ๖๐

๒. ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์หรือสินค้า ผู้บริโภคที่เข้าร่วมงานจะให้ความสำคัญต่อผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีเครื่องหมายรับรองฮาลาลค่อนข้างมาก

๓. ความเชื่อมั่นของเครื่องหมายรับรองฮาลาล โดยผู้บริโภคที่เข้าร่วมงานมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๗๕ ระดับที่ยังคงลังเลหรือไม่แน่ใจร้อยละ ๒๐ และระดับที่ไม่เชื่อถือน้อยลง ๕

นี่เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมฮาลาลของไทยมีความจำเป็นที่จะต้องมีการในหลายส่วนเข้ามารองรับ ทั้งด้านมาตรการกฎหมายที่จะเข้ามาจัดระเบียบองค์กร ขั้นตอนการดำเนินงาน ตลอดจนบทลงโทษผู้กระทำความผิดที่ชัดเจน เพื่อเป็นสิ่งที่สนับสนุนความเชื่อมั่นของผู้บริโภค และด้านกระบวนการผลิตซึ่งนอกจากจะต้องตามมาตรฐานฮาลาลแล้ว ยังต้องปฏิบัติตามหลักมาตรฐานสากลในเรื่องต่างๆ อย่างครบถ้วน ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นส่วนสำคัญที่ผลักดันอาหารฮาลาลไทยให้สามารถพัฒนาต่อไปในอนาคตอย่างเข้มแข็งและมั่นคงต่อไป

นายกิจจา อาลีอิสเฮาะ รองเลขาธิการศูนย์ทนายความมุสลิม ได้กล่าวว่าในปัจจุบันประเทศไทยไม่มีบทกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านอาหารฮาลาล หากแต่กิจกรรมฮาลาลที่ดำเนินการนั้น ได้อยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย โดยอาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย มีอำนาจหน้าที่ “ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม” (มาตรา ๑๘ (๙)) และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ “ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามในจังหวัด” (มาตรา ๒๖(๑๓)) ซึ่งคำว่า “การรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม” จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้น ได้ถูกตีความให้หมายถึง การรับรองเอกสาร การรับรองบุคคลว่าเป็นมุสลิม และการรับรองผลิตภัณฑ์อาหารที่อนุมัติให้มุสลิมบริโภคได้ (ฮาลาล)

ส่วนการบริหารจัดการระบบการตรวจสอบด้านกิจการฮาลาล และการรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลจะดำเนินการภายใต้ “ระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับรองมาตรฐานฮาลาลและการใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล พ.ศ.๒๕๔๘ และระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันมาตรฐานอาหารฮาลาล พ.ศ.๒๕๔๔” ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงการให้อำนาจ

คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย หรือคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ในการแต่งตั้ง “คณะกรรมการฝ่ายกิจการฮาลาลในคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย หรือคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด” ขึ้นเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานฮาลาล เช่น พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการรับรองฮาลาล กำหนดมาตรการ แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบรับรองฮาลาล ตลอดจนการแต่งตั้ง ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจรับรอง ได้แก่ คณะทำงานผู้ตรวจรับรองฮาลาล คณะทำงานตรวจการฮาลาล คณะที่ปรึกษาฮาลาลประจำสถานประกอบการ เป็นต้น

สำหรับการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลนั้น คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีความเห็นร่วมกันให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเพียงองค์กรเดียว

อย่างไรก็ดี จากเหตุการณ์ที่เป็นข่าวในสังคมอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับกรณีที่มีบริษัทผู้ผลิตอาหารทำการปลอมปนไขมันสุกรลงในอาหารประเภทฮ่อยจ๊อปูและนำออกจำหน่ายในท้องตลาด โดยที่ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีการแสดงเครื่องหมายรับรองฮาลาลของคณะกรรมการอิสลามกลางแห่งประเทศไทยนั้น

แม้ว่าระเบียบคณะกรรมการฯ จะได้ให้อำนาจคณะกรรมการยกเลิก การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล รวมถึงสั่งให้ ผู้ประกอบการเรียกเก็บผลิตภัณฑ์ออกจากแผงขายสินค้าภายใน ๙๐ วัน และให้คณะกรรมการประกาศข้อเท็จจริงดังกล่าวให้สาธารณชน ได้รับทราบก็ตาม แต่ขั้นตอนดังกล่าวทั้งหมดก็ใช้ระยะเวลาการ ดำเนินการที่ยืดเยื้อ อีกทั้งยังเป็นเพียงความผิดเฉพาะเรื่องในทาง แพ่งระหว่างคู่สัญญา จึงถือไม่ได้ว่าเป็นบทลงโทษที่มีสภาพบังคับ

อย่างแท้จริง ดังนั้น ในท้ายที่สุดแล้วก็ต้องอาศัยกฎหมายที่เกี่ยวข้องในบางเรื่อง เช่น พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.๒๕๒๒ เกี่ยวกับการติดฉลากไม่ตรงตามที่โฆษณา หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค เข้ามาพิจารณา ดำเนินการ

ดังนั้น การผลักดันให้มีการออกกฎหมายที่บัญญัติถึงการให้ความคุ้มครองผู้บริโภค ด้านอาหารฮาลาล หรือพระราชบัญญัติบริหารกิจการฮาลาล จึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้มาตรฐานอาหาร ฮาลาลของไทยมีความชัดเจนและเป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

นายไพโรจน์ มินเด็น ตุลาการศาลปกครอง และอนุกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติกิจการฮาลาล พ.ศ. ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของร่างเบื้องต้นพระราชบัญญัติบริหารกิจการ ฮาลาล พ.ศ. ว่าเป็นการวางแนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบการบริหารกิจการฮาลาล ทั้งในส่วนของ การจัดองค์กรผู้ให้การรับรอง องค์กรผู้ตรวจสอบรับรองฮาลาล กระบวนการและบทลงโทษผู้กระทำความผิด และรายละเอียดในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮาลาล พร้อมทั้งปัจจัยอันเป็นที่มาของการ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวใน ๕ ประเด็น คือ

๑. ฮาลาล เป็นเรื่องของความเชื่อและความศรัทธาของผู้นับถือศาสนาอิสลาม และอาหารฮาลาล (Halal Food) ก็หมายถึง อาหารหรือผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งอนุมัติตามบัญญัติศาสนาอิสลามให้มุสลิมบริโภค หรือใช้ประโยชน์ได้

๒. มาตรฐานอาหารฮาลาลเป็นมาตรฐานที่พระผู้เป็นเจ้ากำหนดขึ้น โดยยึดถือความถูกต้องและ คุณค่าตามบัญญัติศาสนาอิสลาม ด้วยเหตุนี้ ผู้บริโภคมุสลิมจึงควรจะได้บริโภคอาหารฮาลาลที่เชื่อได้ว่าถูกต้อง

ตามบัญญัติศาสนาอิสลาม มีคุณค่าอาหาร ถูกสุขอนามัย ปลอดภัยจากสิ่งต้องห้ามทางศาสนาอิสลาม (ฮาลาล) และสิ่งปนเปื้อนต่าง ๆ

ส่วนมาตรฐานสากลเป็นการกำหนดมาตรฐานโดยมนุษย์ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมของสังคม อีกทั้งการกำหนดมาตรฐานยังยึดถือในด้านทั่ว ๆ ไป โดยมีจำเป็นต้องถูกต้องตามหลักการศาสนาอิสลาม ดังนั้น ในแง่มุมมองของผู้ประกอบการที่หากสามารถดำเนินงานที่ถูกต้องกับหลักศาสนาได้ก็ย่อมจะได้รับการยอมรับเช่นเดียวกัน

๓. การรับรองมาตรฐานฮาลาล ผู้ที่มีหน้าที่ในการตรวจและรับรองฮาลาลควรตระหนักถึงภารกิจของการรับรองมาตรฐานฮาลาลว่าเป็นการกระทำเพื่อให้อาหารฮาลาลเป็นสิ่งที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือสำหรับผู้บริโภคที่เป็นมุสลิมทั่วโลก

๔. ประเทศไทยยังไม่มีบทกฎหมายเรื่องการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคอาหารฮาลาลหรือกิจการฮาลาลเป็นการเฉพาะ สิ่งที่ยังบังคับใช้ในปัจจุบันมีเพียงระเบียบของคณะกรรมการฯ ซึ่งไม่มีสภาพบังคับต่อบุคคลภายนอก และการขออนุญาตใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลเป็นเรื่องของความสมัครใจซึ่งถ้ามีการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญาก็เป็นกรณีความเสียหายในทางแพ่งเท่านั้น

๕. อำนาจหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮาลาลขาดความเป็นเอกภาพ กล่าวคือมีการทำหน้าที่ซ้ำซ้อนและขัดกันระหว่างองค์กรให้การรับรอง (Accreditation Body-AB) องค์กรตรวจรับรอง (Certification Body-CB)

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติบริหารกิจการฮาลาล พ.ศ.

๑. ให้มีการแยกองค์กรรับรองระบบงานฮาลาลและองค์กรที่ตรวจรับรองฮาลาลอย่างชัดเจน โดยตั้ง “คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานฮาลาลแห่งชาติ” ให้เป็นองค์กรให้การรับรอง (Accreditation Body-AB) ซึ่งทำหน้าที่หลักด้านการพิจารณาให้การรับรองระบบงานฮาลาลแก่องค์กรตรวจและรับรองฮาลาล และกิจการบริหารอื่น ๆ ที่เป็นการวางระบบการบริหารกิจการฮาลาลของประเทศ

๒. จัดระบบองค์กรตรวจและรับรองฮาลาล (Certification Body-CB) ซึ่งทำหน้าที่อยู่เดิมคือ “คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยหรือคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด” ให้ดำเนินงานตามมาตรฐานและแนวทางการตรวจรับรองผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการที่คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานฮาลาลแห่งชาติประกาศกำหนด

๓. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับผู้ประกอบการที่ยื่นขอใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล

๔. กำหนดหลักเกณฑ์และที่มาของผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานฮาลาล เช่น คณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ เป็นต้น

๕. การจัดตั้งกองทุนพัฒนามาตรฐานฮาลาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์กร ระบบงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮาลาล

๖. การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคุ้มครองผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาล โดยการจัดตั้งองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาล

๗. กำหนดมาตรการทางปกครองและบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดกฎหมายหรือผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือเงื่อนไขที่กำหนด

นายศิริชัย ปิติเจริญ ประธานหอการค้าจังหวัดปัตตานี และกรรมการบริหารนิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล อ.ปานาเระ จังหวัดปัตตานี ได้กล่าวว่าในปัจจุบันทัศนคติของผู้บริโภคเกี่ยวกับอาหารฮาลาลของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การยอมรับที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ เรื่องของเทคโนโลยีกระบวนการผลิต และการวางระบบการตรวจสอบที่ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ฮาลาล นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีในมุมมองของผู้บริโภค

อย่างไรก็ตาม ความจำเป็นเกี่ยวกับการมีกฎหมายที่ให้การคุ้มครองผู้บริโภคด้านอาหารฮาลาล ก็ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทย โดยในแง่ของผู้ประกอบการและนักธุรกิจ เห็นด้วยกับการที่จะมีร่างพระราชบัญญัติบริหารกิจการฮาลาลมาใช้บังคับ เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่แสดงออกว่าประเทศไทยมีความตั้งใจต่อการให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านอาหารฮาลาล

สำหรับแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ รัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้มีความพยายามร่วมกันผลักดันในหลายแนวทางด้วยกัน เช่น การสนับสนุนให้เกิดโครงการนิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล จังหวัดปัตตานี การพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดตามแนวชายฝั่งทะเลตะวันออก การจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรมฮาลาลในพื้นที่ ๖ จังหวัดฝั่งอันดามันซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย และล่าสุดคือการเปิดตลาดฮาลาลไปสู่เขตปกครองตนเองหนิงเซี่ยในประเทศจีน โดย ศอ.บต. ได้นำผู้ประกอบการอาหารฮาลาลในพื้นที่รวมทั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น นักธุรกิจ หอการค้าจังหวัด ไปร่วมจัดแสดงและสาธิตสินค้าอาหารฮาลาลและสินค้าพื้นเมืองในแต่ละจังหวัดภาคใต้ ให้ชาวจีนมุสลิมดังกล่าวได้ชมและชิมหลายรายการ

ทั้งนี้ เรื่องของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยแก้ไขปัญหาคาความไม่สงบที่กำลังเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดภาคใต้อยู่ในขณะนี้ เพราะนอกจากอาหารฮาลาลจะมีลักษณะที่สอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นมุสลิมแล้ว ยังเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถจะขยายฐานไปสู่เกษตรกรชาวมุสลิมซึ่งเป็นผู้ประกอบการในระดับรากหญ้าที่ทำการผลิตวัตถุดิบที่เป็นผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ ได้แก่ แพะ แกะ โคและกระบือ ให้มีอาชีพที่มั่นคงอีกด้วย

ส่วนที่ ๔

การเดินทางไปศึกษาดูงาน

“ การเดินทางไปศึกษาดูงาน
เป็นกระบวนการหนึ่งของการได้มาซึ่งข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของ
คณะกรรมการ
เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงจากการลงพื้นที่ไปศึกษาดูงาน เป็นการรับฟัง
ความคิดเห็นจากประชาชน และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
และยังเป็นกระบวนการ
ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา”

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค และคณะกรรมการพิจารณา
เรื่องราร้องทุกข์ ในคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ณ จังหวัดลพบุรี วันอังคารที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐

การศึกษาดูงานของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะกรรมการพิจารณาเรื่องราร้องทุกข์ ในคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ณ จังหวัดลพบุรี กรณีได้รับความเดือดร้อนจากการซื้อบ้าน

สืบเนื่องจากคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้รับเรื่องร้องเรียน จากพันเอก อธิราช ปรีชามาตร ซึ่งเดือดร้อนจากการซื้อบ้าน ทาวเฮาส์ ๒ ชั้น จำนวน ๔ ยูนิต จากบริษัทเจริญสุขนิเวศน์ จำกัด โดยตกลงทำสัญญาจะซื้อจะขาย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ และมีการผ่อนดาวน์ มาตลอดจำนวน ๑๘ งวด รวมเป็นเงิน ๒๗๗,๒๐๐ บาท แต่ปรากฏว่าบริษัท ไม่ได้มีการสร้างบ้านตามที่มีการทำสัญญา

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องราร้องทุกข์ พิจารณาเรื่องดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการ ได้เชิญผู้ร้องมาให้ข้อมูล และมีมติเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สถานที่ก่อสร้างบ้าน และเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ณ ศาลากลางจังหวัดลพบุรี

การประชุม ณ ศาลากลางจังหวัด ลพบุรี

นางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ กรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค และประธานคณะกรรมการพิจารณาเรื่องราร้องทุกข์ ในคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้นำคณะเข้าร่วมประชุม ซึ่งมีนายเชาวรัตน์ คันธคามชิต อัยการจังหวัด (ผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี ทำหน้าที่ประธานในการประชุม) โดยผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการพิจารณาเรื่องราร้องทุกข์ คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ปรึกษาคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานนายกรัฐมนตรี คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดลพบุรี และผู้แทนจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ ประจำจังหวัดลพบุรี พันเอกอธิราช ปรีชามาตร (ผู้ร้องเรียน) และนายพิพัฒน์ สีหพันธ์ (ผู้รับมอบอำนาจจากนายบรรเจิด สุริย์จามร กรรมการบริษัทเจริญสุขนิเวศน์ จำกัด)

ผลการประชุมสรุปได้ว่า นายพิพัฒน์ สีหพันธ์ (ผู้แทนนายบรรเจิด สุริย์จามร กรรมการบริษัทเจริญสุขนิเวศน์ จำกัด) ยอมรับที่จะคืนเงินส่วนตัวของนายบรรเจิด สุริย์จามร ให้กับผู้ร้องเรียน และผู้เสียหายรายอื่น ๆ กรณีเดียวกันนี้ มีจำนวนเงินรวม ๔ แสนกว่าบาท โดยผ่อนชำระคืนเป็นงวด ๆ จำนวน ๖ งวด ทุกวันที่ ๑ ของทุกเดือน ซึ่งนับรับเงิน ณ สำนักงานอัยการประจำจังหวัดลพบุรี โดยจะเริ่มผ่อนชำระตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่จังหวัดลพบุรี จัดทำหนังสือบันทึกข้อตกลง เพื่อให้ นายบรรเจิด สุริย์จามร และผู้ร้องเรียนลงชื่อไว้เพื่อเป็นหลักฐานต่อไป

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สถาบันบัญญัติแห่งชาติ
ณ โรงกลั่นน้ำมัน บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) จังหวัดชลบุรี
ระหว่างวันศุกร์ที่ ๑๓- วันเสาร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐

สืบเนื่องจากการที่คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับราคาน้ำมันที่แพง และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวและได้มีมติลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน และรับทราบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับกรณีดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เมื่อเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา นายประพันธ์ คุณมี ประธานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สถาบันบัญญัติแห่งชาติ และคณะ ได้เดินทางถึงโรงกลั่นน้ำมัน บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) จ.ชลบุรี เพื่อรับฟังและรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดเก็บภาษีน้ำมัน การคิดราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่น กระบวนการผลิตและคุณภาพของน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานการณ์ราคา

พลังงานโดยเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้บริโภค

ในการนี้ นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้กล่าวต้อนรับคณะเดินทางและให้เกียรติเป็นวิทยากรในการบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ พลังงานโลก สถานการณ์และราคาพลังงานในประเทศไทย รวมถึงสรุปภาพรวมเกี่ยวกับบทบาทและการดำเนินงานของบริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน) ในฐานะบริษัทน้ำมันแห่งชาติ ซึ่งมีภารกิจในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ โดยมีสรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. สถานการณ์พลังงานของโลก

ปริมาณสำรองน้ำมันของโลก

จากข้อมูลประมาณการปริมาณสำรองน้ำมันของโลก ณ ปี ๒๕๔๙-ปัจจุบัน พบว่ามีปริมาณน้ำมันคงเหลืออยู่ประมาณ ๑.๒๑ ล้านล้านบาร์เรล ซึ่งหากมีอัตราของการใช้โดยเฉลี่ยเท่ากับ ๘๕ ล้านบาร์เรล/วัน น้ำมันที่คงเหลืออยู่ก็จะมีเพียงพอสำหรับใช้อีกประมาณ ๔๐.๕ ปี

ทั้งนี้ ภูมิภาคตะวันออกกลางถือเป็นแหล่งสำรองน้ำมันที่ใหญ่ที่สุด โดยมีปริมาณน้ำมันสำรองคิดเป็นร้อยละ ๒ ใน ๓ ของโลก มีกำลังในการผลิตถึงร้อยละ ๓๒ หากแต่ปริมาณการใช้น้ำมันในภูมิภาคกลับมีเพียงร้อยละ ๗ เท่านั้น ด้วยปัจจัยดังกล่าวทำให้กลุ่มประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางหรือ OPEC (Organization of Petroleum Exporting Country) ได้แก่ ประเทศซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน ฯลฯ จึงเป็นกลุ่มประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำมันรายใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทิศทางราคาน้ำมันของตลาดโลก

ปริมาณการใช้และการผลิตน้ำมันของโลก

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมใหญ่เป็นอันดับ ๑ ของโลกและมีปริมาณการใช้น้ำมันถึงร้อยละ ๒๕ หรือเท่ากับ ๑ ใน ๔ ของปริมาณความต้องการใช้น้ำมันของประเทศต่างๆ ทั้งหมดในโลก ทว่าสหรัฐอเมริกาเองกลับมีความสามารถในการผลิตน้ำมันได้เพียงร้อยละ ๘ หรือแม้แต่ในกรณีของกลุ่มประเทศภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่สำคัญอย่างเช่น ญี่ปุ่น จีน เกาหลี สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ฯลฯ ซึ่งความต้องการใช้น้ำมันถึงร้อยละ ๓๐ หากแต่สามารถผลิตน้ำมันเพื่อใช้เองได้เพียงร้อยละ ๑๐ ด้วยเหตุนี้ ปริมาณน้ำมันส่วนใหญ่ของภูมิภาคทั้งสองจึงต้องอาศัยการนำเข้าจากอเมริกาใต้และจากประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางเป็นหลัก

ตารางเปรียบเทียบการใช้และการผลิตน้ำมันของโลก

ภูมิภาคการใช้น้ำมัน	ปริมาณสำรอง	ปริมาณการใช้	ปริมาณการผลิต
ตะวันออกกลาง	ร้อยละ ๖๑.๕	ร้อยละ ๗	ร้อยละ ๓๒
เอเชียแปซิฟิก	ร้อยละ ๓.๔	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๑๐
แอฟริกา	ร้อยละ ๙.๗	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓
ยุโรป&ยูราเซีย	ร้อยละ ๑๑.๘	ร้อยละ ๒๔	ร้อยละ ๒๒
อเมริกาใต้/อเมริกากลาง	ร้อยละ ๘.๖	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘
อเมริกาเหนือ/แคนาดา	ร้อยละ ๕.๐	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๘
สหรัฐอเมริกา		ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๘

ที่มา: BP Statistical Review of World Energy ๒๐๐๗

ปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติของโลก

จากข้อมูลประมาณการปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติของโลก ณ ปี ๒๕๕๙-ปัจจุบันพบว่าแหล่งของก๊าซธรรมชาติได้กระจายอยู่ในทุกภูมิภาค โดยมีปริมาณสำรองทั้งหมด เท่ากับ ๖,๔๐๕.๔๘ ลูกบาศก์ฟุต หรือประมาณ ๑.๑ ล้านล้านบาร์เรล ซึ่งจะเพียงพอต่อการใช้ในระยะเวลา ๖๓.๓ ปี

ในปัจจุบันการใช้และการผลิตก๊าซธรรมชาติของแต่ละภูมิภาคอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยประเทศรัสเซียถือเป็นแหล่งผลิตก๊าซธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดในโลก รองลงมาได้แก่ประเทศอิหร่าน และ

ประเทศคาร์ต้า ทั้งนี้ ก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้ภายในภูมิภาคหรือพื้นที่ของประเทศที่มีเขตดินแดนที่เชื่อมต่อกัน โดยใช้วิธีการขนส่งผ่านทางท่อส่งก๊าซระหว่างประเทศ ทว่าในอนาคตสัดส่วนการใช้และการผลิตก๊าซธรรมชาติอาจมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากปัจจัยของการผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวหรือ LNG (Liquefied Natural Gas) ซึ่งเป็นพลังงานรูปแบบใหม่ที่มีราคาถูกและสามารถขนส่งทางทะเลซึ่งเป็นวิธีการขนส่งที่สะดวกและง่ายกว่าการขนส่งก๊าซธรรมชาติในรูปแบบเดิม

การผลิตและการขนส่งก๊าซธรรมชาติเหลวหรือ LNG มีขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การนำก๊าซธรรมชาติมาแปรสภาพโดยนำไปผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิของก๊าซลงให้อยู่ในระดับต่ำและเพิ่มความดันจนก๊าซนั้นกลายสภาพเป็นของเหลว ก่อนจะนำไปบรรจุในภาชนะที่รักษาระดับความเย็น และขนส่งทางทะเลโดยเรือที่มีลักษณะพิเศษที่เรียกว่า “เรือตู้เย็น” ซึ่งในปัจจุบันนี้ ประเทศไทยได้มีการก่อสร้างท่าเรือและคลังตู้เย็นที่จะใช้รองรับก๊าซธรรมชาติเหลวดังกล่าวแล้ว ณ พื้นที่จังหวัดระยอง

ตารางเปรียบเทียบการใช้และการผลิตก๊าซธรรมชาติของโลก สถิติข้อมูล ณ ปี ๒๕๕๙

ภูมิภาคการใช้ก๊าซธรรมชาติ	ปริมาณสำรอง	ปริมาณการใช้	ปริมาณการผลิต
เอเชียแปซิฟิก	ร้อยละ ๘.๒	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๑๐
ตะวันออกกลาง	ร้อยละ ๔๐.๕	ร้อยละ ๗	ร้อยละ ๓๒
แอฟริกา	ร้อยละ ๗.๘	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓
ยุโรป&ยูเรเชีย	ร้อยละ ๓๕.๓	ร้อยละ ๒๔	ร้อยละ ๒๒
อเมริกาใต้/อเมริกากลาง	ร้อยละ ๓.๘	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘
อเมริกาเหนือ/แคนาดา	ร้อยละ ๔.๔	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๘
สหรัฐอเมริกา		ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๘

ที่มา: BP Statistical Review of World Energy ๒๐๐๗

ปริมาณการสำรองน้ำมันและต้นทุนการผลิตน้ำมันจากแหล่งต่าง ๆ

ในปัจจุบัน ปริมาณสำรองน้ำมันที่มาจากกระบวนการผลิตที่มีต้นทุนการผลิตต่ำมีน้อยลง ประกอบกับการแสวงหาแหล่งน้ำมันแห่งใหม่เพื่อผลิตน้ำมันมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีและสำรวจขุดเจาะที่ใช้ต้นทุนที่สูงขึ้น เช่น การสำรวจขุดเจาะน้ำมันในเขตทะเลน้ำลึก มหาสมุทรที่มีความลึกมาก ๆ หรือในเขตอาร์กติก ซึ่งปัจจัยดังกล่าวล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันในตลาดโลกและแนวโน้มราคาขายปลีกน้ำมันที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

และจากข้อมูลเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันในตลาดโลกในช่วงตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ จะเห็นได้ว่าแนวโน้มของราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปยังคงอยู่ในระดับสูงโดยราคาเฉลี่ยในปี ๒๕๕๙ อยู่ที่ระดับ ๖๑.๕ - ๗๖.๗๒ เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล และอาจผันผวนตามปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางของราคาน้ำมันในอนาคต ได้แก่

๑) ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental) คือ

- ความต้องการใช้น้ำมันในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และจีน
- Inventory ของสหรัฐอเมริกาและยุโรป
- การปิดซ่อมโรงกลั่นตามวาระหรือกรณีฉุกเฉิน
- สถานะเศรษฐกิจ/สภาพภูมิอากาศ

๒) ปัจจัยทางจิตวิทยา (Sentiment)

- สถานการณ์ความไม่สงบในประเทศผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกน้ำมัน
- กลุ่มองค์กรประเทศผู้ผลิตและผู้ส่งออกน้ำมันหรือ OPEC ยืนยันไม่เพิ่มปริมาณการผลิต

๒.สถานการณ์และราคาพลังงานในประเทศไทย

ความต้องการพลังงานของประเทศไทย ที่สอดคล้องกับอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในระดับร้อยละ ๓ ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทำให้ประเทศไทยมีปริมาณความต้องการใช้พลังงานน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่า ๑.๖ ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งเป็นการใช้ในภาคการขนส่งและอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่

จากการที่กระทรวงพลังงานได้มีความพยายามที่จะสร้างทางเลือกให้แก่ประชาชนโดยใช้มาตรการประหยัด และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน เช่น NGV, Gasohol และ Biodiesel ทำให้ในช่วง ๕ เดือนแรกของปี ๒๕๕๐ ปริมาณการใช้น้ำมันเบนซินและดีเซลได้ปรับเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๑ ในขณะที่ ก๊าซแอลพีจี (LPG) มีอัตราเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ ๓๘ โดยเฉพาะในภาคการขนส่ง ทั้งนี้ มีสาเหตุอันเนื่องมาจากปัจจัยการขาดเสถียรภาพราคาเป็นสำคัญ ซึ่งตรงข้ามกับกรณีของน้ำมันเตาที่มีแนวโน้มของราคาที่ลดลงเนื่องจากภาคอุตสาหกรรมการผลิตไฟฟ้าได้หันไปใช้พลังงานก๊าซธรรมชาติและถ่านหินแทน

อย่างไรก็ตาม การที่ประเทศไทยไม่มีการพิจารณานำพลังงานลมมาใช้ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์และที่ตั้งของประเทศขาดความเหมาะสมในเรื่องของทิศทางลมที่พัดประจำ ความเร็วลมและความต่อเนื่องของลม อีกทั้งการลงทุนต้องใช้เทคโนโลยีและค่าใช้จ่ายที่สูงมากซึ่งไม่คุ้มค่าในระยะยาว

ประมาณการความต้องการพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นของประเทศ

ชนิดพลังงาน	อัตราการขยายตัวคิดเป็นร้อยละต่อปี เมื่อเทียบกับจำนวนน้ำมันดิบ		
	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๖๓
น้ำมัน	ร้อยละ ๔๒	ร้อยละ ๓๘	ร้อยละ ๓๕
ก๊าซธรรมชาติ	ร้อยละ ๓๗	ร้อยละ ๔๓	ร้อยละ ๔๓
ถ่านหิน	ร้อยละ ๑๙	ร้อยละ ๑๗	ร้อยละ ๑๘
พลังน้ำ	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒
นิวเคลียร์	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

ในการนี้ นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ได้กล่าวอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยการกำหนดค่าการกลั่นและผลกำไรจากการขายน้ำมันของโรงกลั่น ซึ่งประชาชนกำลังมองว่าเป็นการกำหนดราคาขายที่เป็นการเอาเปรียบต่อผู้บริโภคนั้น ว่าเป็นการที่สังคมยังขาดความเข้าใจในบริบทของธุรกิจการผลิตและกลั่นน้ำมันที่ถูกต้อง นอกจากนี้ การที่จะทราบว่าโรงกลั่นได้กำไรหรือขาดทุนจากการผลิตและขายน้ำมันเท่าใดมีสิ่งที่ต้องพิจารณาคือเรื่องของ “ค่าการกลั่น” เป็นสำคัญ

ค่าการกลั่น หรือก็คือส่วนต่างของราคาน้ำมันที่ขายออกไปกับต้นทุนน้ำมันดิบที่ซื้อเข้ามา โดยไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าการสำรวจขุดเจาะ ค่าจ้างแรงงาน ส่วนการพิจารณาก็ต้องคิดคำนวณจากผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่โรงกลั่นผลิตได้ ไม่ใช่แค่การนำน้ำมันที่มีราคาสูงบางตัว เช่น น้ำมันเบนซิน หรือดีเซล เท่านั้นมาคิดเป็นกำไรของโรงกลั่น

ทั้งนี้ น้ำมันดิบที่นำมาผ่านกระบวนการกลั่นน้ำมันจะให้น้ำมันแปรรูปหลายชนิดที่มีคุณสมบัติและคุณภาพที่แตกต่างกันซึ่งก็ขึ้นอยู่กับคุณภาพของน้ำมันดิบที่มาจากแหล่งขุดเจาะแต่ละแหล่งด้วย ดังนั้นในกระบวนการกลั่นน้ำมันของโรงกลั่นก็อาจมีกรณีที่ผลิตได้น้ำมันซึ่งมีราคาต่ำกว่าน้ำมันดิบซึ่งเป็นต้นทุนที่นำเข้าไป ยกตัวอย่างเช่น กรณีของโรงกลั่นบางจากที่ผลิตน้ำมันเตาซึ่งเป็นน้ำมันราคาต่ำ ได้กว่าร้อยละ ๕๐ จนส่งผลกระทบต่อการลงทุนของบริษัท ในขณะที่โรงกลั่นน้ำมันไทยออยล์สามารถผลิตได้น้ำมันคุณภาพดีและเหลือเป็นน้ำมันเตาเพียงร้อยละ ๑๐ หรือน้อยกว่า

ในช่วงปี ๒๕๕๐-๒๕๕๖ การดำเนินการของโรงกลั่นอยู่ในช่วงวัฏจักรขาลงจากกำลังผลิตและการกลั่นที่เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าความต้องการใช้พลังงาน และแม้ว่าในปัจจุบันทิศทางการดำเนินงานของโรงกลั่นจะเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัฏจักรขาขึ้นอีกครั้ง เนื่องจากความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น แต่กระนั้นหลายโรงกลั่นก็ยังคงมีการขาดทุนสะสมจากช่วงเวลาแห่งความถดถอยทางเศรษฐกิจดังกล่าว ประกอบกับการสร้างและลงทุนในโรงกลั่นใหม่ขนาด ๑๕๐,๐๐๐ บาร์เรล/วัน ต้องใช้เงินลงทุนกว่า ๑ แสนล้านบาท ดังนั้นค่าการกลั่นที่คุ้มค่าการลงทุนจึงต้องมีเฉลี่ยถึง ๖ เหรียญสหรัฐฯ/บาร์เรล หรือประมาณ ๑.๕ บาท/ลิตร หากแต่ในปี ๒๕๓๔-๒๕๔๙ การดำเนินการของโรงกลั่นกลับมีค่าการกลั่นเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑ เหรียญสหรัฐฯ/บาร์เรล หรือประมาณ ๐.๘๖ บาท/ลิตรเท่านั้น

โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ณ กทม. (๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐)

ประเภทของน้ำมันเชื้อเพลิง	ราคา ณ โรงกลั่น		VAT + กองทุนน้ำมัน + ภาษีสรรพสามิต		ค่าการตลาด		ยอดรวมราคาขายปลีก บาท/ลิตร
	ร้อยละ	บาท/ลิตร	ร้อยละ	บาท/ลิตร	ร้อยละ	บาท/ลิตร	
เบนซิน ๙๕	๖๒	๑๘.๘๗	๓๒	๙.๕๕	๖	๑.๕๗	๒๙.๙๙
ดีเซลหมุนเร็ว	๗๔	๑๘.๙๗	๒๓	๕.๗๙	๓	๐.๙๘	๒๔.๗๔
LPG	๖๖	๓.๔๙	๑๕	๓.๔๙	๑๙	๓.๒๕	๑๖.๑๘

หมายเหตุ : ใช้ราคาสังคโป้ปิด ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐

ราคา ณ โรงกลั่นต้องอ้างอิงราคาสิงคโปร์

ราคาสิงคโปร์ไม่ใช่เป็นราคาที่ประกาศโดยประเทศสิงคโปร์ แต่เป็นราคาตลาดโลกที่ใช้ซื้อขายน้ำมัน ตลอดจนเป็นราคาที่สะท้อนถึงการซื้อขายน้ำมันของทุกประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งโดยเฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายน้ำมันของตลาดค่าน้ำมันในภูมิภาคต่างๆ เช่น ร้อยเอ็ดหรือดัม หรือสหรัฐอเมริกา ก็จะพบว่าราคาขายน้ำมันสิงคโปร์อยู่ในระดับราคาที่ต่ำกว่า

สาเหตุที่ประเทศไทยต้องอ้างอิงราคาสิงคโปร์ ในการกำหนดทิศทางราคาขายน้ำมันของประเทศเนื่องจาก สาเหตุและปัจจัยที่สำคัญกล่าวคือ

- ราคาสิงคโปร์สะท้อนราคาตลาดในภูมิภาคนี้อย่างแท้จริงเนื่องจากมี ผู้ซื้อ-ขายซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนและผู้ประกอบการต่างชาติหลายราย
- ราคาสิงคโปร์สะท้อนต้นทุนการนำเข้าของไทยในระดับต่ำสุดที่โรงกลั่นไทยต้องแข่งขันด้วย
- ราคาสิงคโปร์ทำให้เกิดสมดุลในการผลิตและการจัดหาพลังงานของประเทศ
- ราคาสิงคโปร์เป็นฐานกำหนดราคาส่งออกของประเทศต่างๆ และเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับตลาดภูมิภาคอื่น

ตารางเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมัน

ประเทศ	เบนซิน (บาท/ลิตร)	ดีเซล (บาท/ลิตร)
สหรัฐอเมริกา	๒๙	๒๗
อังกฤษ	๖๕	๖๖
เยอรมัน	๖๓	๕๒
ฝรั่งเศส	๖๑	๔๙
สิงคโปร์	๓๘	๒๘
ฮ่องกง	๖๒	๓๙
มาเลเซีย	๒๐	๑๗
เวียดนาม	๒๗	๑๙
กัมพูชา	๓๔	๒๗
ลาว	๓๑	๒๘
ไทย	๓๐	๒๕

หมายเหตุ : ราคา ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สถานการณ์ก๊าซธรรมชาติกับการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ

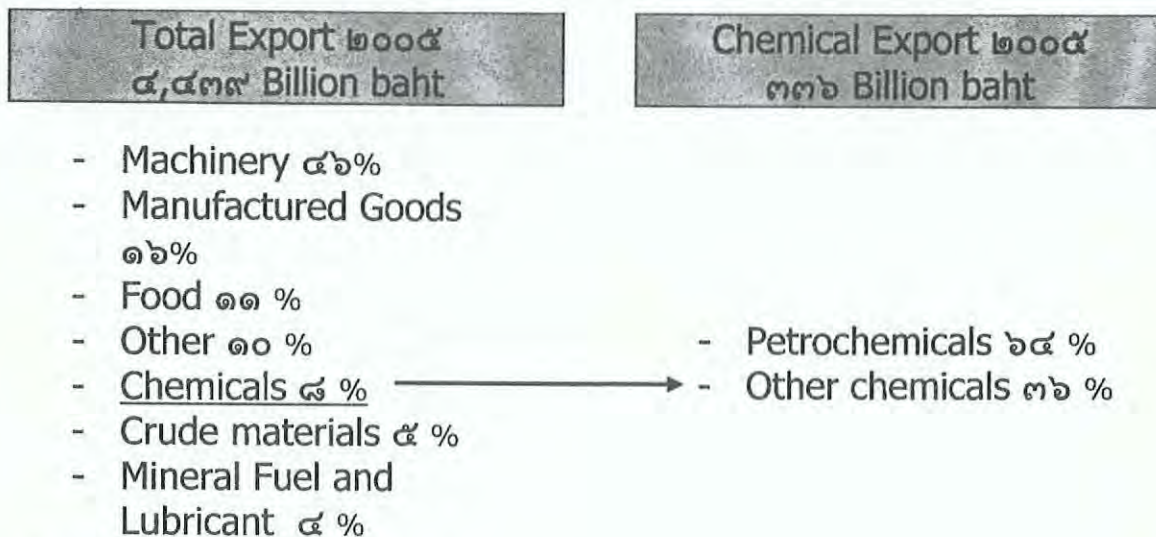
แม้ว่าราคาก๊าซธรรมชาติในตลาดโลกจะเปลี่ยนแปลงตามราคาน้ำมันดิบ แต่ก๊าซธรรมชาติก็ถือเป็นพลังงานทางเลือกที่มีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยปัจจัยของราคาที่ถูกลงกว่าราคาเชื้อเพลิงชนิดอื่นๆ ของทุกภูมิภาค ดังเห็นได้จากต้นทุนในการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติของประเทศไทยที่ถูกลงกว่าทุกประเทศ ไปจนถึงการส่งเสริมจากภาครัฐบาลที่เข้าควบคุมและประกาศลดอัตราค่าก๊าซหุงต้ม ซึ่งได้ช่วย

ทำให้ความนิยมในการใช้ก๊าซธรรมชาติโดยเฉพาะก๊าซ NGV ในภาคการขนส่งสำหรับช่วง ๖ เดือนแรกของปี ๒๕๕๐ เฉลี่ยอยู่ที่ ๑๙ ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน หรือเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าจากปี ๒๕๔๙

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาสรุปประมาณการความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติ ในช่วงปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่ามีการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ และมีแนวโน้มว่าความต้องการใช้พลังงานดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การผลิตก๊าซธรรมชาติในประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ มีไม่เพียงพอต่อความต้องการ และต้องมีการแสวงหาก๊าซธรรมชาติเพิ่มเติม ทั้งจากแหล่งต่างๆ เช่น อ่าวไทย หรือการนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น ประเทศพม่า เป็นต้น

ก๊าซธรรมชาติถือเป็นพลังงานสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจของประเทศ โดยร้อยละ ๖๖ ของก๊าซธรรมชาติที่ได้จะถูกใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้า ผลิตเป็นก๊าซ NGV และร้อยละ ๓๔ จะถูกนำเข้าสู่อุตสาหกรรมปิโตรเคมี เช่น การผลิตเม็ดพลาสติกและเส้นใยสังเคราะห์ ที่สามารถสร้างมูลค่าการส่งออกสูงเป็นอันดับ ๕ ของการส่งออกของประเทศ นอกจากนี้ ยังเป็นการขยายขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ประเทศไทยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาในระดับสากลต่อไป

มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีของประเทศไทย

ที่มา: PTIT Focus Special Annual Issue ๒๐๐๖

๓. บทบาทและการดำเนินงานของบริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน)

บริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน) ได้ดำเนินธุรกิจภายใต้การถือหุ้นใหญ่โดยกระทรวงการคลัง ระบบการบริหารจัดการมีทิศทางการดำเนินงานจากองค์กรรัฐวิสาหกิจไปสู่การเป็นบริษัทน้ำมันแห่งชาติ (National oil company) ที่ช่วยสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และการสำรวจขุดเจาะแหล่งพลังงาน

บริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน) มีการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง จนทำให้มีสถานะที่มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านการบริหารจัดการและทางด้านการเงินเป็นที่ยอมรับจากสถาบันต่าง ๆ ทั่วโลก โดยผลประกอบการธุรกิจที่เพิ่มขึ้นหลังจากการแปรรูป มาจากผลกำไรที่บริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน) ได้ลงทุนในกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ เช่น กลุ่มโรงกลั่น กลุ่มปิโตรเคมี กลุ่มสำรวจขุดเจาะ ตลอดจนกลุ่มธุรกิจของที่บริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน) เข้าไปบริหารจัดการโครงสร้างหนี้ จนสามารถกลับมาดำเนินการและเติบโตในแวดวงธุรกิจได้อีกครั้งหนึ่ง

ทั้งนี้ บริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน) มีความพยายามที่จะขยายขีดความสามารถในการแข่งขัน และการลงทุนสู่ธุรกิจในระดับสากล และพร้อมที่ทำหน้าที่ในฐานะบริษัทน้ำมันแห่งชาติ ซึ่งมีภารกิจในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศต่อไปในอนาคต

ต่อจากนั้น นายอภิรักษ์ สุวัฒน์บุตร ผู้จัดการโรงกลั่นไทยออยล์ ได้กล่าวสรุปถึงกระบวนการและขั้นตอนการกลั่นน้ำมันของโรงกลั่นบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) โดยผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ผลิตประกอบด้วย ก๊าซหุงต้ม น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว น้ำมันเครื่องบิน น้ำมันก๊าด น้ำมันเบนซิน น้ำมันเตา ยางมะตอย ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีเบื้องต้น แก๊สโซฮอล์ซึ่งมาจากการผสมระหว่างแก๊สโซลีนกับเอทานอล และไบโอดีเซล ซึ่งมาจากการผสมในอัตราส่วนระหว่างน้ำมันดีเซลร้อยละ ๙๘ กับน้ำมันพืชจากภาคเกษตรกรรมร้อยละ ๒ ซึ่งทางโรงกลั่นบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) กำลังจะพิจารณาดำเนินการผลิตสู่ตลาดผู้บริโภคในอนาคตต่อไป

บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) มีการนำเข้าน้ำมันดิบในอัตราร้อยละ ๙๐ โดยร้อยละ ๗๐ มาจากภูมิภาคตะวันออกกลาง ได้แก่ ประเทศซาอุดีอาระเบีย โอมาน และคูเวต ร้อยละ ๒๐ มาจากภูมิภาคตะวันออกไกล ได้แก่ มาเลเซีย และบรูไน ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๑๐ มาจากแหล่งน้ำมันภายในประเทศ เช่น แหล่งสิริกิติ์ อ.ลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แหล่งปัตตานีที่อยู่กลางอ่าวไทย เป็นต้น

การขนส่งน้ำมันดิบจะขนส่งโดยเรือบรรทุกน้ำมันผ่านทูลอยและท่อส่งน้ำมันใต้ทะเล ส่วนน้ำมันดิบจากแหล่งสิริกิติ์จะขนส่งโดยผ่านทางรถไฟ ทั้งนี้ เนื่องจากน้ำมันดิบแต่ละแหล่งจะมีองค์ประกอบของสารไฮโดรคาร์บอนที่แตกต่างกันซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของน้ำมันที่ผลิตได้ ดังนั้น การเลือกน้ำมันดิบที่จะเข้าสู่กระบวนการกลั่นจึงต้องมีการพิจารณากระบวนการกลั่นน้ำมันของโรงกลั่นเป็นสำคัญด้วย

กระบวนการกลั่นน้ำมันของ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) จะประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

- หอกลิ้นน้ำมันดิบ ทำหน้าที่กลั่นน้ำมันดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมชนิดต่าง ๆ ในจุดเดือดที่ต่างกัน จนเหลือน้ำมันไปสู่ส่วนล่างของหอกลิ้นในส่วนที่เป็นน้ำมันเตา
- หน่วยกลั่นเพิ่มคุณภาพน้ำมัน เป็นส่วนที่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างน้ำมันเตาใสให้เป็นน้ำมันเตาที่มีคุณภาพทางการค้าสูง ได้แก่ น้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซล ซึ่งจะแยกนำไปจัดเก็บตามประเภทต่อไป
- หน่วยเพิ่มคุณภาพและหน่วยปรับปรุงคุณภาพ ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพของน้ำมันแต่ละชนิดที่กลั่นได้เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์และ
ห้องทดลองจากสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม และมาตรฐาน ISO ในด้านต่างๆ ดังนั้น บริษัท ไทยออยล์
จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นโรงกลั่นที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพทางด้านเทคโนโลยีการกลั่นน้ำมันที่มีคุณภาพ
มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในภูมิภาค

ส่วนที่ ๕

การจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา

“การจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เป็นกระบวนการหนึ่งของการรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการ แล้วรายงานต่อสภานิติบัญญัติเพื่อพิจารณา และนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอแนะที่คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา อันเป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ”

การจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องสำคัญที่กระทบต่อผู้บริโภค แล้วจัดทำรายงานเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วพร้อมกับข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภค จำนวน ๑ เรื่อง คือ รายงาน การศึกษาปัญหาผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่ม ที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม และมาตรการแก้ไข และอยู่ในระหว่างการจัดทำอีก ๑ เรื่อง คือ รายงานเรื่อง การใช้มาตรการทางกฎหมายในการเสริมสร้างมาตรฐานฮาลาล ซึ่งจะนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาในลำดับถัดไป

ในการจัดทำรายงาน การศึกษาปัญหา ผลกระทบ ที่เกิดจากเครื่องดื่ม ที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม และมาตรการแก้ไข นั้น เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ข้อ ๙๒ ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้มีการพิจารณาศึกษา โดยได้มีการดำเนินการดังนี้

๑. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๑.๑) ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหา ผลกระทบและมาตรการภาษีเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ตามมติของที่ประชุม ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เพื่อพิจารณาศึกษารวบรวมปัญหา ผลกระทบจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ต่อผู้บริโภคและความเป็นธรรมเกี่ยวกับนโยบาย โครงสร้างและมาตรการทางภาษี โดยคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. นายสมชาย แสงการ	ประธานคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายบุญสม ศิริบำรุงสุข	รองประธานคณะอนุกรรมการฯ
๓. พลเอก ประศาสน์ บุรินทร์วัฒนา	อนุกรรมการฯ
๔. นายจรัสศักดิ์ พรหมทอง	อนุกรรมการฯ
๕. นายเพชร สมุทวนิช	อนุกรรมการฯ
๖. นายธรรมรัตน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	อนุกรรมการฯ
๗. นายธนุ สุขบำเพ็ญ	อนุกรรมการฯ
๘. นายวิโรจน์ นันตะพานา	อนุกรรมการฯ
๙. นายอิทธิ อิทธิประชา	อนุกรรมการฯ
๑๐. ดร.สุชาติา โทผล	เลขานุการคณะอนุกรรมการฯ

และแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ คือ

๑. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายสำราญ รอดเพชร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๓. นายวินัย สมะอุน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๔. นายธิตี แก้วกิตติชัย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๕. พันตำรวจโท ปิยะพัฒน์ เต็มเจริญ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ

๖. นายแพทย์แท้จริง ศิริพานิช	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๗. นายโยธิน ปัชฌานุก	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๘. นายวรภัทร สวัสดิ์ธรมักดิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ

๑.๒) คณะอนุกรรมการฯ ได้ตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คณะอนุกรรมการฯ แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาเสนอต่อ คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค โดยคณะทำงานประกอบด้วย

๑. ดร. สุชาดา โทผล	ประธานคณะทำงาน
๒. นายชนะศึก นิษานนท์	คณะทำงาน
๓. นายสมศักดิ์ เจริญพูล	คณะทำงาน
๔. นายรุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน	คณะทำงาน
๕. นายยุทธพงษ์ ลีลาภิจไพศาล	คณะทำงาน
๖. นางสาวโลมดาว ภูซงคกุล	คณะทำงาน
๗. นางสาวรัตนา แสงบัวเพื่อน	คณะทำงาน
๘. นายพลกฤษ ตันตียนุกูล	คณะทำงาน
๙. นางสาวอมรรัตน์ สีสุกอง	คณะทำงาน
๑๐. นางศรีสุดา วงศ์วิเศษกุล	คณะทำงาน
๑๑. นางชรินทร์ ขวัญเนตร	คณะทำงาน
๑๒. นางสาววาริน ชมประเสริฐ	คณะทำงาน
๑๓. นางสาวทัศนีย์ แสนพลพัฒน์	คณะทำงาน
๑๔. นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ	คณะทำงาน
๑๕. นายณัฐพล ไร่ไพ	คณะทำงาน
๑๖. นางสาวศัชชญาส์ ดวงจันทร์	คณะทำงาน

โดยในการศึกษาข้อมูลและข้อเท็จจริง คณะทำงานฯ ได้ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง จากเอกสารต่าง ๆ รายงานการวิจัย และเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงให้ข้อมูล รวมทั้งจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้แทนจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเครือข่ายต่าง ๆ รวมทั้งสื่อมวลชน ทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและเป็นประโยชน์ และคณะทำงานฯ ยังได้ จัดพิมพ์ข้อมูล พิสูจน์อักษร และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในรายงานทั้งหมด

สาระสำคัญของรายงานโดยสรุป

การศึกษาปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคมฉบับนี้ เป็นการประมวลผลข้อมูล ข้อเท็จจริงจากเอกสารต่าง ๆ และรายงานการวิจัย รวมทั้งข้อสรุปจากการสัมมนามาตรการแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สถาบันบัญญัติ พิจารณาดำเนินการเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป โดยนำเสนอตามประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ ๑ สถานการณ์และแนวโน้มการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์

ประเด็นที่ ๒ การบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ประเด็นที่ ๓ ผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

ประเด็นที่ ๔ เป็นเรื่องของมาตรการการแก้ไข

ประเด็นที่ ๑ สถานการณ์และแนวโน้มการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์

สถานการณ์ของเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ของประเทศไทยในปัจจุบัน มีข้อมูลสถิติทั้งในเรื่องปริมาณการผลิตเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งปริมาณการจำหน่ายและการผลิตแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนแบ่งการตลาดของการผลิตและนำเข้าจากต่างประเทศของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๔๘ พบว่าเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ที่มีการผลิตและนำเข้าสูงสุด ๓ อันดับ ได้แก่ เบียร์ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑ อันดับสองคือ สุราขาว คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕ และอันดับสามคือ สุรานำเข้า คิดเป็นร้อยละ ๗.๒ (กรมสรรพสามิต, ๒๕๔๘) และยอดรวมของการผลิตเครื่องดื่มและนำเข้าเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ปี ๒๕๔๘ ประมาณ ๒,๔๓๗.๒ ล้านลิตร หรือ ๓๙ ลิตรต่อคนต่อปี ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๒ ประมาณ ๑.๑ เท่า หรือโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๓๒.๕ ล้านลิตรต่อปี (รายงานสถานการณ์สุรา, ๒๕๔๙)

ด้านความนิยมในกลุ่มเยาวชนต่อการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์จากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้มูลค่าการนำเข้าเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์จากต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการนำเข้าเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ของประเทศไทยจากกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๕๒.๕ จาก ๑๗๒ ล้านบาท ใน ปี ๒๕๔๕ เป็น ๙๐๓ ล้านบาทใน ปี ๒๕๔๖ (กรมสรรพสามิต, ๒๕๔๗)

ปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ที่ผลิตในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากพ.ศ. ๒๕๔๒ จาก ๑,๖๓๘.๒ ล้านลิตรต่อปี เป็น ๒,๐๙๙.๖ ล้านลิตรต่อปี ในพ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย ๘๐ ล้านลิตรต่อปี คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๑ ต่อปี (กรมสรรพสามิต, ๒๕๔๗)

ประเด็นที่ ๒ การบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ผู้ที่บริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ มีจำนวน ๑๖.๒ ล้านคน จากประชากรทั้งหมดของประเทศกว่า ๖๓ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๑ และจากข้อมูลการสำรวจ

ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และความนิยมดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ทุกประเภท พบว่า เบียร์อยู่ในอันดับยอดนิยม คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐ ใกล้เคียงกับ เหล้าแดง (เหล้ากลั่น ที่ไม่นับรวมเหล้าขาว) คือ ร้อยละ ๓๒.๓ และตามด้วยยอเหล้าขาว/เซียงซุน ร้อยละ ๑๙.๗ ของผู้ที่ระบุว่าดื่มปกติ โดยความถี่ในการดื่ม อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๐ โดยเพศชายมีการดื่มที่คงที่ ขณะที่เพศหญิงมีสัดส่วนที่สูงขึ้น อายุของผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า เพศชายมีอัตราการดื่มสุรา สูงกว่าเพศหญิงในทุกกลุ่มอายุ โดยเพศชายมี ค่าเฉลี่ยของอายุที่เริ่มดื่มสุรา เร็วกว่าเพศหญิง และส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๐.๙ ดื่มที่บ้าน รองลงมาเป็นบ้าน ญาติหรือบ้านเพื่อน

อาชีพของผู้ดื่มส่วนมากคือ พนักงานขายของ/พนักงาน รองลงมาเป็นนักเรียน/นักศึกษา ตามด้วยผู้จัดการ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพ สำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ อยู่ที่ ๒๐๖ บาทต่อเดือน แต่หากย้อนไปเมื่อ ๑๐ ก่อน คือเมื่อปี ๒๕๒๔ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้อยู่ที่ ๕๐ บาท ต่อคนต่อเดือน หรือเพิ่มขึ้นถึง ๕.๑๕ เท่า(สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๔๗) แต่ในภาพรวมของประเทศ ในปี ๒๕๔๘ อยู่ที่ประมาณ ๓๙,๒๖๗ ล้านบาท และเพิ่มเป็น ๔ ๒,๐๕๙ ล้านบาทในปีพ.ศ. ๒๕๔๙ ถ้าเทียบใน อันดับโลกของการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ของคนไทยเพิ่มขึ้นทุกประเภทและการดื่มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยติดเป็นอันดับ ๕ ของโลกในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

ประเด็นที่ ๓ ผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

๓.๑ ผลกระทบต่อสุขภาพ

เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ เป็นเครื่องดื่มประเภทหนึ่งที่มนุษย์นิยมดื่มเพื่อการเพลิดเพลินในอารมณ์ แต่การบริโภคที่ขาดความพอดีจะมีผลกระทบต่อร่างกาย กล่าวคือแอลกอฮอล์จะเข้าสู่ร่างกายและผ่านไปตามเซลล์ของเม็ดเลือดอย่างรวดเร็ว ฉะนั้นการดื่มสุราเป็นเวลานานติดต่อกันจะทำให้ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงถึงร้อยละ ๙๕ ก่อให้เกิดโรคต่างๆ ตามมาได้ องค์การอนามัยโรคระบุไว้ชัดเจนว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุของโรคถึงกว่า ๖๐ โรค และยังส่งผลให้เกิดภาวะโรคที่ส่งผลต่อจิตใจอีกด้วย

ส่วนความรุนแรงของระดับแอลกอฮอล์ในเลือด มีผลทำให้เกิดพิษต่อระบบสำคัญต่าง ๆ ของร่างกาย ตั้งแต่ระบบทางเดินอาหาร ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบประสาท ระบบการสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกาย ทำให้ระบบการทำงานของร่างกายแปรปรวนและระบบประสาทขาดการควบคุม อันเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุฯ

๓.๒ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ในปริมาณที่เกินความพอดีจะทำให้บุคคลที่ดื่มขาดสติในการควบคุมการทำงานต่างๆ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง จนก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้นับเป็นการสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นการสูญเสียรายได้จากบุคคลสำคัญในครอบครัว ค่าใช้จ่ายจากการรักษาพยาบาล เป็นต้น โดยในปี ๒๕๔๘ มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๑๒,๘๕๘ ราย โดยมีสาเหตุมาจากการดื่มแอลกอฮอล์ประมาณเกือบครึ่งคือร้อยละ ๔๐-๔๕ ความเสียหายจากการตายเพราะอุบัติเหตุมีมูลค่าประมาณ ๑๗,๓๖๑ ล้านบาทและค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยกลุ่มนี้ในเบื้องต้นอาจมีมูลค่าตั้งแต่ ๓,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาทในโรงพยาบาลของรัฐ และอาจสูงกว่านี้ถึง ๓ เท่าในโรงพยาบาลเอกชน

ในวารสารวิชาการสาธารณสุข (๒๕๔๘:๖) ได้ประเมินความสูญเสียทางเศรษฐกิจทั้งหมดจากการสูญเสียผลผลิต ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ และค่าเสียหายรวมรายจ่ายของรัฐจากอาชญากรรมและความรุนแรง รวมถึงการรณรงค์ป้องกัน ที่ยังไม่มี การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ไม่ต่ำกว่า ๕ แสนถึง ๑ ล้านล้านบาท อีกทั้งความสูญเสียบางประการไม่สามารถประเมินค่าได้เช่น การสูญเสียด้านจิตใจและความรู้สึก เป็นต้น

และจากผลสำรวจของกรมสรรพสามิตในปี ๒๕๔๘ พบว่า คนไทยดื่มสุราทั้งสิ้นประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านลิตร คิดเป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคไม่ต่ำกว่า ๑๘๗,๐๐๐ ล้านบาท และอาจสูงถึง ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

ส่วนมูลค่าความเสียหายทั้งจากด้านอุบัติเหตุ ด้านสุขภาพ ผลผลิตและรายได้จากการทำงาน และมูลค่าในการใช้จ่ายเพื่อบริโภคแอลกอฮอล์ มีมูลค่าความเสียหายกว่า ๒.๔ แสนล้านบาท หากรวมมูลค่าความเสียหายอื่น ๆ ที่ยังไม่มี การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอาจสูงถึง ๕ แสนล้านบาทถึง ๑ ล้านล้านบาท ซึ่งเมื่อเทียบกับรายได้ที่รัฐได้รับจากการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์มีมูลค่าเพียง ๑๐๕,๓๓๐ ล้านบาท แล้วนับว่าเป็นสิ่งที่ไม่คุ้มค่า

๓.๓ ผลกระทบต่อสังคม

ผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ต่อความสัมพันธ์ของครอบครัว ได้แก่ เวลาที่ให้กับครอบครัวลดลง เสื่อมเสียชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวแล้ว และอาจกลายเป็นบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว ทำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่น ถ้าดื่มเหล้ามากขึ้น ศูนย์การบังคับจิตใจอาจเสียไป มีงานวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทยพบว่า คนไทยใช้ระยะเวลาในดื่มเครื่องดื่มที่เฉลี่ยประมาณ ๒-๔ ชั่วโมง โดยความถี่ในการดื่มส่วนใหญ่เดือนละ ๑๒-๑๕ ครั้ง

นอกจากนี้ยังมีโอกาสที่จะเกิดปัญหาทะเลาะวิวาทและใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ทำร้ายร่างกายทั้งคนในบ้านและคนนอกบ้านได้มากกว่าผู้ดื่มเป็น “ครั้งคราว” อีกด้วย และยังเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการก่อคดีอาชญากรรมทั้งในความผิดที่ไม่รุนแรง และ ความผิดที่รุนแรง จนถึงปล้น ฆ่า ช่มชู้ เป็นต้น

นอกจากนี้ แนวโน้มของปัญหาเด็กและเยาวชนที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ก็มีมากขึ้นทุกปี ซึ่งอ้างอิงได้จากข้อมูลกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่พบว่า สถิติของเด็กและเยาวชนที่ทำผิดกฎหมาย ที่ถูกนำมาควบคุมและฝึกอบรมในสถานพินิจฯ เพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะในช่วง ๗ เดือนแรก (ม.ค.-ก.ค.) ของปี พ.ศ.๒๕๔๙ มีจำนวนสูงถึง ๒๕,๓๒๐ ราย และการกระทำความผิดก็รุนแรงมากขึ้น และปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดการกระทำผิดก็คือ เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ทั้งนี้สาเหตุที่เกิดขึ้นร้อยละ ๗๗ เกิดจากสถานการณ์พาไปเพราะความเมา

ประเด็นสุดท้าย เป็นมาตรการการแก้ไข

มาตรการการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์แบ่งเป็น

๑. มาตรการที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน จากพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ได้ออกมาเพื่อควบคุมปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ตามมาตรการหลัก ๖ มาตรการ ดังนี้

๑. มาตรการจำกัดการเข้าถึงและการหาซื้อ

สาระสำคัญ คือ ไม่ขายสุราในบริเวณสถานศึกษา ศาสนสถาน สถานบริการน้ำมัน เชื้อเพลิง ห้ามเด็กเข้าไปในสถานที่จำหน่ายสุรา

๒. มาตรการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย

สาระสำคัญ คือ ผู้ประกอบการจะต้องแสดงคำเตือนในการโฆษณา กำหนดมาตรการลดการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ได้แก่ มาตรการในการจำกัดเวลาและเนื้อหาโฆษณาและมาตรการรณรงค์ให้ความรู้ ห้ามการโฆษณาประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ทุกรูปแบบ ต้องติดฉลากคำเตือน

๓. มาตรการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อมการดื่ม

สาระสำคัญ คือ ห้ามมิให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์เข้าไปในสถานบริการระหว่างทำการ โดยบังคับใช้ตาม พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙

๔. มาตรการด้านการศึกษาและการรณรงค์

คือ ให้มีข้อความคำเตือนเป็นภาษาไทย โดยบังคับใช้ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๖

๕. มาตรการลดผลกระทบและป้องกันปัญหาทางสังคมเกิดจากดื่ม

สาระสำคัญ คือ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถและเรือในขณะเมาสุรา

๖. มาตรการรักษาและให้การช่วยเหลือ

สาระสำคัญ คือ ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกที่มีความผิดเนื่องเกี่ยวกับการเสพยา ศาลจะกำหนดในการพิพากษาว่าบุคคลนั้นจะต้องไม่เสพยาในระยะเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันพ้นโทษก็ได้ โดยบังคับใช้ตามประมวลกฎหมายอาญา

๒ มาตรการที่เสนอตามร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ที่ได้ออกมาเพื่อควบคุมปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ตามมาตรการหลัก ๓ มาตรการ ดังนี้

๑ มาตรการจำกัดการเข้าถึงและการหาซื้อ โดยการควบคุมบรรจุภัณฑ์ และการจำกัดสถานที่ เวลาจำหน่าย และบุคคลที่สามารถซื้อได้

๒ มาตรการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย โดยจำกัดการโฆษณาทั้งทางตรงและทางแฝง การส่งเสริมการขายรูปแบบต่าง ๆ และป้องกันการโฆษณาแฝงโดยใช้เครื่องหมายสินค้าและบริษัท

๓ มาตรการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อมการดื่ม โดยการจำกัดสถานที่ดื่ม

๓ มาตรการทางภาษี แยกเป็น

มาตรการทางภาษีที่ใช้ในปัจจุบัน

๑) โครงสร้างภาษีสุราไทยในปัจจุบัน กรมสรรพสามิตใช้โครงสร้างภาษีสุรารายได้ ๒ เงื่อนไข คือ จัดเก็บภาษีตามมูลค่าของราคาขายปลีก และจัดเก็บภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ สุราปรุงพิเศษ และสุราพิเศษ (บรันดี วิสกี้)

๒) ระบบการจัดเก็บภาษีสุราไทยในปัจจุบัน แยกเป็นภาษีศุลกากร เก็บจากสุรานำเข้า ภาษีสรรพสามิตเก็บในอัตราที่กรมสรรพสามิตกำหนดตามมูลค่าและตามปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ภาษีท้องถิ่น ภาษีสุราและบุหรี่เพื่อสุขภาพ ภาษีจำนวนนี้ นำเข้าไปกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ รวมทั้งภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนมาตรการทางภาษีที่ควรจะเป็นได้แก่ การปรับการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ดังนี้

๑) วิธีการคิดภาษีให้คำนวณอัตราภาษีโดยใช้ร้อยละแห่งลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ เป็นฐานคิดและใช้ระบบการคิดอัตราภาษีแบบก้าวหน้า โดยอัตราภาษีที่เก็บคิดต่อร้อยละ ๑ แห่งลิตร แอลกอฮอล์บริสุทธิ์(ดีกรี)

๒) ขยายเพดานภาษีเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ให้สูงสุด ตามอัตราภาษีที่คำนวณโดยใช้ระบบการคิดอัตราภาษีแบบก้าวหน้าซึ่งเมื่อคิดตามเพดานภาษีสูงสุดเครื่องดื่มประเภทสุราแช่ เสียภาษี ๑,๕๐๐ บาท และเครื่องดื่มประเภทสุรากลั่น เสียภาษี ๒,๕๐๐ บาท โดยเครื่องดื่มที่มีปริมาณ แอลกอฮอล์บริสุทธิ์มากกว่าในปริมาตรที่เท่ากันจะต้องเสียภาษีมากกว่า การเก็บอัตราภาษีใช้ระบบจะทำให้รัฐมีรายได้ จากการเก็บภาษีจากเบียร์เพิ่มขึ้นประมาณ ๒ เท่า คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท และภาษีจากสุรา เพิ่มขึ้นประมาณ ๓ เท่า คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งจะทำให้รัฐมีรายได้รวมจากเครื่องดื่มที่มี ส่วนผสมแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น ๒ เท่า คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๑ แสนล้านบาท

นอกจากนี้ยังมีมาตรการเพิ่มเติม คือ

๑. มาตรการการจำกัดการเข้าถึงและการทำซื้อ ควรจำกัดขนาดของขวดและจำกัดชั่วโมง การดื่มและสถานบันเทิง เพิ่มอายุตามกฎหมายที่สามารถซื้อเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์เป็น ๒๑ ปี เพิ่ม ภาระบวกรการจัดจำหน่ายให้ยากลำบากมากขึ้น การเพิ่มความรับผิดชอบต่อสวัสดิภาพของบุคคลและชุมชน ให้แก่ผู้จำหน่าย รวมทั้งการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับการจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ที่แตกต่าง กันตามระดับของแอลกอฮอล์

๒ มาตรการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย การห้ามโฆษณาและการส่งเสริม กิจกรรมต่าง ๆ อันเกิดขึ้นจากบริษัทสุรา ควรมีการจัดตั้งองค์การอิสระ เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการและ ระเบียบข้อบังคับของการโฆษณา

๓ มาตรการปรับเปลี่ยนบริบทและสิ่งแวดล้อมการดื่ม กำหนดเขตที่อยู่อาศัยปลอดสถาน บันเทิง

๔ มาตรการด้านการศึกษาและการรณรงค์ ควรรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึง ข้อเสีย จากการบริโภคสินค้าเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ รณรงค์ป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้ามาในตลาด เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนทำกิจกรรมสันทนาการด้านต่าง ๆ แทนการดื่มสุราในช่วงวันหยุดพักผ่อน

๕. มาตรการลดผลกระทบและป้องกันปัญหาทางสังคม ตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในลม หายใจของผู้ขับขี่ โดยเน้นการตรวจวัดระดับในบริเวณรอบศูนย์กลางสถานบันเทิงและขยายเวลาการตรวจ เพิ่มโทษ/ค่าปรับผู้ขับขี่ที่มีระดับแอลกอฮอล์เกินกว่าค่าที่กฎหมายกำหนด และ

๖. มาตรการรักษาและให้การช่วยเหลือ ด้วยการเพิ่มบริการบำบัดรักษาผลกระทบด้าน สุขภาพอนามัยที่เรื้อรังและรุนแรง

ส่วนที่ ๖

การตั้งคณะอนุกรรมการ และ คณะทำงาน

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี ๒๕๔๙ ข้อ ๘๓ วรรค ๔ ได้กำหนดว่า “คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสิบคน ซึ่งเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ ตามแต่จะมอบได้ และให้นำข้อบังคับว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับโดย อนุโลม” และ วรรค ๕ “ประธานและรองประธานคณะอนุกรรมการตามวรรคสี่ ต้องตั้ง จากบุคคลที่เป็นกรรมการในขณะนั้น”

ในการพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ของคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี ๒๕๔๙ ได้ให้อำนาจคณะกรรมการมีในการตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ แล้วรายงานคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการให้มีความรวดเร็วต่อเนื่อง และได้ข้อสรุปที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหา

เรื่องต่าง ๆ ที่ผ่านมาคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษา ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภคจำนวน หลายคณะ ดังต่อไปนี้

- ๑) คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.
- ๒) คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์
- ๓) คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหา ผลกระทบและมาตรการทางภาษีของ เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์
- ๔) คณะอนุกรรมการกิจการอาหารฮาลาล
- ๕) คณะอนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารกิจการฮาลาล พ.ศ.
- ๖) คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาและผลกระทบจากระบบธุรกิจการค้าปลีกขนาดใหญ่ต่อผู้บริโภค

นอกจากนี้ ในการทำงานของคณะอนุกรรมการฯ ยังได้มีการตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อช่วยดำเนินการพิจารณาศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงสำหรับประเด็นที่ต้องมีรายละเอียดปลีกย่อย อาทิ

- คณะทำงานศึกษาปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์
- คณะทำงานศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการคิดค่าบริการ การกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไข การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเติมเงิน และระบบเหมาจ่ายรายเดือน ของผู้ให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่

๑) คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ.

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ. โดยมุ่งเน้นให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอความคิดเห็นด้านกฎหมาย ตรวจสอบนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค โดยคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ	ประธานคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายสำราญ รอดเพชร	รองประธานคณะอนุกรรมการฯ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หรือผู้แทน	อนุกรรมการฯ
๔. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือผู้แทน	อนุกรรมการฯ
๕. นายสมนึก พิมลเสถียร	อนุกรรมการฯ
๖. นายวิทยา กุลสมบูรณ์	อนุกรรมการฯ
๗. นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	อนุกรรมการฯ
๘. นายธนากร คุปตจิตต์	เลขานุการคณะอนุกรรมการฯ

คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ. หรือกฎหมายอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา
๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อร่วมกันพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร
๓. ดำเนินการพิจารณาศึกษา เพื่อยกร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ. โดยเชิญบุคคลใด หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือเรียกเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาศึกษา
๔. รายงานผลสรุปของการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

๒) คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องราร้องทุกข์

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องราร้องทุกข์ขึ้นเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่เป็นประเด็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนผู้บริโภค เพื่อให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองในด้านต่างๆ ตามสิทธิของผู้บริโภค โดยคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. นางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์	ประธานคณะอนุกรรมการฯ
๒. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	รองประธานคณะอนุกรรมการฯ
๓. นายอนุวัฒน์ ธรรมธัช	อนุกรรมการฯ
๔. นายประวัติ ภัททวงศ์	อนุกรรมการฯ
๕. นางอัญชลี ชวนิชย์	อนุกรรมการฯ
๖. นายโสมสิต สุวินิจจิต	อนุกรรมการฯ
๗. นายวิรัช สำราญราษฎร์	อนุกรรมการฯ
๘. นายวิโชติ วัฒนโณ	อนุกรรมการฯ
๙. นางสุชาดา นันทะพานิชสกุล	อนุกรรมการฯ
๑๐. นางยุบล พิเศษฐวานิช	เลขานุการคณะอนุกรรมการฯ

และแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ คือ

๑. นายประจัญ ไทรเมือง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๒. พลเอก ประศาสน์ บุรินทร์วัฒนา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๓. นายจักรชัย สร้อยสุวรรณ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๔. นายสมศักดิ์ ปิยะสุวรรณ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๕. พันเอก ศิริชัย สร้อยแสน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๖. นายเปรม ตริกานนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๗. นายมงคล ปานจับ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๘. นายเพชร เนียะแก้ว	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๙. นายทานัง อึ้งสังวรณ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๑๐. นางพนิดา ตั้งกิจจาร์ักษ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๑๑. นายวิเชียร ทัพประเสริฐ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๑๒. ร้อยเอก โกมล วงศ์อนันต์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ

คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของประชาชนผู้บริโภคเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา
๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อร่วมกันพิจารณาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนผู้บริโภค

๓. ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่องร้องเรียนของประชาชนผู้บริโภค โดยเชิญบุคคลใด หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือเรียกเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาศึกษา

๔. รายงานผลสรุปของการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

๓) คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหา ผลกระทบและมาตรการทางภาษีของเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหา ผลกระทบและมาตรการทางภาษีเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ เพื่อพิจารณาศึกษา รวบรวมปัญหาผลกระทบจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ต่อผู้บริโภคและความเป็นธรรมเกี่ยวกับนโยบาย โครงสร้างและมาตรการทางภาษี โดยคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. นายสมชาย แสวงการ	ประธานคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายบุญสม ศิริบำรุงสุข	รองประธานคณะอนุกรรมการฯ
๓. พลเอก ประศาสน์ บุรินทร์วัฒนา	อนุกรรมการฯ
๔. นายจรัสศักดิ์ พรหมทอง	อนุกรรมการฯ
๕. นายเพชร สมุทวนิช	อนุกรรมการฯ
๖. นายธรรมรัตน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	อนุกรรมการฯ
๗. นายธนุ สุขบำเพ็ญ	อนุกรรมการฯ
๘. นายวิโรจน์ นันตะพานา	อนุกรรมการฯ
๙. นายอิทธิ อิทธิประชา	อนุกรรมการฯ
๑๐. ดร.สุชาติา โทผล	เลขานุการคณะอนุกรรมการฯ

และแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ คือ

๑. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายสำราญ รอดเพชร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๓. นายวินัย สมะอุน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๔. นายธิตี แก้วกิติชัย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๕. พันตำรวจโท ปิยะพัฒน์ เต็มเจริญ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ

คณะอนุกรรมการฯ อำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ต่อสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

๒. รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และศึกษาเกี่ยวกับปัญหานโยบาย โครงสร้างและมาตรการทางภาษีของเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์

๓. ประสานความร่วมมือและเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาทั่วโลก รณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์

๔. รายงานผลสรุปของการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติและรัฐบาลต่อไป

๔) คณะอนุกรรมการกิจการอาหารฮาลาล

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกิจการอาหารฮาลาล เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานอาหารฮาลาลและหาแนวทางการผลักดันให้มีการปรับปรุงกลไกการรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลให้มีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคมุสลิมและของประชาชนผู้บริโภค โดยคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. นายวินัย สมะอุน	ประธานคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายเวตือราแม มะมิงจิ	รองประธานคณะอนุกรรมการฯ
๓. รศ.ดร.วินัย ดะห์ลัน	โฆษกคณะอนุกรรมการฯ
๔. ว่าที่ร้อยตรี อิลยัส หะยีอาแว	โฆษกคณะอนุกรรมการฯ
๕. เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้แทน	อนุกรรมการฯ
๖. นายสมัย เจริญช่าง	อนุกรรมการฯ
๗. นายพิเชษฐ กาลามเกษตร	อนุกรรมการฯ
๘. นายอิรอน ช่าสุรีย	อนุกรรมการฯ
๙. นายการุณ ภูใหญ่	เลขานุการคณะอนุกรรมการฯ
๑๐. นายบัณฑิตย สมะอุน	ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ

และแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ คือ

๑. นายสมชาย แสวงการ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายสำราญ รอดเพชร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๓. ดร.สุชาติ โทผล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๔. ดร.อารง สุทธาศาสตน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๕. นายพีระพงษ์ สะชัน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๖. นายจรัล ยิดนรติน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๗. นายประสิทธิ์ จี้งะ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๘. นายไพศาล พรหมยงค์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๙. นายแวมาฮาดี แวดาโอะ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๑๐. นายอรรถศักดิ์ มินโด	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๑๑. นายปกรณ์ ปรียากร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๑๒. นางอังคณา นีละไพจิตร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ

๑๓. นายรังสรรค์ ทองทา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๑๔. นายสามารถ วงษ์สันต์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๑๕. นางสาวจันทร์จนา ศิริพันธ์วัฒนา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๑๖. นายประสิทธิ์ รักสลาม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๑๗. นายดำรง พุฒตาล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๑๘. นายสันติ บางอ้อ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๑๙. นายวุฒิวัย หวังบุ๋	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๐. นายวรารุช ลิทธิพิทักษ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๑. นายศิริชัย ปิติเจริญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๒. นายอัปดุลเลาะ แอนดริส	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๓. นายพรชัย แอนดริส	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๔. รศ.ดร.อิสรา ศานติศาสน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๕. นายอภิรัฐ สะมะแอ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๖. นายมาโนช อาเรฟ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๗. นายไพโรจน์ มินเด็น	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๘. นายทินกร มีหิรัญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๒๙. นายสมมาตร ประพุดติชอบ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๓๐. นายนิพนธ์ สะกิมี่	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๓๑. นายมาโนช ระวังหิน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๓๒. ดร.ยุทธศักดิ์ ศุภสร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับมาตรฐานอาหารฮาลาลจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ที่มีอำนาจในการตรวจรับรองและอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา
๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากลไกการรับรองมาตรฐานฮาลาล ให้เป็นที่น่าเชื่อถือยอมรับของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๓. ดำเนินการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับสถานประกอบการ กระบวนการผลิต วัตถุดิบ ส่วนประกอบและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองมาตรฐานการผลิตอาหารฮาลาล โดยเชิญบุคคลหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือเรียกเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาศึกษา

๕) คณะอนุกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการบริหารกิจการศาล พ.ศ.

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการบริหารกิจการศาล พ.ศ. เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานศาลของประเทศไทย การจัดรูปแบบโครงสร้าง และการบริหารองค์กรต่างๆ ที่สนับสนุนการพัฒนากระบวนการตรวจสอบและรับรองศาลให้มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน โดยการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายหรือร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกิจการศาล โดยคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. นายวันชัย ศิริชนะ	ประธานคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายอรุณ บุญชม	อนุกรรมการฯ
๓. นายอัปเดตเลาะ หนู่มสุข	อนุกรรมการฯ
๔. นายอัปเดตเลาะ แอนดริส	อนุกรรมการฯ
๕. นายอิสรา ศานติศาสน์	อนุกรรมการฯ
๖. นายมานัส วงษ์เจริญ	อนุกรรมการฯ
๗. นายไพโรจน์ มินเด็น	อนุกรรมการฯ
๘. นายวรารุช สิทธิพิทักษ์	อนุกรรมการฯ
๙. นายอรรถศักดิ์ มินโด	เลขานุการคณะอนุกรรมการฯ
๑๐. นายมาโนช อาเรฟ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ

และแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ คือ

๑. นายสมชาย แสวงการ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายบุญสม ศิริบำรุงสุข	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๓. นายวินัย สมะอุณ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๔. นายอิสมาแอล อาลี	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๕. นายอนันต์ เจษฎารมย์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๖. นายการุณ ภูใหญ่	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๗. นายอิรอน ช่าสุรีย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๘. นายพินิจ อุดมสมปอง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๙. ว่าที่ร้อยตรี อิลยัส หะยีอาแว	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๑๐. นายพิเชษฐ กาลามเกษตร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ

คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการร่างพระราชบัญญัติการบริหารกิจการศาล พ.ศ. หรือกฎหมายอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา
๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อร่วมกันพิจารณา ศึกษา ร่างพระราชบัญญัติการบริหารกิจการศาล พ.ศ.

๓. ดำเนินการพิจารณาศึกษา เพื่อยกร่างพระราชบัญญัติการบริหารกิจการฮาลาล พ.ศ. โดยเชิญบุคคลใด หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือเรียกเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาศึกษา

๔. รายงานผลสรุปของการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

๖) คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาและผลกระทบจากระบบธุรกิจการค้าปลีกขนาดใหญ่ ต่อผู้บริโภค

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาและผลกระทบจากระบบธุรกิจการค้าปลีกขนาดใหญ่ต่อผู้บริโภค เพื่อพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบธุรกิจและปัญหาการค้าปลีกขนาดใหญ่ภายในประเทศที่มีผลกระทบต่อผู้บริโภค โดยที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. นางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๒. นางสาวณัฐสรณ์ เทศบรรทัด	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ
๓. นางสุษาดา นันทะพานิชสกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ

และแต่งตั้งบุคคล ดังต่อไปนี้ให้เป็นคณะอนุกรรมการฯ

๑. พลอากาศโท เกรียงเดช เจียจันทร์พงษ์	ประธานคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายโมสิต สุวินิจจิต	อนุกรรมการฯ
๓. พลตำรวจตรี ทวีศักดิ์ ตูจินดา	อนุกรรมการฯ
๔. นายประวัตติ ภัททวงศ์	อนุกรรมการฯ
๕. นายเกียรติ สิทธิอมร	อนุกรรมการฯ
๖. นายมานิต รัตนสุวรรณ	อนุกรรมการฯ
๗. นายสมชาย สาโรวิท	อนุกรรมการฯ
๘. นางณัฐชยา นันทิผล	อนุกรรมการฯ
๙. นางพนิดา ตั้งกิจจาร์ักษ์	อนุกรรมการฯ
๑๐. นางอาภรณ์ จันทรา	อนุกรรมการและเลขานุการฯ

คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบธุรกิจและปัญหาการค้าปลีกภายในประเทศและการค้าปลีกข้ามชาติ ที่มีผลกระทบต่อผู้บริโภค

๒. ดำเนินการพิจารณาศึกษาปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากระบบการค้าปลีกท้องถิ่นและการค้าปลีกข้ามชาติ ที่มีผลกระทบต่อผู้บริโภค

๓. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน และ/หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับระบบการค้าปลีก โดยเชิญบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือเรียกเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำในเรื่องที่พิจารณาเพื่อศึกษาและแก้ไขปัญหาลักษณะร่วมกัน

๔. รายงานผลสรุปของการพิจารณาศึกษา และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อพิจารณาเสนอสมมติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ในส่วนของคณะทำงาน ได้แก่

- คณะทำงานศึกษาปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค ได้พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหา ผลกระทบและมาตรการทางภาษีของเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการฯ แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค โดยคณะทำงานประกอบด้วย

๑. ดร. สุชาติา โทผล	ประธานคณะทำงานฯ
๒. นายชนะศึก นิษานนท์	คณะทำงานฯ
๓. นายสมศักดิ์ เจริญพูล	คณะทำงานฯ
๔. นายรุ่งภพ คงฤทธิระจัน	คณะทำงานฯ
๕. นายยุทธพงษ์ ลีลากิจไพศาล	คณะทำงานฯ
๖. นางสาวโลมดาว ภูซงคกุล	คณะทำงานฯ
๗. นางสาวรัตนา แสงบัวเฟื่อน	คณะทำงานฯ
๘. นายพลกฤษ ตันติยานุกูล	คณะทำงานฯ
๙. นางสาวอมรรัตน์ สีสุกอง	คณะทำงานฯ
๑๐. นางศรีสุดา วงศ์วิเศษกุล	คณะทำงานฯ
๑๑. นางชรริน ขวัญเนตร	คณะทำงานฯ
๑๒. นางสาววาริน ชมประเสริฐ	คณะทำงานฯ
๑๓. นางสาวทัศนีย์ แสนพลพัฒน์	คณะทำงานฯ
๑๔. นางสาวจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ	คณะทำงานฯ
๑๕. นายณัฐพล ไร่ไพ	คณะทำงานฯ
๑๖. นางสาวศัชชญาส์ ดวงจันทร์	คณะทำงานฯ

โดยคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาศึกษารวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

๒. เสนอแนะมาตรการการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์โดยครอบคลุมมิติทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

๓. จัดทำรายงานการศึกษา เกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เสนอต่อคณะกรรมการฯ ภายใน ๓๐ วันเพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภคให้พิจารณาดำเนินการต่อไป

- คณะทำงานพิจารณาศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการคิดค่าบริการ การกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเหมาจ่ายรายเดือนและระบบเติมเงินของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการคิดค่าบริการ การกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเหมาจ่ายรายเดือนและระบบเติมเงิน ของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยคณะทำงานฯ ประกอบด้วย

๑. พลตำรวจตรี ทวีศักดิ์ ตูจันทา	ประธานคณะทำงานฯ
๒. นายประวัติน ภัททวงศ์	รองประธานคณะทำงานฯ คนที่ ๑
๓. นายณรินทร์ แดงตะโคตร	รองประธานคณะทำงานฯ คนที่ ๒
๔. นายประจัญ ไทรเมือง	คณะทำงานฯ
๕. นายประวิทย์ จิตนราพงศ์	คณะทำงานฯ
๖. ดร.สุชาติ จันทร์วิชกุล	คณะทำงานฯ
๗. คุณณัฐสภรณ์ เทศบรรทัด	คณะทำงานฯ
๘. นายพินิจ อุดมสมปอง	คณะทำงานฯ
๙. นายธรรมรัตน์ เทพหัสติน ณ อยุธยา	เลขานุการคณะทำงานฯ

และแต่งตั้งให้บุคคลต่อไปนี้ เป็นที่ปรึกษาคณะทำงานฯ ได้แก่

๑. พลโท ชูศิลป์ คุณาไทย	ที่ปรึกษาคณะทำงานฯ
๒. นายบุญสม ศิริบำรุงสุข	ที่ปรึกษาคณะทำงานฯ

โดยให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ การคิดค่าบริการ การกำหนดระยะเวลาการใช้งาน และการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเติมเงินและระบบเหมาจ่ายรายเดือน

๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

๓. ดำเนินการพิจารณาศึกษาปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาและการคิดค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเติมเงินและระบบเหมาจ่ายรายเดือนของผู้ให้บริการ โดยเชิญบุคคลใด หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือเรียกเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาศึกษา

๔. รายงานผลสรุปของการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

ภาคผนวก

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค

เหตุผล

เนื่องจากการตรากฎหมาย การออกกฎ ข้อบังคับ และการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ยังมิได้มีการรับฟังความเห็นจากตัวแทนผู้บริโภคที่แท้จริง ทำให้กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นไม่อาจบังคับการเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการขาดองค์การที่เป็นตัวแทนผู้บริโภคในการศึกษา วิจัย ให้ความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้บริโภค สมควรมีองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“รองผู้อำนวยการ” หมายความว่า รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
องค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค

มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภครักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเพื่อ
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราช
กิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคชั้นคณะหนึ่ง
ประกอบด้วย

ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบสี่คน ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นตัวแทนของ
องค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีและคณะกรรมการองค์การ
อิสระเพื่อผู้บริโภครับรอง

หลักเกณฑ์ วิธีการเลือก คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของกรรมการตามวรรค
หนึ่ง

ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกันเอง
เป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานสองคน

ให้มีกรรมการซึ่งทำงานเต็มเวลา จำนวน ๓ คน

ให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และผู้อำนวยการอาจแต่งตั้ง
พนักงานหรือลูกจ้างไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการซึ่งทำงานเต็มเวลาให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้
แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการ
ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการ
ชุดเดิม ให้ดำเนินการเลือกกรรมการชุดใหม่ก่อนครบวาระของกรรมการชุดเดิมเป็นระยะเวลาหกสิบ
วัน

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

- (๓) พ้นจากการเป็นตัวแทนขององค์กรผู้บริโภครวมมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา

๕ วรรคสอง

(๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการตามมาตรา ๕ วรรคสอง เป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

มาตรา ๘ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๙ คณะกรรมการองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภคเพื่อให้ความเห็นแก่หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และการให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค เว้นแต่มีข้อมูลจากการศึกษาหรือมีผลการวิจัยในเรื่องนั้นแล้ว

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรผู้บริโภคในการคุ้มครองผู้บริโภค

(๓) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชนและองค์กรอื่นในการส่งเสริมผู้บริโภคและการคุ้มครองผู้บริโภค

(๔) จัดให้มีการประชุมสมัชชาตัวแทนองค์กรผู้บริโภคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อประเมินการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคแก่หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อดำเนินการใด ๆ ในการคุ้มครองผู้บริโภค

(๕) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ในการคุ้มครองผู้บริโภค

(๖) จัดทำรายงานเฉพาะกรณี รายงานประจำปี เพื่อประเมินสถานการณ์ผู้บริโภค เสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่ง กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

หลักเกณฑ์ และวิธีการ การจัดการประชุมสมัชชาตัวแทนองค์กรผู้บริโภค ให้ เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของ รัฐเห็นสมควรมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงาน ดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณา และให้ คณะกรรมการให้ความเห็นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง หากคณะกรรมการไม่ให้ความเห็นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้หน่วยงานนั้นดำเนินการต่อไปได้

ในการให้ความเห็นตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจให้หน่วยงานนั้นรายงานผล ต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควรก็ได้

มาตรา ๑๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคเป็นหน่วยงาน ของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการเป็น ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของ สำนักงาน และจะให้มีรองผู้อำนวยการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากผู้อำนวยการก็ได้

กิจการของสำนักงาน ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมาย ว่าด้วยเงินทดแทน

ให้สำนักงานตามวรรคหนึ่งมีพนักงานและลูกจ้างไม่เกินยี่สิบคน แต่คณะกรรมการ โดยความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน อาจให้มีพนักงานและลูกจ้าง เพิ่มขึ้นได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน

มาตรา ๑๒ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการคณะอนุกรรมการ รวมทั้ง ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการระเบียบหรือประกาศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสำนักงาน การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) แต่งตั้งถอดถอนผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ
- (๓) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๕) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน
- (๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๗) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน

มาตรา ๑๔ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์และความสำเร็จด้านการบริหารตามที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๕ ผู้อำนวยการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจ ดังนี้

- (๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน
 - (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน
- ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด และเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศ หรือมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๖ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงานประกอบด้วย

(๑) เงินอุดหนุนตามมาตรา ๑๗

(๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมและดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของ

สำนักงาน

(๓) รายได้อื่น

มาตรา ๑๙ รายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ให้อสังหาริมทรัพย์ซึ่งสำนักงานจัดหาด้วยเงินรายได้ของสำนักงาน เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน

ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน

มาตรา ๒๐ ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของ

สำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งคณะกรรมการจัดทำขึ้นตามมาตรา ๘ (๖) รัฐสภาอาจมีมติให้คณะกรรมการหรือสำนักงานชี้แจงเป็นหนังสือ หรือมาชี้แจงด้วยวาจา หรือส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการหรือการปฏิบัติงานใดๆ ของคณะกรรมการหรือสำนักงานได้ และในกรณีที่มีเหตุอันควรจะมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานก็ได้

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค รองเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ

องค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค แล้วแต่กรณี จนกว่าจะมีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค สำนักงาน
คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค
รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ในวาระเริ่มแรกให้เลือกคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคตาม
มาตรา ๕ จากบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กรผู้บริโภคที่มีอยู่ในวันที่ดำเนินการเลือก ภายในหนึ่ง
ร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่สำนักงานจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ให้คณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินการของคณะกรรมการและแผนการจัดตั้งและการบริหารงาน
ของสำนักงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและการ
บริหารงานตามแผนดังกล่าว

ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อ
เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนที่คณะกรรมการเสนอตามความจำเป็น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

(๔) คดีอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ที่เกี่ยวกับผู้บริโภครวมตามที่กำหนดไว้ใน
ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง
ผู้บริโภคและให้หมายความรวมถึงผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบ
ที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยด้วย

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบการธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วย
การคุ้มครองผู้บริโภค และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิด
ต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งแผนกคดีผู้บริโภคขึ้นในศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาล
จังหวัดและศาลแขวงเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีผู้บริโภคในศาลนั้น

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
ออกข้อกำหนดเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว
และเที่ยงธรรม

ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาตามวรรคหนึ่งเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก
ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาบังคับแก่
คดีผู้บริโภคและคดีอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้นำวิธีพิจารณาคดีตามพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับ

ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาไม่ได้กล่าวถึง
ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗ ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดเป็นคดีผู้บริโภคหรือไม่ ให้ประธานศาลอุทธรณ์
เป็นผู้วินิจฉัยและคำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงกระบวนการพิจารณา
ใด ๆ ที่ได้กระทำไปก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยนั้น

การขอให้ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยปัญหาตามวรรคหนึ่งไม่ว่าโดยคู่ความเป็น
ผู้ขอหรือโดยศาลเห็นสมควร ถ้าเป็นการขอในคดีผู้บริโภคต้องกระทำอย่างช้าในวันนัดพิจารณา

แต่ถ้าเป็นการขอในคดีอื่นต้องกระทำอย่างช้าในวันขึ้นสองสถานหรือวันสืบพยานในกรณีที่ไม่มี การขึ้นสองสถาน หากพ้นกำหนดเวลาแล้วห้ามมิให้มีการขอให้วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวอีก และเมื่อได้รับ คำขอจากศาลชั้นต้นแล้ว ให้ประธานศาลอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยและแจ้งผลไปยังศาลชั้นต้น โดยเร็ว

เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว การดำเนินการใด ๆ ระหว่างศาลชั้นต้น กับศาลอุทธรณ์ตามมาตรา นี้ จะดำเนินการ โดยทาง โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นก็ได้

มาตรา ๘ การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีผู้บริโภคนำคำร้องถึงการที่จะทำ ให้ประเด็นข้อพิพาทในเนื้อหาแห่งคดีนั้นได้รับการวินิจฉัยโดยเที่ยงธรรม แม้จะปรากฏข้อผิดระเบียบ หรือผิดหลงในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของกลุ่มความฝ่ายใดก็ไม่พึงเป็นเหตุให้กลุ่มความฝ่ายนั้น แพ้คดี แต่ให้ศาลสั่งให้กลุ่มความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาผิดระเบียบหรือผิดหลงนั้นทำการแก้ไข ให้ถูกต้องภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด เว้นแต่ข้อผิดระเบียบหรือผิดหลง ดังกล่าวเกิดจากความไม่สุจริตหรือเกิดจากความจงใจหรือละเลยเพิกเฉยของกลุ่มความฝ่ายนั้น อันเป็น การเอาเปรียบกลุ่มความอีกฝ่ายหนึ่ง

มาตรา ๙ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่บังคับให้นิติกรรมใดต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบ จึงจะฟ้องร้องบังคับคดีกันได้นั้น มิให้นำมาใช้บังคับแก่ผู้บริโภค ในการฟ้องบังคับให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระหนี้ตามสัญญาที่ได้ทำไว้

ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับให้สัญญาที่ทำขึ้นระหว่างผู้บริโภคนกับผู้ประกอบธุรกิจจะต้องทำตามแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง ถึงแม้สัญญาดังกล่าวยังมีได้ทำให้ถูกต้อง ตามแบบนั้น แต่หากผู้บริโภคได้วางมัดจำหรือชำระหนี้บางส่วนแล้ว ให้ผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องบังคับ ให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำสัญญาให้เป็นไปตามแบบที่กฎหมายกำหนดหรือชำระหนี้เป็นการตอบแทนได้

ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔ มาใช้บังคับแก่ผู้บริโภคในการฟ้องคดีผู้บริโภคและการพิสูจน์ถึง ข้อสัญญาที่ทำขึ้นระหว่างผู้บริโภคนกับผู้ประกอบธุรกิจ

มาตรา ๑๐ ประกาศ โฆษณา คำรับรอง หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ของ ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งทำให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ในขณะทำสัญญาว่า ผู้ประกอบธุรกิจตกลงจะมอบให้ หรือจัดหาให้ซึ่งสิ่งของ บริการ หรือสาธารณูปโภคอื่นใด หรือจะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้แก่ผู้บริโภคเพื่อเป็นการตอบแทนที่ผู้บริโภคเข้าทำสัญญา หรือข้อตกลงใด ๆ ที่ผู้ประกอบธุรกิจจะให้ สิทธิประโยชน์แก่ผู้บริโภคเพิ่มเติมขึ้นจากที่ได้ทำสัญญาไว้ ให้ถือว่าข้อตกลงเหล่านั้น เป็นส่วนหนึ่ง ของสัญญาระหว่างผู้บริโภคนกับผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งผู้บริโภคสามารถนำสืบพยานบุคคลถึงข้อตกลง

ดังกล่าวได้ ถึงแม้ว่าการทำสัญญาเช่นนั้นกฎหมายจะกำหนดว่าต้องทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือและไม่ปรากฏข้อตกลงนั้นในหนังสือที่ได้ทำขึ้นก็ตาม

มาตรา ๑๑ ในการใช้สิทธิแห่งคดีดี ในการชำระหนี้คดีดี ผู้ประกอบธุรกิจต้องกระทำด้วยความสุจริตโดยคำนึงถึงมาตรฐานทางการค้าที่เหมาะสมภายใต้ระบบธุรกิจที่เป็นธรรม

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจจะฟ้องผู้บริโภคนั้นคดีผู้บริโภคและเขตอำนาจศาลตามที่กฎหมายกำหนด โจทก์มีสิทธิเสนอคำฟ้องต่อศาลที่ผู้บริโภคนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลหรือต่อศาลอื่นได้ด้วย ให้โจทก์เสนอคำฟ้องต่อศาลที่ผู้บริโภคนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ความเสียหายที่เกิดแก่ผู้บริโภคไม่ได้แสดงผลให้เห็นที่ประจักษ์ในขณะที่เกิดเหตุทำให้ผู้บริโภคไม่อาจฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายได้ภายในกำหนดอายุความให้ถือว่าอายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบหกเดือนนับแต่วันที่ผลของความเสียหายเช่นนั้นได้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้บริโภค

มาตรา ๑๔ ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้นำมาใช้บังคับ หรือระยะเวลาตามที่ศาลกำหนดไว้ เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความร้องขอ ศาลมีอำนาจยื่นหรือขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

มาตรา ๑๕ การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใด หรือการแจ้งวันนัด คำสั่งของศาล หรือข้อความอย่างอื่นไปยังคู่ความหรือบุคคลอื่นใดในคดีผู้บริโภคซึ่งปกติจะต้องดำเนินการโดยทางเจ้าพนักงานศาลนั้น ศาลอาจสั่งให้ดำเนินการโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โทรศัพท์ โทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นและให้มีผลโดยทันทีก็ได้ โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน ความสะดวกรวดเร็ว ความเหมาะสมตามสภาพแห่งเนื้อหาของเรื่องที่ทำการติดต่อ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

หมวด ๒
วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคนในศาลชั้นต้น

ส่วนที่ ๑
การฟ้องคดี

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคหรือสมาคมที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มูลนิธิ หรือสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีผู้บริโภคแทนผู้บริโภคได้

การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งให้ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้บริโภคให้ชัดเจน ในกรณีที่สมาคมเป็นผู้ฟ้องและมีการเรียกค่าเสียหาย ให้เรียกค่าเสียหายแทนได้เฉพาะแต่ผู้บริโภคที่เป็นสมาชิกของสมาคมเท่านั้น

การถอนฟ้องหรือการประนีประนอมยอมความในคดีตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องมาแสดงต่อศาล และในกรณีขอถอนฟ้องศาลจะมีคำสั่งอนุญาตได้ต่อเมื่อเห็นว่าการถอนฟ้องนั้นไม่เป็นผลเสียต่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนรวม

ถ้าภายหลังที่ได้มีการยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว สมาคมผู้ยื่นฟ้องถูกเพิกถอนการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินคดีต่อไป ถ้าศาลเห็นว่าผู้บริโภคนั้นอาจไม่ทราบถึงการถูกเพิกถอนการรับรองดังกล่าว ศาลจะมีคำสั่งให้แจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบ โดยกำหนดระยะเวลาที่ต้องเข้ามาในคดีไปพร้อมด้วยก็ได้ และหากบุคคลดังกล่าวไม่เข้ามาภายในเวลาที่กำหนด ให้ศาลมีอำนาจสั่งจำหน่ายคดีส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น บรรดากระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปก่อนเข้ามาในคดีให้มีผลผูกพันผู้บริโภคนั้นด้วย

มาตรา ๑๗ ผู้บริโภคหรือผู้มีสิทธิฟ้องคดีแทนผู้บริโภคซึ่งเป็นโจทก์อาจยื่นคำร้องต่อศาลพร้อมคำฟ้องเพื่อขอดำเนินคดีแบบกลุ่มแทนสมาชิกกลุ่มที่มีได้เป็นโจทก์ก็ได้ ถ้าสมาชิกกลุ่มมีจำนวนตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปและมีสิทธิเรียกร้องต่อจำเลยรายเดียวกัน

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๘ การฟ้องคดีผู้บริโภคน โจทก์จะฟ้องด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้ ในกรณีที่โจทก์ประสงค์จะฟ้องด้วยวาจา ให้เจ้าพนักงานศาลจัดให้มีการบันทึกรายละเอียดแห่งคำฟ้อง แล้วให้โจทก์ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

คำฟ้องต้องมีข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีรวมทั้งคำขอบังคับชัดเจนพอที่จะทำให้เข้าใจได้ หากคำฟ้องใดอ่านไม่เข้าใจหรือไม่ชัดเจนเพียงพอไม่ให้ถือว่าฟ้องเคลือบคลุม แต่ให้เจ้าพนักงานศาลแนะนำโจทก์ให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องนั้นให้ถูกต้องหรือชัดเจนยิ่งขึ้น

มาตรา ๑๙ ภายหลังที่ได้ฟ้องคดีผู้บริโภคแล้ว หากมีการเสนอคำฟ้องเข้ามาในคดีดังกล่าวไม่ว่าโดยวิธีฟ้องเพิ่มเติม ฟ้องแย้ง หรือสอดเข้ามาในคดี หรือซึ่งศาลมีคำสั่งให้ร่วมพิจารณาคดีแพ่งอื่นใดเข้ากับคดีผู้บริโภค ให้ถือว่าคดีในส่วนที่เกี่ยวกับคำฟ้องซึ่งได้ยื่นภายหลังและคดีที่ศาลสั่งให้ร่วมพิจารณาเหล่านั้นเป็นคดีผู้บริโภคตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาคดี

มาตรา ๒๐ ถ้าบุคคลใดเกรงว่าพยานหลักฐานที่ตนอาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยากแก่การนำมาเมื่อมีคดีผู้บริโภคเกิดขึ้น หรือถ้าคู่ความฝ่ายใดในคดีเกรงว่าพยานหลักฐานที่ตนจำนงจะอ้างอิงจะสูญหายก่อนที่จะนำมาสืบหรือเป็นการยากที่จะนำมาสืบในภายหลัง บุคคลนั้นหรือคู่ความฝ่ายนั้นอาจยื่นคำขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้สืบพยานหลักฐานนั้นไว้ทันที

เมื่อศาลได้รับคำขอเช่นนั้น ให้ศาลหมายเรียกผู้ขอและคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องมาศาล และเมื่อได้ฟังบุคคลเหล่านั้นแล้ว ให้ศาลสั่งคำขอตามที่เห็นสมควร ถ้าศาลสั่งอนุญาตตามคำขอ ก็ให้สืบพยานหลักฐานไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ส่วนรายงานและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนั้น ให้ศาลเก็บรักษาไว้

มาตรา ๒๑ ในกรณีมีเหตุฉุกเฉิน เมื่อมีการยื่นคำขอตามมาตรา ๒๐ ผู้ยื่นคำขอจะยื่นคำร้องรวมไปด้วยเพื่อให้ศาลมีคำสั่งหรือออกหมายตามที่ขอโดยไม่ชักช้า และถ้าจำเป็นจะขอให้ศาลมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดเอกสารหรือวัตถุที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานที่ขอสืบไว้ก่อน โดยมีเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ให้นำมาตรา ๒๖๑ ถึงมาตรา ๒๖๓ และมาตรา ๒๖๗ ถึงมาตรา ๒๖๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับแก่กรณีตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ เมื่อศาลสั่งรับคำฟ้องแล้ว ให้ศาลกำหนดวันนัดพิจารณา โดยเร็วและ
ออกหมายเรียกจำเลยให้มาศาลตามกำหนดนัด ในหมายนั้นต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริง
และคำขอบังคับให้จำเลยทราบ และข้อความว่าให้จำเลยมาศาลเพื่อการไต่ถามข้อเท็จจริง ให้การและสืบพยาน
ในวันเดียวกัน และให้ศาลสั่งให้โจทก์มาศาลในวันนัดพิจารณานั้นด้วย

จำเลยจะยื่นคำให้การเป็นหนังสือก่อนวันนัดพิจารณาตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๒๓ ในวันนัดพิจารณาเมื่อโจทก์และจำเลยมาพร้อมกันแล้วให้เจ้าพนักงานศาล
หรือบุคคลที่ศาลกำหนดทำการไต่ถามข้อเท็จจริงให้ผู้ความได้ตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกันก่อน
ในการไต่ถาม ถ้าผู้ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอหรือผู้ไต่ถามเห็นสมควร ผู้ไต่ถามจะสั่ง
ให้ดำเนินการเป็นการลับเฉพาะต่อหน้าตัวความเท่านั้นก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาในการไต่ถาม ให้เป็นไปตามข้อกำหนด
ของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๒๔ ถ้าผู้ความไม่อาจตกลงกันหรือไม่อาจประนีประนอมยอมความกันได้
และจำเลยยังไม่ได้ยื่นคำให้การ ให้ศาลจัดให้มีการสอบถามคำให้การของจำเลย โดยจำเลยจะยื่น
คำให้การเป็นหนังสือหรือจะให้การด้วยวาจาก็ได้ ในกรณีที่ยื่นคำให้การเป็นหนังสือหากคำให้การนั้น
อ่านไม่เข้าใจหรือไม่ชัดเจนให้แนะนำจำเลยให้แก่ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง ในกรณีให้การด้วยวาจา
ให้ศาลจัดให้มีการบันทึกคำให้การนั้นและให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ถ้าจำเลยไม่ให้การตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจมีคำสั่งไม่ยอมเลื่อน
เวลาให้จำเลยยื่นคำให้การ โดยให้ถือว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

มาตรา ๒๕ เมื่อโจทก์ได้ทราบคำสั่งให้มาศาลตามมาตรา ๒๒ แล้วไม่มาในวันนัดพิจารณา
โดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลให้เลื่อนคดี ให้ถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะดำเนินคดีต่อไป ให้ศาลมีคำสั่ง
จำหน่ายคดีออกเสียจากสารบบความ

เมื่อจำเลยได้รับหมายเรียกให้มาศาลตามมาตรา ๒๒ แล้วไม่มาในวันนัดพิจารณา
โดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลให้เลื่อนคดี ถ้าจำเลยไม่ได้ยื่นคำให้การไว้ให้ถือว่าจำเลยขาดนัด
ยื่นคำให้การแต่เพียงอย่างเดียว แต่ถ้าจำเลยได้ยื่นคำให้การไว้ก่อนหรือในวันนัดดังกล่าว
ให้ถือว่าจำเลยขาดนัดพิจารณา

มาตรา ๒๖ ถ้าผู้ความฝ่ายใดไม่มาศาลในวันนัดอื่นที่มีใช้วันนัดพิจารณาตาม
มาตรา ๒๒ ให้ถือว่าผู้ความฝ่ายนั้นสละสิทธิการดำเนินกระบวนการพิจารณาของตนในวันนั้น
และทราบกระบวนการพิจารณาที่ศาลได้ดำเนินไปในนัดนั้นด้วยแล้ว

มาตรา ๒๗ ประเด็นข้อพิพาทข้อใดจำเป็นต้องพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการผลิต การประกอบ การออกแบบ หรือส่วนผสมของสินค้า การให้บริการ หรือการดำเนินการใด ๆ ซึ่งอยู่ในความรู้เห็นของคู่ความฝ่ายที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะให้ภาระการพิสูจน์ในประเด็นดังกล่าว ตกอยู่กับคู่ความฝ่ายที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจนั้น

ถ้ามีข้อสันนิษฐานไว้ในกฎหมายหรือมีข้อสันนิษฐานตามความเป็นจริงที่ปรากฏจากสภาพปกติธรรมดาของเหตุการณ์เป็นคุณแก่คู่ความฝ่ายใด คู่ความฝ่ายนั้นต้องพิสูจน์เพียงว่าตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการที่ตนจะได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานนั้นครบถ้วน สำหรับแนวทางในการกำหนดข้อสันนิษฐานตามความเป็นจริงนั้น ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๒๘ ถ้าภายหลังที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีผู้บริ โภคแล้วปรากฏว่ามีการฟ้องผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกันเป็นคดีผู้บริ โภคอีกโดยข้อเท็จจริงที่พิพาทเป็นอย่างเดียว กับคดีก่อนและศาลในคดีก่อนได้วินิจฉัยไว้แล้ว ศาลในคดีหลังอาจมีคำสั่งให้ถือว่าข้อเท็จจริงในประเด็นนั้นเป็นอันยุติเช่นเดียวกับคดีก่อนโดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐาน เว้นแต่ศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงในคดีก่อนนั้นยังไม่เพียงพอแก่การวินิจฉัยชี้ขาดคดี หรือเพื่อให้โอกาสแก่คู่ความที่เสียเปรียบต่อคู่คดี ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานมาสืบเองหรืออนุญาตให้คู่ความนำพยานหลักฐานมาสืบเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๒๙ ในกรณีศาลมีคำสั่งให้สืบพยาน ให้ศาลสอบถามคู่ความฝ่ายที่จะต้องนำพยานเข้าสืบว่าประสงค์จะอ้างอิงพยานหลักฐานใดแล้วบันทึกไว้หรือสั่งให้คู่ความจัดทำบัญชีระบุพยานยื่นต่อศาลภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๓๐ ก่อนเริ่มต้นสืบพยาน ให้ศาลแจ้งประเด็นข้อพิพาทให้คู่ความทราบ และจะกำหนดให้คู่ความฝ่ายใดนำพยานมาสืบก่อนหรือหลังก็ได้

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมในอันที่จะให้ได้ความแจ้งชัดในข้อเท็จจริงแห่งคดี ให้ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานมาสืบได้เองตามที่เห็นสมควรในการนี้ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานศาลตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานที่จำเป็น แล้วรายงานให้ศาลทราบ

พยานหลักฐานที่ได้มาตามวรรคหนึ่งต้องให้คู่ความทุกฝ่ายทราบและไม่ตัดสิทธิคู่ความในอันที่จะโต้แย้งพยานหลักฐานดังกล่าว

มาตรา ๓๒ ในการสืบพยานไม่ว่าจะเป็นพยานที่คู่ความฝ่ายใดอ้างหรือที่ศาลเรียกมาเอง ให้ศาลเป็นผู้ซักถามพยาน คู่ความหรือทนายความจะซักถามพยานได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาล

ให้ศาลมีอำนาจซักถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีแม้จะไม่มี
คู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างก็ตาม

ในการบันทึกคำเบิกความของพยาน ศาลจะบันทึกข้อความแต่โดยย่อและให้พยาน
ลงลายมือชื่อไว้หรือจะบันทึกคำเบิกความของพยานโดยวิธีการอื่นใด ซึ่งคู่ความและพยานสามารถ
ตรวจสอบถึงความถูกต้องของบันทึกคำเบิกความนั้นก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้
ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๓๓ ในกรณีมีเหตุสมควร ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดให้มีการนั่งพิจารณาคดี
ในวันหยุดงานหรือในเวลาใด ๆ ก็ได้

การนั่งพิจารณาคดีพยาน ให้ศาลนั่งพิจารณาคดีติดต่อกันไปโดยไม่เลื่อนคดี
จนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้ ศาลจะมีคำสั่งเลื่อนได้
ครั้งละไม่เกินเจ็ดวัน

มาตรา ๓๔ ศาลอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็นเพื่อประกอบ
การพิจารณาพิพากษาคดีได้ แต่ต้องให้คู่ความทุกฝ่ายทราบและให้โอกาสคู่ความตามสมควรในอัน
ที่จะขอให้เรียกผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญฝ่ายตนมาให้ความเห็นโต้แย้ง หรือเพิ่มเติมความเห็น
ของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

มาตรา ๓๕ เมื่อได้สืบพยานหลักฐานตามที่จำเป็นและคู่ความได้แถลงการณ์
ถ้าหากมีเสร็จแล้ว ให้ถือว่าการศึกษาเป็นอันสิ้นสุดและให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยเร็ว
แต่ตราบใดที่ยังมิได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง หากศาลเห็นว่าเป็นการจำเป็นที่จะต้องนำพยานหลักฐาน
มาสืบเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมให้ศาลทำการสืบพยานหลักฐานต่อไปได้ ซึ่งอาจ
รวมทั้งการเรียกพยานที่สืบแล้วมาสืบใหม่ด้วย โดยไม่ต้องมีฝ่ายใดร้องขอ

ส่วนที่ ๓

คำพิพากษาและคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี

มาตรา ๓๖ คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีต้องแสดงข้อเท็จจริงที่ฟังได้โดยสรุป
และคำวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีพร้อมด้วยเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยนั้น

มาตรา ๓๗ ในคดีที่ผู้บริ โภคหรือผู้มีสิทธิฟ้องคดีแทนผู้บริ โภคเป็น โจทก์ ถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าจำนวนค่าเสียหายที่โจทก์เรียกร้องไม่ถูกต้องหรือคำขอของ โจทก์ไม่เพียงพอต่อการแก้ไขเยียวยา ความเสียหายตามฟ้อง ศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยให้ถูกต้องหรือกำหนดวิธีการบังคับให้เหมาะสมได้ แม้จะเกินกว่าที่ปรากฏในคำขอบังคับของ โจทก์

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ร่างกาย หรืออนามัยและในเวลา ที่พิพาทคดีเป็นการพ้นวิสัยจะหยั่งรู้ได้แน่ชัดว่าความเสียหายนั้นมีแท้จริงเพียงใด ศาลจะกล่าวในคำพิพากษา หรือคำสั่งว่ายังสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะแก้ไข คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นอีกภายในระยะเวลาไม่เกินสองปีก็ได้

หากความเสียหายตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นหลังจากพ้นระยะเวลาสองปีแล้ว ผู้บริ โภค ที่เป็น โจทก์มีสิทธิยื่นคำร้องขอค่าเสียหายเพิ่มเติมใหม่ได้ แต่ไม่ตัดสิทธิคู่ความอีกฝ่ายที่จะคัดค้าน

มาตรา ๓๙ คดีที่ผู้บริ โภคเป็น โจทก์ฟ้องขอให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบในความชำรุด บกพร่องของสินค้า หากปรากฏว่าความบกพร่องนั้นไม่อาจแก้ไขให้กลับคืนสภาพที่ใช้งาน ได้ตามปกติ หรือถึงแม้จะแก้ไขได้แต่หากนำไปใช้บริโภคแล้วอาจเกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือ อนามัย ของผู้บริ โภคที่ใช้สินค้านั้น ให้ศาลมีอำนาจพิพากษาให้ผู้ประกอบธุรกิจเปลี่ยนสินค้าใหม่ ให้แก่ผู้บริ โภคซึ่งเป็น โจทก์แทนการแก้ไขซ่อมแซมสินค้าที่ชำรุดบกพร่องนั้นก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึง ลักษณะของสินค้าที่อาจเปลี่ยนทดแทนกันได้ พฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ ตลอดจนความสุจริตของ ผู้บริ โภคประกอบด้วยและหากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้บริ โภคได้ประโยชน์จากการใช้สินค้าหรือได้ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สินค้าในระหว่างที่สินค้านั้นอยู่ในความครอบครองของตน ให้ศาลมีคำสั่ง ให้ผู้บริ โภคชดใช้ค่าใช้ทรัพย์สินหรือค่าเสียหาย แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจนั้น ได้ ตามที่เห็นสมควร

การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ถูกฟ้องมิใช่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสินค้านั้นให้ศาล มีคำสั่งเรียกผู้ผลิตหรือ ผู้นำเข้าดังกล่าวเข้ามาในคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๗ (๑)

มาตรา ๔๐ ถ้าการกระทำที่ถูกร้องฟ้องเกิดจากการที่จำเลยกระทำโดยเจตนา เขาเปรียบผู้บริ โภคโดยไม่เป็นธรรมหรือจงใจให้ผู้บริ โภคได้รับความเสียหายหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงไม่นำพาดต่อความเสียหายที่จะเกิดแก่ผู้บริ โภคหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน ต่อความรับผิดชอบในฐานะผู้มีอาชีพหรือธุรกิจอันยอมเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน เมื่อศาล มีคำพิพากษาให้จำเลยชด ใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยจ่ายค่าเสียหาย เพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนดได้ตามที่ศาลเห็น สมควร แต่ไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่างๆ เช่น ความเสียหายที่ โจทก์ได้รับ

ผลประโยชน์ที่จำเลยได้รับ สถานะทางการเงินของจำเลย การที่จำเลยได้บรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นตลอดจนการที่โจทก์มีส่วนในการก่อให้เกิดความเสียหายด้วย

การกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษตามวรรคหนึ่ง หากค่าเสียหายที่ศาลกำหนดมีจำนวนเงินไม่เกินห้าหมื่นบาท ให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษได้ไม่เกินสิบเท่าของค่าเสียหายที่แท้จริง

มาตรา ๔๑ ในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย หากข้อเท็จจริงปรากฏแก่ศาลว่ายังมีสินค้าที่ได้จำหน่ายไปแล้วหรือที่เหลืออยู่ในท้องตลาดอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตร่างกาย หรืออนามัยของผู้บริโภคโดยรวม และไม่อาจใช้วิธีการป้องกันอย่างอื่นได้ เมื่อศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความ ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้จำเลยจัดการประกาศและรับสินค้าดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นอันตรายคืนจากผู้บริโภคเพื่อทำการแก้ไขหรือเปลี่ยนให้ใหม่ภายในเวลาที่กำหนดโดยค่าใช้จ่ายของจำเลยเอง แต่ถ้าเป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขหรือดำเนินการตามที่กล่าวข้างต้นได้ ก็ให้ใช้ราคาตามที่ศาลเห็นสมควร โดยคำนึงถึงลักษณะและสภาพของสินค้าขณะรับคืน รวมทั้งความสุจริตของผู้ประกอบธุรกิจประกอบด้วย

(๒) ห้ามจำเลยจำหน่ายสินค้าที่เหลืออยู่และให้เรียกเก็บสินค้าที่ยังไม่ได้จำหน่ายแก่ผู้บริโภคกลับคืนจนกว่าจะได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสินค้าดังกล่าวให้มีความปลอดภัย แต่ถ้าเป็นกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ศาลจะมีคำสั่งห้ามจำเลยผลิตหรือนำเข้าสินค้านั้นก็ได้ และหากเป็นที่สงสัยว่าจำเลยจะเก็บสินค้าที่เหลือไว้เพื่อจำหน่ายต่อไป ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยทำลายสินค้าที่เหลือนั้นด้วย

ให้เจ้าพนักงานศาลแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ไปยังคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ให้เป็นไปตามคำสั่งศาลและถ้าความปรากฏในภายหลังว่าจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลให้ศาลมีอำนาจสั่งจับกุมและกักขังจำเลยหรือผู้มีอำนาจทำการแทนของจำเลยในกรณีที่จำเลยเป็นนิติบุคคลไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว หรือสั่งให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการโดยให้จำเลยเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายและหากจำเลยไม่ชำระ ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจบังคับคดีกับจำเลยเสมือนหนึ่งเป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๔๒ ในคดีที่ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งถูกฟ้องเป็นนิติบุคคล หากข้อเท็จจริงปรากฏว่านิติบุคคลดังกล่าวถูกจัดตั้งขึ้นหรือดำเนินการ โดยไม่สุจริต หรือมีพฤติการณ์ฉ้อฉล หลอกลวงผู้บริโภค หรือมีการกระทำหรืองดเว้นการกระทำอันเป็นการหลีกเลี่ยงหน้าที่หรือความรับผิดชอบ

ที่มีต่อผู้บริโภคร หรือมีการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินของนิติบุคคลไปเป็นประโยชน์ของบุคคลใด บุคคลหนึ่ง และทรัพย์สินของนิติบุคคลมีไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ตามฟ้องเมื่อคู่ความร้องขอ หรือศาลเห็นสมควรให้ศาลมีอำนาจเรียกหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น ผู้มีอำนาจควบคุมการดำเนินงานของ นิติบุคคลหรือผู้ได้รับทรัพย์สินจากนิติบุคคลดังกล่าวเข้ามาเป็นจำเลยร่วมและให้มีอำนาจพิพากษา ให้บุคคลเช่นว่านั้นร่วมรับผิดชอบในหนี้ที่นิติบุคคลมีต่อผู้บริโภครได้ด้วย เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความดังกล่าว

ผู้ได้รับทรัพย์สินจากนิติบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ร่วมรับผิดชอบไม่เกินทรัพย์สินที่ผู้ นั้นได้รับจากนิติบุคคลนั้น เว้นแต่ ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนได้รับทรัพย์สินมาโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมให้ศาลมีอำนาจเรียกสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคร หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล หรือให้จัดส่งเอกสาร เพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

หมวด ๓

อุทธรณ์

มาตรา ๔๓ ให้จัดตั้งแผนกคดีผู้บริโภครขึ้นในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค โดยให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีผู้บริโภคร

มาตรา ๔๔ การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีผู้บริโภคร ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภครหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภครภายในกำหนด หนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

มาตรา ๔๕ ในคดีผู้บริโภครที่ราคาทรัพย์สินหรือจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกัน ในชั้นอุทธรณ์ไม่เกินสามแสนบาทหรือไม่เกินจำนวนที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้ คู่ความอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์เห็นว่าคดีต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ ผู้อุทธรณ์อาจยื่นคำขอ โดยทำเป็นคำร้องเพื่อขออนุญาตอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคร หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภครไปพร้อมกับอุทธรณ์ก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ เมื่อศาลชั้นต้น ตรวจสอบอุทธรณ์แล้วเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้ามก็ให้ส่งอุทธรณ์และคำขอดังกล่าวไปยังศาลอุทธรณ์แผนก คดีผู้บริโภครหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภครเพื่อพิจารณา แต่ถ้าศาลชั้นต้นเห็นว่าอุทธรณ์ดังกล่าว ไม่ต้องห้าม ก็ให้มีคำสั่งรับอุทธรณ์นั้นไว้ดำเนินการ ต่อไป

ในกรณีที่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับอุทธรณ์เพราะเหตุต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ ผู้อุทธรณ์อาจยื่นคำขอ โดยทำเป็นคำร้องเพื่อขออนุญาตอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคนหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภคภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งก็ได้ ถ้าคู่ความยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว จะอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ไม่ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการพิจารณาคำขอของศาลอุทธรณ์ แผนกคดีผู้บริโภคหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภคตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๔๖ การพิจารณาพิพากษาคดีผู้บริโภคในศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภค ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาหกเดือนนับแต่วันที่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภคได้รับสำนวนที่อุทธรณ์ขึ้นมา เว้นแต่กรณีมีเหตุขัดข้องให้ศาลมีอำนาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือน

ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคและศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภคให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๗ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคในศาลชั้นต้น มาใช้บังคับแก่การอุทธรณ์ และการพิจารณาพิพากษาชี้ขาดคดีของศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคและศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภคโดยอนุโลม

หมวด ๔

ฎีกา

มาตรา ๔๘ คดีที่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภคมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว คู่ความอาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายไว้วินิจฉัย ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภค

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้คู่ความยื่นฎีกาไปพร้อมกับคำร้องนั้นด้วยโดยยื่นต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้น แล้วให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้องพร้อมฎีกาดังกล่าวไปยังศาลฎีกาเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

มาตรา ๕๐ ศาลฎีกาอาจพิจารณารับฎีกาเรื่องใดเรื่องหนึ่งไว้วินิจฉัยก็ได้เมื่อเห็นว่า ปัญหาข้อกฎหมายตามฎีกานั้นเป็นปัญหาสำคัญซึ่งยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาเป็นบรรทัดฐาน หรือเคยมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาแล้วแต่คำพิพากษาในชั้นอุทธรณ์ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานที่ได้วางไว้ หรือเป็นปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ หรือเป็นปัญหาสำคัญอื่นที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย

ในการพิจารณาวินิจฉัยของศาลฎีกา หากศาลฎีกาเห็นว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งของ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภครหัสหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภครหัสไม่ถูกต้อง ไม่ว่าทั้งหมดหรือ บางส่วน ศาลฎีกาจะมีคำวินิจฉัยแต่เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายและยกคำพิพากษาหรือคำสั่งของ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภครหัสหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภครหัสหรือศาลชั้นต้น แล้วมีคำสั่ง ให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภครหัส ศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภครหัส หรือศาลชั้นต้นแล้วแต่กรณี ทำคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ภายใต้กรอบคำวินิจฉัยของศาลฎีกาก็ได้

มาตรา ๕๑ หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๘ การพิจารณาคำร้อง การตรวจรับฎีกา การแก้ฎีกา ตลอดจนการพิจารณาและวินิจฉัยของศาลฎีกาตามมาตรา ๕๐ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๕๒ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภครหัสในศาลชั้นต้น มาใช้บังคับแก่การฎีกาและการพิจารณาพิพากษาชี้ขาดคดีสันติคดีของศาลฎีกาโดยอนุโลม

หมวด ๕

วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาและการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาความเสียหายหรือป้องกันเหตุที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่คู่ความหรือผู้บริโภครหัสเป็นส่วนรวมเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี เมื่อศาลเห็นสมควรหรือคู่ความร้องขอ หรือปรากฏจากรายงานของเจ้าพนักงานคดี ให้ศาลมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการนั้นได้ เท่าที่จำเป็นและพอสมควรแก่กรณี เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดโดยข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้บุคคล ที่เกี่ยวข้องกับแจ้งข้อมูลหรือออกหมายเรียกบุคคลนั้นมาได้ส่วนเกี่ยวกับความเสียหาย เหตุที่จะก่อให้เกิด ความเสียหาย รวมทั้งกิจการและทรัพย์สินของจำเลยได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่มีเหตุเช่นเดียวกับที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิยื่นคำขอ ให้ศาลมีคำสั่ง
จัดให้มีวิธีคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ (๒)
เกิดขึ้นก่อนยื่นฟ้อง ผู้ที่จะเป็นโจทก์อาจยื่นคำร้องขอใช้วิธีการชั่วคราวดังกล่าวก่อนฟ้องได้

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องบรรยายถึงข้อเท็จจริงที่แสดงว่ามีเหตุที่จะฟ้องบุคคลอื่น
เป็นจำเลยและมีเหตุเพียงพอที่จะทำให้เชื่อว่าสมควรที่ศาลจะมีคำสั่งอนุญาตตามคำขอนั้น รวมทั้ง
จะต้องมีบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงของผู้รู้เห็นเหตุแห่งการขอนั้นเพื่อสนับสนุนข้ออ้างดังกล่าว

มาตรา ๕๕ ในการพิจารณาคำร้องขอตามมาตรา ๕๔ ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตตาม
คำขอหากพิจารณาแล้วเห็นว่า

(๑) คำขอที่ยื่นและในโอกาสที่ยื่นคำขอนั้นมีเหตุสมควร และมีเหตุเพียงพอที่ศาล
จะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องขอนั้นได้ และ

(๒) สภาพแห่งความเสียหายของผู้ขอไม่สามารถที่จะได้รับชดใช้เป็นตัวเงินหรือ
ทดแทนด้วยสิ่งอื่นใดได้ หรือผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยไม่อยู่ในฐานะที่จะชดใช้หรือทดแทนความเสียหาย
แก่ผู้ขอหรือกรณีเป็นการยากที่จะบังคับคดีเอาแก่ผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยนั้น ได้ภายหลัง

ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมากกว่ากัน
เพียงใดเป็นสำคัญถ้าศาลมีคำสั่งให้ยกคำขอนั้น คำสั่งเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามมาตรา ๕๕ ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้น
ให้ผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยทราบโดยไม่ชักช้า

คำสั่งศาลตามวรรคหนึ่งนั้นให้มีผลบังคับแก่ผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยได้ทันที
ถึงแม้ว่าผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยจะยังมีได้รับแจ้งคำสั่งเช่นว่านั้นก็ตาม

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามมาตรา ๕๕ ให้ศาลพิจารณาถึงความ
เสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยแล้วสั่งให้ผู้ขอวางเงินหรือหาประกันมาให้ตามจำนวน
ภายในระยะเวลา และกำหนดเงื่อนไขอย่างใดตามที่ศาลเห็นสมควรสำหรับความเสียหาย
ที่อาจเกิดขึ้นดังกล่าว

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามมาตรา ๕๕ ผู้ที่จะถูกฟ้อง
เป็นจำเลยอาจยื่นคำร้องขอให้ศาลยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งดังกล่าวได้ ถ้าศาลมีคำสั่งยกเลิก
หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมดังกล่าว คำสั่งเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยอาจมีคำขอรวมไปกับ
คำขอให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นหรือยื่นคำขอต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่

วันที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ขอชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนได้ และเมื่อศาลทำการไต่สวนแล้วเห็นว่าคำสั่งเดิมที่ถูกยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นการสั่งโดยศาลมีความเห็นหลงไปว่ามีเหตุที่จะฟ้องผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยนั้น หรือมีเหตุเพียงพอที่จะสั่งอนุญาตโดยความผิดหรือเดินเล่อของผู้ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ขอชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยได้ตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร และถ้าผู้ขอไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลศาลมีอำนาจบังคับผู้ขอเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามมาตรา ๕๕ ถ้าผู้ขอมิได้ฟ้องคดีเกี่ยวกับคำขอที่มีคำสั่งอนุญาตนั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดให้ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นอันยกเลิกเมื่อครบกำหนดดังกล่าว

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยอาจยื่นคำขอต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นอันยกเลิก ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ขอชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนได้ และให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ขอชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ที่จะถูกฟ้องเป็นจำเลยได้ตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร และถ้าผู้ขอไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ศาลมีอำนาจบังคับผู้ขอเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามมาตรา ๕๕ ถ้าผู้ขอฟ้องคดีเกี่ยวกับคำขอที่มีคำสั่งอนุญาตนั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้คำสั่งอนุญาตนั้นหรือคำสั่งอนุญาตที่ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับต่อไป เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งตามคำขอของจำเลยให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น และให้นำมาตรา ๒๖๐ มาตรา ๒๖๑ และมาตรา ๒๖๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าหากมีการออกคำบังคับไปยังลูกหนี้ตามคำพิพากษาจะทำให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้รับความเสียหายไม่อาจบังคับคดีเอาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาร้องขอ ศาลจะมีคำสั่งให้ออกหมายบังคับคดีไปทันที โดยไม่จำเป็นต้องออกคำบังคับก่อนก็ได้

มาตรา ๖๒ ในการบังคับคดีหากปรากฏข้อเท็จจริงว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นนิติบุคคลถูกจัดตั้งขึ้นหรือดำเนินการโดยไม่สุจริต หรือมีพฤติการณ์ฉ้อฉล หลอกลวงผู้บริโภค หรือมีการกระทำหรืองดเว้นการกระทำอันเป็นการหลีกเลี่ยงหน้าที่หรือความรับผิดชอบที่มีต่อผู้บริโภค หรือมีการยกย้ายถ่ายทรัพย์สินของนิติบุคคลไปเป็นประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

และทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษามีไม่เพียงพอชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ ภายหลังจากที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีผู้บริโภครแล้ว หากความปรากฏแก่ศาลว่ามีข้อขัดข้องทำให้ไม่อาจดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาได้หรือมีความจำเป็นต้องกำหนดวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษา ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องดังกล่าวตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณีเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๔ บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามกฎหมายซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนอาคารชุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)
- (๒) กำหนดให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนกลางของเจ้าของร่วมให้เป็นไปตามอัตราส่วนราคาประเมินของทางราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)
- (๓) กำหนดให้เจ้าของร่วมต้องร่วมกันออกค่าใช้จ่ายต่างๆ และค่าภาษีอากรตามที่กำหนด และการชำระเงิน รวมทั้งสภาพบังคับกรณีไม่ชำระเงินตามกำหนดเวลา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ และเพิ่มมาตรา ๑๘/๑)
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรณีที่ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดไม่ออกหนังสือรับรองการชำระหนี้ให้แก่เจ้าของร่วม โดยให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนได้เมื่อได้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)
- (๕) กำหนดแบบมาตรฐานของข้อบังคับนิติบุคคลอาคารชุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)
- (๖) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด การแต่งตั้งผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด การพ้นจากตำแหน่งของผู้จัดการนิติบุคคล อำนาจหน้าที่ของผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด (เพิ่มมาตรา ๓๕/๑ มาตรา ๓๕/๒ และมาตรา ๓๕/๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖)
- (๗) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการจัดการนิติบุคคลอาคารชุด คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งกรรมการ และอำนาจหน้าที่ของกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ เพิ่มมาตรา ๓๗/๑ และมาตรา ๓๘/๑)
- (๘) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการประชุมเจ้าของร่วม สิทธิในการเรียกประชุมเจ้าของร่วม การลงมติในเรื่องที่ประชุม และจำนวนคะแนนเสียงในการลงมติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ เพิ่มมาตรา ๔๒/๑)
- (๙) กำหนดความผิดและอัตราโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด (เพิ่มหมวด ๘ บทกำหนดโทษ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๔)

(๑๐) กำหนดให้การดำเนินการที่ได้ทำไว้แล้วตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้ และกำหนดเงื่อนไขให้นิติบุคคลต้องแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อบังคับให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ทั้งหลักการและรายละเอียดบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันอันเป็นต้นเหตุของปัญหาต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วไม่สามารถแก้ไขได้หรือแก้ไขได้ยากและไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสังคมไทย ดังนั้นจึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายพร้อมทั้งกำหนดมาตรการในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคที่ซื้อห้องชุดในอาคารชุด อีกทั้งเป็นการวางแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายในอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการอาคารชุดกลาง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ อัยการสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้ทรงคุณวุฒิ อีกหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ดำเนินกิจการด้านการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เกี่ยวกับอาคารชุดสองคน และอีกสี่คนแต่งตั้งจากองค์กรที่มีผลงานทางด้านการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคด้านอาคารชุด ซึ่งไม่ใช่ผู้ดำเนินการหรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการในด้านการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์”

มาตรา ๖/๑ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลเกี่ยวกับอาคารชุดโดยทั่วไป รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับอาคารชุด
- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการจดทะเบียนอาคารชุด และการบริหารจัดการอาคารชุดของนิติบุคคลอาคารชุดโดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดเป็นสำคัญ
- (๓) ให้ความเห็นชอบข้อกำหนดและหลักเกณฑ์การจดทะเบียนอาคารชุดที่คณะกรรมการเสนอตามมาตรา ๗
- (๔) กำหนดแบบข้อบังคับมาตรฐานของนิติบุคคลอาคารชุด
- (๕) กำหนดแบบมาตรฐานของสัญญาจะซื้อจะขายอาคารชุด เพื่อให้ผู้ขอใบอนุญาตก่อสร้างอาคารชุดใช้ในการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับอาคารชุดตามคำร้องหรือคำอุทธรณ์
- (๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ระเบียบตาม (๒) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๖/๓ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๖/๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๖/๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานคณะกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งในที่ประชุมเป็นประธานการประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๖/๖ ให้มีคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด ดังนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการอาคารชุดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยอธิบดีกรมที่ดินหรือรองอธิบดีกรมที่ดินซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม และผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคนซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง เป็นกรรมการ โดยมีผู้แทนกรมที่ดินเป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการอาคารชุดจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัดซึ่งเป็นหัวหน้าทำการอัยการจังหวัด ปลัดจังหวัด โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคนซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งเป็นกรรมการ โดยมีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่เป็นการพิจารณาหรืออนุมัติเกี่ยวกับอาคารชุดที่ตั้งอยู่ในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้ผู้แทนผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งนั้นเป็นกรรมการร่วมด้วยแห่งละหนึ่งคน

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๑) และ (๒) ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งจากภาคเอกชนซึ่งไม่ได้เป็นผู้ประกอบกิจการด้านการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เกี่ยวกับอาคารชุด และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถหรือมีประสบการณ์ในด้านการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ การผังเมือง การบริหารชุมชน หรือกฎหมาย หรือภาคประชาชน เพื่อประโยชน์ของการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๗ คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ออกข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอาคารชุด โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๒) พิจารณาเกี่ยวกับคำขออนุญาต การออกใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการจดทะเบียนอาคารชุด

(๓) ตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับอาคารชุดเพื่อให้เป็นไปตามแผนผังโครงการหรือวิธีการบริหารจัดการอาคารชุดที่ได้รับอนุญาต โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดเป็นสำคัญ

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

ข้อกำหนดตาม (๑) เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗/๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการและคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด มีอำนาจออกคำสั่ง โดยทำเป็นหนังสือให้บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น คำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับอาคารชุด หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับอาคารชุดตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๗/๒ การออกข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอาคารชุดตามมาตรา ๗(๑) ให้คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำแผนผัง โครงการและวิธีการในการบริหารจัดการอาคารชุดตลอดจนการออกข้อบังคับนิติบุคคลอาคารชุดทั้งนี้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การคมนาคม การจราจร ความปลอดภัย การสาธารณสุขโลก การผังเมืองและหลักเกณฑ์ในการอยู่อาศัยร่วมกัน ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเกี่ยวกับอาคารชุดให้เหมาะสมกับสภาพท้องที่ของจังหวัดนั้น โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดเป็นสำคัญและให้กำหนดเงื่อนไขในสิ่งต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) ขนาดความกว้างและความยาวต่ำสุด หรือเนื้อที่จำนวนน้อยที่สุดของห้องชุด

(๒) ระบบและมาตรฐานของอาคาร รวมทั้งการต่อเชื่อมกับถนนหรือทางสาธารณะภายนอก
(๓) ระบบการระบายน้ำ การบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ
(๔) ระบบและมาตรฐานของสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะที่จำเป็นต่อการ
รักษาสภาพแวดล้อม การส่งเสริมสภาพความเป็นอยู่ และการบริการชุมชน

มาตรา ๗/๓ ให้นำมาตรา ๖/๒ มาตรา ๖/๓ มาตรา ๖/๔ และมาตรา ๖/๕ มาใช้บังคับ
แก่คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด โดยอนุโลม

มาตรา ๗/๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการคณะกรรมการ
อาคารชุดประจำจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อให้
พิจารณาหรือกระทำการอย่างใดตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการอาคารชุดประจำ
จังหวัดมอบหมายได้

คณะอนุกรรมการและบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่
เช่นเดียวกับคณะกรรมการและคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด ในกิจการที่ได้รับ
มอบหมาย ยกเว้นแต่การดำเนินการตามมาตรา ๗(๑) และ ๗(๒)

มาตรา ๗/๕ ให้นำมาตรา ๖/๕ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการอาคารชุด
ประจำจังหวัด โดยอนุโลม

มาตรา ๗/๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ คณะกรรมการ
อาคารชุดประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการและบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๗/๔ วรรค
หนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เป็น
อาคารชุด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘/๑ ผู้ใดประสงค์จะทำการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารเพื่อใช้เป็นอาคารชุด
ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่
พร้อมหลักฐานและรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) โฉนดที่ดินที่ตั้งอาคารชุด พร้อมผังบริเวณและพื้นที่ที่สังเขปตามที่ขออนุญาต
ก่อสร้างอาคาร

(๒) แผนผังอาคารชุดรวมทั้งเส้นทางเข้าออกอาคารชุดจากทางสาธารณะประโยชน์
ภายนอก

- (๓) รายละเอียดเกี่ยวกับห้องชุด ทรัพย์สินส่วนบุคคลและทรัพย์สินกลาง
- (๔) หลักฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘/๒ การพิจารณาแผนผัง โครงการ ให้คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด
กระทำให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดิน
จังหวัดสาขาได้รับคำขอ ถ้าคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จ
ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่าคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด
ได้มีความเห็นชอบแผนผัง โครงการแล้ว

การพิจารณาแผนผัง โครงการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามขั้นตอน หลักเกณฑ์
และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘/๓ ในกรณีที่คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดไม่เห็นชอบหรือมีคำสั่ง
ไม่อนุญาตให้ทำการก่อสร้างอาคารชุด ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบ
วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งและให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่
วันที่ได้รับอุทธรณ์ หากคณะกรรมการไม่วินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่า
ผู้อุทธรณ์ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุญาตให้ทำการก่อสร้างอาคารชุดได้

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๘/๔ การออกใบอนุญาตให้ทำการก่อสร้างอาคารชุด ให้คณะกรรมการอาคารชุด
ประจำจังหวัดออกใบอนุญาตภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่

(๑) วันที่คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดให้ความเห็นชอบหรือถือว่า ได้ให้
ความเห็นชอบแผนผัง โครงการ ตามมาตรา ๘/๒ หรือ

(๒) วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอาคารชุดกลางกรณีที่คณะกรรมการ
เห็นควรอนุญาตให้ทำการก่อสร้างอาคารชุด หรือนับแต่วันที่ถือว่าผู้อุทธรณ์ได้รับอนุญาตให้ทำการ
ก่อสร้างอาคารชุดตามมาตรา ๘/๓

เมื่อคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดออกใบอนุญาตให้ผู้ใดทำการก่อสร้าง
อาคารชุดแล้ว ให้คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดแจ้งให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในเจ็ดวัน
นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๘/๕ เมื่อได้ออกใบอนุญาตให้ผู้ใดทำการก่อสร้างอาคารชุดแล้ว ให้คณะกรรมการ
อาคารชุดประจำจังหวัดรีบส่งใบอนุญาตพร้อมทั้งแผนผัง โครงการ อาคารชุดไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่
แห่งท้องที่ซึ่งอาคารนั้นตั้งอยู่

มาตรา ๘/๖ ให้ผู้ก่อสร้างอาคารชุดแสดงใบอนุญาต แผนผัง โครงการ และวิธีการ ตามที่คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สำนักงานที่ทำการ ก่อสร้างและสำนักงานขายอาคารชุด

ถ้าใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้ก่อสร้างอาคารชุดยื่นคำขอรับ ใบแทนตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดต่อคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ทราบการสูญหายหรือชำรุด

มาตรา ๘/๗ ถ้าผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารชุดประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง แผนผัง โครงการ หรือวิธีการที่ได้รับอนุญาต ให้ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารชุดยื่นคำขอต่อ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด พร้อมทั้ง แผนผัง โครงการ หรือวิธีการที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงพร้อมกับหนังสือยินยอมของธนาคารหรือ สถาบันการเงินผู้ค้ำประกันเพื่อเสนอให้คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดพิจารณา

ในการพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผัง โครงการ หรือวิธีการที่ได้ยื่นไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ มาตรา ๘/๓ มาตรา ๘/๔ และมาตรา ๘/๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘/๘ เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วห้ามมิให้ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารชุดทำ นิติกรรมกับบุคคลใดอันก่อให้เกิดภาระผูกพันแก่ที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคและที่ดินที่ใช้เพื่อ บริการสาธารณะ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

การก่อให้เกิดภาระผูกพันแก่ที่ดินอื่นนอกจากที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคและที่ดิน ที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘/๙ สัญญาจะซื้อจะขายอาคารชุดระหว่างผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารชุด กับผู้ซื้อต้องทำตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

สัญญาจะซื้อจะขายอาคารชุดตามวรรคหนึ่งส่วนใด หากมิได้ทำตามแบบที่คณะกรรมการ กำหนดและไม่เป็นคุณกับผู้ซื้ออาคารชุดสัญญาส่วนนั้น ไม่มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๙ ผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและอาคารใดประสงค์จะจดทะเบียนที่ดินและอาคารนั้น ให้เป็นอาคารชุดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนอาคารชุดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมด้วย

(๑) โฉนดที่ดินที่ตั้งอาคารชุด พร้อมผังบริเวณและพื้นที่สังเขปตามที่ขอใบอนุญาต ก่อสร้างอาคารชุด

(๒) แผนผังอาคารชุดและวิธีการในการบริหารจัดการอาคารชุด รวมทั้งเส้นทางเข้าออก อาคารชุดจากทางสาธารณประโยชน์ภายนอกตามสภาพความเป็นจริงในพื้นที่ให้สามารถตรวจสอบได้

(๓) อัตราส่วนที่เจ้าของห้องชุดแต่ละห้องมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนกลาง ตาม มาตรา ๑๔

(๔) รายละเอียดเกี่ยวกับห้องชุด ทรัพย์สินส่วนบุคคลและทรัพย์สินส่วนกลาง

(๕) คำรับรองของผู้ยื่นคำขอว่าอาคารที่ขอจดทะเบียนอาคารชุดนั้น ไม่ติดการจำนอง เว้นแต่การจำนองอาคารรวมกับที่ดิน

(๖) ข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุดที่จะจดทะเบียนอาคารชุด

(๗) หลักฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕/๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอจดทะเบียนอาคารชุดตามมาตรา ๕ แล้ว ถ้ามีรายชื่อเจ้าหน้าที่จำนองหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือที่ดินและอาคารที่ขอจดทะเบียนนั้นปรากฏ อยู่ในโฉนดที่ดิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศคำขอนั้นพร้อมกับมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ให้มาแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งแสดงหลักฐานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือแจ้ง

มาตรา ๕/๒ การพิจารณาแผนผัง โครงการ และวิธีการบริหารจัดการอาคารชุด ให้คณะกรรมการกระทำไปแล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้า พนักงานที่ดินจังหวัดสาขาได้รับคำขอ ถ้าคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดไม่อาจพิจารณา ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่าคณะกรรมการ อาคารชุดประจำจังหวัดได้มีความเห็นชอบแผนผัง โครงการ และวิธีการบริหารจัดการอาคารชุดนั้นแล้ว

การพิจารณาแผนผัง โครงการ และวิธีการบริหารจัดการอาคารชุดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕/๓ ในกรณีที่คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดไม่เห็นชอบหรือมีคำสั่ง ไม่อนุญาตให้ทำการจดทะเบียนอาคารชุด ผู้ขอจดทะเบียนอาคารชุดมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งและให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหก สิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ หากคณะกรรมการไม่วินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้อุทธรณ์ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุญาตให้ทำการจดทะเบียนอาคารชุดได้

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕/๔ การออกใบอนุญาตให้ทำการจดทะเบียนอาคารชุด ให้คณะกรรมการอาคารชุด ประจำจังหวัดออกใบอนุญาตภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่

(๑) วันที่คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดให้ความเห็นชอบหรือถือว่า ได้ให้ความเห็นชอบแผนผัง โครงการ และวิธีการในการบริหารจัดการอาคารชุด ตามมาตรา ๕/๒ หรือ

(๒) วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกรณีที่เกิดคณะกรรมการเห็นควรอนุญาตให้ทำการจดทะเบียนอาคารชุด หรือนับแต่วันที่ถือว่าผู้อุทธรณ์ได้รับอนุญาตให้ทำการจดทะเบียนอาคารชุดตามมาตรา ๕/๓

เมื่อคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดอนุญาตให้ผู้ใดทำการจดทะเบียนอาคารชุดแล้ว ให้คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดแจ้งให้ผู้จดทะเบียนอาคารชุดทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่อนุญาต

มาตรา ๕/๕ เมื่อได้ออกใบอนุญาตให้ผู้ใดทำการจดทะเบียนอาคารชุดแล้ว ให้คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดรับส่งใบอนุญาตพร้อมทั้งแผนผัง โครงการ และวิธีการในการบริหารจัดการอาคารชุดไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ซึ่งอาคารนั้นตั้งอยู่ เพื่อให้ทำการจดทะเบียนอาคารชุดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตจดทะเบียนอาคารชุดจากคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด

การจดทะเบียนอาคารชุดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ การโฆษณาจำหน่ายอาคารในส่วนที่เกี่ยวกับรายการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ข้อความในโฆษณาจะต้องตรงกับหลักฐานและรายละเอียดที่กำหนดไว้ในคำขออนุญาตด้วย

มาตรา ๑๑ การจดทะเบียนในมาตรา ๕ การประกาศ การแจ้งเจ้าหน้าที่และการจดทะเบียนตามมาตรา ๕/๑ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑/๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนอาคารชุดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งโฉนดที่ดินที่ยื่นตามมาตรา ๕ ไปยังเจ้าพนักงานที่ดินท้องที่ที่อาคารชุดนั้นตั้งอยู่ภายในสิบห้าวัน เพื่อให้จัดแจ้งในสารบัญชสำหรับจดทะเบียนของ โฉนดที่ดินว่าที่ดินนั้นอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้เก็บรักษาโฉนดที่ดินนั้นไว้

ในกรณีที่ที่ดินติดการจำนองแต่ผู้รับจำนองยินยอมให้จดทะเบียนอาคารชุด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกความยินยอมของผู้รับจำนองตามมาตรา ๕/๑ และจำนวนเงินที่ผู้รับจำนองจะได้รับชำระหนี้จากห้องชุดแต่ละห้องชุดตามมาตรา ๒๒ ไว้ด้วย

มาตรา ๑๑/๒ เมื่อมีการจดทะเบียนอาคารชุดและเจ้าพนักงานที่ดินได้จัดแจ้งในโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕ แล้วห้ามมิให้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินดังกล่าวอีกต่อไป เว้นแต่กรณีที่ยกข้อยกเว้นได้ตามพระราชบัญญัตินี้ และห้ามมิให้ผู้จดทะเบียนอาคารชุดนั้นก่อภาระผูกพันเกี่ยวกับอาคารชุดดังกล่าว”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ กรรมสิทธิ์ส่วนที่เป็นของเจ้าของร่วมในทรัพย์ส่วนกลางให้เป็นไปตามอัตราส่วนระหว่างราคาประเมินของทางราชการของห้องชุดแต่ละห้องชุด กับราคาประเมินของทางราชการรวมของห้องชุดทั้งหมด ในขณะที่จดทะเบียนอาคารชุดตามมาตรา ๕”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ เจ้าของร่วมต้องร่วมกันออกค่าใช้จ่ายที่เกิดจากบริการส่วนรวมและที่เกิดจากเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน ตามพื้นที่ห้องชุด ส่วนค่าใช้จ่ายบริการให้จ่ายตามความจริง ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

เจ้าของร่วมต้องร่วมกันออกค่าภาษีอากรซึ่งจะต้องจ่ายในนามของอาคารชุดและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดูแลรักษาและการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนกลางตามอัตราส่วนที่เจ้าของร่วมแต่ละคนมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ส่วนกลางตามมาตรา ๑๔”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๘/๑ ผู้มีหน้าที่ชำระเงินตามมาตรา ๑๘ ชำระเงินดังกล่าวล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนด จะต้องจ่ายเงินเพิ่มไม่เกินร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระ

ผู้ที่ค้างชำระเงินตั้งแต่สามเดือนขึ้นไป นอกจากเสียเงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งแล้ว อาจถูกระงับการให้บริการ หรือให้ใช้ทรัพย์ส่วนกลาง ตามที่กำหนดในข้อบังคับ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับห้องชุดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดมาจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ในกรณีที่ขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ในห้องชุดให้ผู้ขอ นำหนังสือรับรองการไม่มีหนี้ หรือหนังสือรับรองรายการหนี้ในกรณีมีหนี้อันเกิดจากค่าใช้จ่ายตาม

มาตรา ๑๘ จากผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดที่เกี่ยวข้องมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย และให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมได้เมื่อมีการชำระหนี้ที่ครบถ้วนแล้ว

ในกรณีที่ผู้จัดการนิติบุคคลไม่ออกหนังสือรับรองให้ผู้ขอภายใน สามวันนับแต่วันรับคำร้องขอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดมาให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการหนี้ตามวรรคสอง หากผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดไม่มาภายใน เจ็ดวันนับแต่วันที่หนังสือแจ้งหรือมาแต่ไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้แก่ผู้ขอได้ หนังสือรับรองตามมาตรานี้ให้ใช้ได้เพียง สิบห้าวันนับแต่วันออกหนังสือรับรองและหากมีหลักฐานการชำระหนี้มาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกิน เจ็ดวันนับแต่วันชำระหนี้ ห้ามพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

ความตามวรรคสองและวรรคสามมิให้ใช้บังคับแก่กรณีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม โอนสิทธิในห้องชุดก่อนจดทะเบียนนิติบุคคลอาคารชุด”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุดให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ซึ่งข้อบังคับที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วจะสมบูรณ์ต่อเมื่อผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดได้นำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมมีมติ”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕/๑ มาตรา ๓๕/๒ และมาตรา ๓๕/๓ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๕/๑ ผู้จะเป็นผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ยี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) ไม่เคยถูกถอดถอนตามมาตรา ๔๘ เพราะเหตุทุจริต
- (๗) ไม่มีหนี้สินภาระค้างจ่ายตามข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุดนั้น

(๘) คุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดเป็นนิติบุคคล นิติบุคคลนั้นต้องมีสัญชาติไทย และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๖) และ (๗)

นิติบุคคลที่มีสัญชาติไทยตามวรรคสอง หมายถึง บริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง

(๑) มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนสัญชาติไทย และ

(๒) มีคนสัญชาติไทยเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วน

กรณีไม่มีบุคคลประสงค์จะเป็นผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดให้คัดเลือกจากบุคคลอื่น ที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคสองและต้องมีคุณสมบัติครบตามวรรคสาม

ให้ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละไม่เกินสองปี ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๓๕/๒ การแต่งตั้งผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดให้เป็นไปตามมติที่ประชุม เจ้าของร่วมตามมาตรา ๔๘ และให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้นำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่ประชุมมีมติ

มาตรา ๓๕/๓ ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๓๕/๒ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ที่ประชุมของเจ้าของร่วมทั้งหมดมีมติให้ถอดถอนผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด ตามมาตรา ๔๘

(๔) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕/๑”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดมีอำนาจหน้าที่ต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๓ หรือมติของที่ประชุม เจ้าของร่วมหรือคณะกรรมการตามมาตรา ๑๗ ทั้งนี้โดยไม่ขัดต่อข้อบังคับ

(๒) ในกรณีจำเป็นและรีบด่วน ให้ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดมีอำนาจโดยความริเริ่ม ของตนเอง สั่งหรือกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยของอาคาร ดังเช่นวิญญูชนจะพึงรักษา และจัดการทรัพย์สินของตนเอง

(๓) เป็นผู้แทนของนิติบุคคลอาคารชุด

(๔) จัดให้มีการประชุมเจ้าของร่วม

(๕) จัดทำงบการเงิน งบดุล พร้อมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตลงนามรับรองนำเสนอต่อที่ประชุมเจ้าของร่วมและต้องยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กรมที่ดินและคณะกรรมการอาคารชุดของจังหวัดที่อาคารชุดตั้งอยู่ และมีหน้าที่เก็บรักษางบการเงิน งบดุลไว้ที่สำนักงานของนิติบุคคลอาคารชุด

(๖) จัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่ายประจำเดือน และติดประกาศให้เจ้าของร่วมทราบภายในสิบห้าวันนับจากวันสิ้นเดือนและต้องติดประกาศเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวันต่อเนื่องกัน

(๗) หน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการอาคารชุดกลางกำหนด

ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดต้องปฏิบัติกิจการในหน้าที่ด้วยตนเอง เว้นแต่กิจการซึ่งตามข้อบังคับหรือมติของที่ประชุมเจ้าของร่วมตามมาตรา ๔๘(๒) กำหนดให้มอบหมายให้ผู้อื่นทำแทนได้

มาตรา ๓๗ เจ้าของร่วมต้องจัดให้มีคณะกรรมการควบคุมการจัดการนิติบุคคลอาคารชุด ประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน ซึ่งตั้งโดยมติของที่ประชุมใหญ่ตามมาตรา ๔๔ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละไม่เกินสองปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดได้นำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่ประชุมมีมติ

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ.๒๕๒๒

“มาตรา ๓๗/๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระกรรมการควบคุมการจัดการนิติบุคคลอาคารชุดพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดอันได้

กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ที่ประชุมใหญ่ตามมาตรา ๔๔ มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๗) ขาดการประชุมเกินกว่าสองครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผล

(๘) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ บุคคลดังกล่าวต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการควบคุมการจัดการนิติบุคคลอาคารชุด

(๑) เจ้าของร่วม หรือคู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของร่วม

(๒) ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุบาล ในกรณีที่เจ้าของร่วมเป็นผู้เยาว์หรือบุคคลไร้ความสามารถ แล้วแต่กรณี

(๓) ผู้แทนของนิติบุคคล ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของร่วม

ในกรณีที่เจ้าของร่วมถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดจำนวนตั้งแต่สองห้องชุดขึ้นไป ให้เจ้าของร่วมหรือบุคคลตามวรรคหนึ่งซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเจ้าของร่วมมีสิทธิได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการได้ไม่เกินหนึ่งคน โดยให้บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแสดงหลักฐาน เช่น หนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด ทะเบียนสมรส ทะเบียนบ้าน เป็นต้น”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๘/๑ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมการจัดการนิติบุคคลอาคารชุด

(๒) แต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่เป็นผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด เป็นการชั่วคราวได้โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งไม่เกินเก้าสิบวัน ในกรณีที่ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ หรือพ้นสภาพจากผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด โดยบทลงโทษตามมาตรา ๖๗

(๓) จัดประชุมเจ้าของร่วม กรณีผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดไม่จัดประชุม

(๔) จัดประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง โดยให้มีการประชุมอย่างน้อยสามเดือนต่อหนึ่งครั้ง

(๕) เรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร หรือหลักฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็น

(๖) หน้าที่อื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ให้ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดจัดประชุมเจ้าของร่วมทั้งหมด เรียกว่า ประชุมใหญ่ภายในหนึ่งปีแต่ไม่ก่อนหกเดือนนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนนิติบุคคลอาคารชุด ต่อจากนั้นให้มีการประชุมใหญ่ปีละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย

การประชุมใหญ่ของเจ้าของร่วมครั้งแรกตามวรรคหนึ่ง ต้องมีวาระเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบข้อบังคับ ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด คณะกรรมการควบคุมการจัดการนิติบุคคลอาคารชุดที่จดทะเบียนไว้แล้ว ถ้าไม่เห็นชอบให้พิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ หรือถอดถอน และแต่งตั้งผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดคนใหม่ หรือถอดถอนและแต่งตั้งกรรมการแล้วแต่กรณี”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๔๒/๑ ให้นำบทต่อไปนี้ที่มีสิทธิเรียกประชุมเจ้าของร่วมได้

(๑) ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด

(๒) คณะกรรมการควบคุมนิติบุคคลอาคารชุด โดยมติเกินกว่ากึ่งหนึ่งของที่ประชุม คณะกรรมการ

(๓) เจ้าของร่วมเข้าชื่อไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของคะแนนเสียงเจ้าของร่วมทั้งหมด ร้องขอให้เปิดประชุมเจ้าของร่วมต่อผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด และหรือ คณะกรรมการควบคุมนิติบุคคลอาคารชุด ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด และหรือ คณะกรรมการควบคุมนิติบุคคลอาคารชุดต้องจัดให้มีการประชุมเจ้าของร่วมภายในสามสิบวันนับแต่วันรับคำร้องขอ หากผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด และหรือ คณะกรรมการควบคุมนิติบุคคลอาคารชุดไม่จัดประชุมภายในกำหนดเวลาดังกล่าว เจ้าของร่วมซึ่งเป็นผู้ร้องขอตามจำนวนข้างต้นมีสิทธิจัดให้มีการประชุมเจ้าของร่วมได้ โดยแต่งตั้งตัวแทนคนหนึ่งเพื่อออกหนังสือเรียกประชุม

(๔) คณะกรรมการอาคารชุดกลางตามมาตรา ๖ หรือคณะกรรมการตามมาตรา ๗”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสาม ของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒

“ถ้าเจ้าของร่วมมาประชุมมีจำนวนไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้เรียกประชุมใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเรียกประชุมครั้งก่อน การประชุมครั้งใหม่ต้องมีผู้มาประชุมซึ่งมีเสียงลงคะแนนรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนเสียงลงคะแนนทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าเจ้าของร่วมมาประชุมมีจำนวนไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุมตามวรรคสอง ให้เรียกประชุมใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเรียกประชุมครั้งก่อน การประชุมครั้งใหม่นี้ให้ออกเสียงลงมติตามจำนวนคะแนนเสียงข้างมากของผู้เข้าประชุม”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ เจ้าของร่วมอาจมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียงแทนตนได้ แต่ผู้รับมอบฉันทะคนหนึ่งจะรับมอบฉันทะให้ออกเสียงในการประชุมครั้งหนึ่งได้เกินสามห้องชุดมิได้

ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดและคู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด จะเป็นประธานในที่ประชุมเจ้าของร่วมมิได้

บุคคลดังกล่าวต่อไปนี้จะรับมอบฉันทะให้ออกเสียงแทนเจ้าของร่วมคนใดมิได้

(๑) กรรมการและคู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของกรรมการ

(๒) ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดและคู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด และพนักงานหรือลูกจ้างของผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด

(๓) พนักงานหรือลูกจ้างของนิติบุคคลอาคารชุด

(๔) พนักงานหรือลูกจ้างของผู้รับจ้างของนิติบุคคลอาคารชุด”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ การประชุมเจ้าของร่วมที่เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ ต้องใช้มติที่ประชุมเจ้าของร่วมและต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคะแนนเสียงของเจ้าของร่วมทั้งหมด

(๑) การแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด

(๒) การกำหนดกิจการที่ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดมีอำนาจมอบหมายให้ผู้อื่นทำแทนได้

ถ้าเจ้าของร่วมมาประชุมมีจำนวนไม่พอที่จะถือเป็นเสียงข้างมากตามวรรคหนึ่ง ให้เรียกประชุมใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเรียกประชุมครั้งก่อน การประชุมครั้งใหม่นี้ต้องมีเจ้าของร่วมมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนคะแนนเสียงเจ้าของร่วมทั้งหมด และให้ใช้มติตามจำนวนคะแนนเสียงข้างมากของผู้เข้าประชุม

ถ้าเจ้าของร่วมมาประชุมมีจำนวนเสียงไม่พอที่จะถือเป็นเสียงข้างมากตามวรรคสอง ให้เรียกประชุมใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเรียกประชุมครั้งที่สอง การประชุมครั้งนี้ ให้ใช้มติตามจำนวนคะแนนเสียงข้างมากของผู้เข้าประชุม”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ การประชุมเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องใช้มติที่ประชุมเจ้าของร่วม และต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงของเจ้าของร่วมทั้งหมด

(๑) การซื้ออสังหาริมทรัพย์ หรือรับให้อสังหาริมทรัพย์ที่มีค่าภาระติดพัน เป็นทรัพย์สินส่วนกลาง

(๒) การจำหน่ายทรัพย์สินส่วนกลางที่เป็นอสังหาริมทรัพย์

(๓) การแก้ไข เปลี่ยนแปลงจำนวนและวิธีการจัดเก็บค่าใช้จ่ายร่วมกันในข้อบังคับ ตามมาตรา ๑๒

(๔) การให้บุคคลอื่นเช่าหรือจัดหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินส่วนกลาง

(๕) การอนุญาตให้เจ้าของร่วมคนใดคนหนึ่งทำการก่อสร้าง ต่อเติม ที่มีผลต่อ ทรัพย์สินส่วนกลางหรือลักษณะภายนอกอาคาร โดยเสียค่าใช้จ่ายตนเอง

(๖) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้หรือการจัดการทรัพย์สินส่วนกลาง

(๗) การก่อสร้างอันเป็นการเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือปรับปรุงทรัพย์สินส่วนกลาง นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ”

มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๘ บทกำหนดโทษ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒

“หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๓ ผู้ขออนุญาตก่อสร้างหรือผู้จดทะเบียนอาคารชุดหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดเรียกหรือสั่งตามมาตรา ๗/๑ หรือผู้ก่อสร้างหรือผู้ครอบครองอาคารชุดผู้ใดไม่ให้ความสะดวกแก่คณะกรรมการ คณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัด และคณะอนุกรรมการหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งในการปฏิบัติงานตามมาตรา ๗/๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๖๕ ผู้ใดแจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานหรือรายละเอียดตามมาตรา ๘/๑ หรือมาตรา ๙ อันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดโฆษณาโครงการอาคารชุดโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารชุดใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘/๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารชุดใดฝ่าฝืนมาตรา ๘/๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๖๙ ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารชุดใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดและคณะอนุกรรมการ หรือผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๗/๔ วรรคหนึ่ง นอกจากต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว ต้องระวางโทษปรับอีกวันละสองพันบาท ตลอดเวลาที่ฝ่าฝืน

มาตรา ๗๐ เจ้าของห้องชุดที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

มาตรา ๗๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหรือไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด ตามมาตรา ๗๖(๒) ต้องระวางโทษปรับวันละสามพันบาท

มาตรา ๗๒ เจ้าของร่วมที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๗๓ ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด ผู้ใดกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น อันเป็นการเสียหายแก่เจ้าของร่วมหรืออาคารชุด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๗๔ ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด ผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต่อไปนี้ให้พ้นจากสภาพผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด

(๑) ไม่จัดประชุมใหญ่เจ้าของร่วมประจำปี ตามมาตรา ๔๒ เป็นเวลาเกินกว่าสิบสามเดือนติดต่อกัน

(๒) ไม่จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายและคิดประกาศตามมาตรา ๗๖(๓) นานเกินกว่าสามเดือนติดต่อกัน

(๓) ไม่จัดทำงบการเงิน งบดุลตามมาตรา ๗๖(๖) หรือไม่นำเสนองบต่อที่ประชุมใหญ่เจ้าของร่วม

(๔) ชักคำสั่งคณะกรรมการอาคารชุดประจำจังหวัดตามมาตรา ๗ โดยไม่มีเหตุอันควร ตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป”

มาตรา ๒๔ การใดที่ดำเนินการไว้ตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้ การดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับหรือผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดที่ได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้นำมาจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ หรือผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ นิติบุคคลอาคารชุดที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับให้มีสาระสำคัญตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่กฎหมายกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๒ มีผลใช้บังคับ

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง นิติบุคคลอาคารชุดใดที่ยังไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนสิทธิและ

นิติกรรมหรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับห้องชุดหรืออาคารชุดนั้นจนกว่าจะได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
ข้อบังคับให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบริหารกิจการฮาลาล
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารกิจการฮาลาล

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันกิจการฮาลาลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมอาหารและการส่งออกสินค้าของประเทศ แต่องค์กรซึ่งทำหน้าที่ในการตรวจรับรองฮาลาล มิได้มีอำนาจในทางกฎหมายที่จะควบคุม ตรวจสอบ รวมทั้งออกมาตรการบังคับหรือลงโทษต่อผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามระเบียบหรือเงื่อนไขในการให้คำรับรองได้อย่างเต็มที่ อันเป็นผลทำให้มาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ตลอดจนในขณะนี้มียุทธศาสตร์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการรับรองระบบงานฮาลาล การตรวจสอบรับรองและกำหนดมาตรฐานในเรื่องฮาลาลอยู่หลายองค์กร ทำให้การดำเนินงานขาดความเป็นเอกภาพ สมควรมีการจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในเรื่องนี้โดยเฉพาะ มีการแยกองค์กรรับรองระบบงานฮาลาลและองค์กรที่ตรวจรับรองฮาลาลให้ชัดเจน มีความเป็นอิสระในการบริหารงานและการตรวจสอบ มีระบบการควบคุมมาตรฐานที่ดีมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสากล รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดกฎหมายหรือผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามระเบียบหรือเงื่อนไขที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติการบริหารกิจการฮาลาล
พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการบริหารกิจการฮาลาล

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารกิจการฮาลาล พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศใดๆ ที่มีบทบัญญัติหรือข้อกำหนดขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ มิให้มีผลใช้บังคับอีกต่อไปและให้ใช้บังคับเป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ฮาลาล” หมายความว่า สิ่งที่ยุคตินศาสนาอิสลามได้อนุญาตให้มุสลิมบริโภคหรืออุปโภคได้

“กิจการฮาลาล” หมายความว่า การดำเนินการใดๆที่เกี่ยวข้องกับการให้คำรับรองระบบงาน ฮาลาล การควบคุมมาตรฐานฮาลาล การตรวจและการรับรองฮาลาล รวมทั้งการอนุญาตให้ใช้ เครื่องหมายฮาลาล แก่ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

“การรับรองฮาลาล” หมายความว่า การให้การรับรองว่าผลิตภัณฑ์นั้นเป็นผลิตภัณฑ์ ที่ฮาลาลหรือได้ถูกผลิตขึ้นจากสิ่งที่ยาลาลทั้งหมดโดยเป็นไปตาม บัญญัติศาสนาอิสลาม

“ผลิตภัณฑ์” หมายความว่า สิ่งซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือผลิตขึ้นเพื่อใช้สำหรับ การอุปโภคหรือบริโภค ซึ่งได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม ยา เครื่องสำอาง และอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

“การผลิต” หมายความว่า การทำ ผสม ปรง ประกอบ หรือแปรสภาพวัตถุดิบให้เกิดเป็น ผลิตภัณฑ์และให้หมายความรวมถึงการเปลี่ยนรูป การดัดแปลง การคัดเลือก หรือการแบ่งบรรจุ วัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าวด้วย

“การให้บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใด ๆ การให้ใช้หรือให้ ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น แต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงาน

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้ส่งหรือนำเข้ามา ในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการในธุรกิจ

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้ซื้อหรือได้รับบริการจากผู้ประกอบการ หรือผู้ซึ่งได้รับการ เสนอ หรือการชักชวนจากผู้ประกอบการเพื่อให้ซื้อสินค้าหรือรับบริการ และให้หมายความรวมถึง ผู้ใช้สินค้า หรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบการ โดยชอบแม้มิได้เป็นผู้เสียค่าตอบแทนก็ตาม

“เครื่องหมายรับรองฮาลาล” หมายความว่า เครื่องหมายรับรองฮาลาลของคณะกรรมการ กลางอิสลามแห่งประเทศไทยที่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายรับรองไว้ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมาย การค้า

“คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย” หมายความว่า คณะกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม

“คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานฮาลาลแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนพัฒนามาตรฐานฮาลาล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานมาตรฐานฮาลาลแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานฮาลาลแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกกฎกระทรวงระเบียบหรือประกาศอื่นใดเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะควบคุมการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการที่กำหนด เป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ขัดหรือแย้งตามบัญญัติศาสนาอิสลาม รวมทั้งมุ่งหมายที่จะคุ้มครองผู้บริโภคมุสลิมเป็นสำคัญ

มาตรา ๗ ในการพิจารณาหรือดำเนินการเพื่อการรับรองฮาลาลตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการทั้งหมด นับตั้งแต่การผลิตและหรือการจัดหาวัตถุดิบ การจัดเตรียม กระบวนการผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา การขนส่ง การใช้หรือแสดงเครื่องหมายหรือฉลาก จนถึงการนำเสนอและการจัดจำหน่ายแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องหรือไม่ขัดหรือแย้งกับบัญญัติศาสนาอิสลาม

มาตรา ๘ ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์หรือผู้ใช้บริการจากการให้บริการที่ได้การรับรองฮาลาลตามพระราชบัญญัตินี้ ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิที่จะได้บริโภคหรืออุปโภคผลิตภัณฑ์ที่ฮาลาลอย่างแท้จริง
- (๒) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น
- (๓) สิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลต่างๆจากผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการ เท่าที่จำเป็นต่อการคุ้มครองหรือปกป้องประโยชน์ของตนโดยชอบด้วยกฎหมาย
- (๔) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนตัว ในกรณีที่ได้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการรับรองฮาลาลของผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการใดๆ ว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือเป็นไปโดยไม่สอดคล้องกับบัญญัติศาสนาอิสลาม

หมวด ๒
การรับรองระบบงานฮาลาล
และการควบคุมมาตรฐานฮาลาล

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานฮาลาลแห่งชาติ ประกอบด้วยจุฬาราชมนตรี หรือผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจุฬาราชมนตรีมอบหมายเป็นประธาน เลขานุการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นรองประธาน ตัวแทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดจำนวนสี่คน เลขานุการคณะกรรมการอาหารและยาหรือผู้แทน เลขานุการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือผู้แทน เลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคหรือผู้แทน ผู้อำนวยการสถาบันมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติหรือผู้แทน ผู้ทรงคุณวุฒิของจุฬาราชมนตรีจำนวนสามคน ด้านมาตรฐานด้านบริหารงาน และด้านกฎหมายซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งด้านละหนึ่งคนเป็นกรรมการ และให้เลขานุการสำนักงานมาตรฐานฮาลาลแห่งชาติเป็นเลขานุการ โดยตำแหน่ง เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการรับรองระบบงานฮาลาลและการควบคุมมาตรฐานฮาลาลของประเทศไทย

ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญญัติศาสนาอิสลามและมีประสบการณ์ในเรื่องฮาลาลเป็นอย่างดี

มาตรา ๑๐ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕ วรรคสอง
- (๔) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๒ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาให้การรับรองระบบงานฮาลาลแก่องค์กรตรวจและรับรองฮาลาล
- (๒) ประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการให้บริการฮาลาลของประเทศ ให้เป็นไปโดยถูกต้องตามบัญญัติศาสนาอิสลามและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- (๓) กำหนดมาตรฐานและแนวทางในการตรวจรับรองผลิตภัณฑ์และการให้บริการตามชนิดและประเภทต่างๆ
- (๔) กำหนดมาตรฐานหรือแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ผู้ตรวจรับรองฮาลาล ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ ผู้ตรวจการฮาลาลและผู้เชือดสัตว์
- (๕) พิจารณาออกใบอนุญาตการเป็นคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ผู้ตรวจรับรองฮาลาลที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ ผู้ตรวจการฮาลาล และผู้เชือดสัตว์ รวมทั้งกำหนดค่าตอบแทนให้แก่บุคคลดังกล่าว
- (๖) แต่งตั้งผู้ตรวจการฮาลาลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งควบคุมและดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการฮาลาล

(๓) พิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และการให้บริการที่ได้รับการรับรองเพื่อกำหนด มาตรการแก้ไขปัญหาและประสานงานให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดดำเนินการแก้ไขเยียวยาต่อไป

(๔) ออกระเบียบว่าด้วยการประชุมของคณะกรรมการ

(๕) กำหนดนโยบายและแผนงานของสำนักงาน

(๑๐) ควบคุมการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่กำหนด

(๑๑) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน การปฏิบัติหน้าที่แทนหรือการรักษาการแทน การบริหารจัดการกองทุน และการจัดสวัสดิการ

(๑๒) แต่งตั้งหรือมอบหมายให้คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานกระทำการแทนหรือปฏิบัติกรอื่นใดตามที่เห็นสมควร

(๑๓) ออกประกาศ ระเบียบ หรือปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มาชี้แจงให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยว่าวัตถุดิบ ส่วนประกอบหรือสิ่งใดเป็นสิ่งที่ฮาลาลหรือไม่ หรือการดำเนินการใดเป็นไปโดยถูกต้องหรือขัดหรือแย้งกับบัญญัติศาสนาอิสลามหรือไม่ให้คณะกรรมการส่งปัญหาหรือข้อสงสัยดังกล่าวไปให้คณะผู้ทรงคุณวุฒิของจุฬาราชมนตรีทำการวินิจฉัย

เมื่อคณะผู้ทรงคุณวุฒิของจุฬาราชมนตรีได้ทำการวินิจฉัยในเรื่องใดแล้ว คณะกรรมการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

หมวด ๓

การตรวจรับรองฮาลาล และการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจและรับรองฮาลาลแก่ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการของผู้ประกอบการภายในจังหวัดนั้น รวมทั้งมีอำนาจแต่งตั้งผู้ตรวจรับรองฮาลาลของจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ภายในเขตจังหวัดของตน

ในจังหวัดที่ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่งภายในจังหวัดนั้น

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยอาจมอบหมายให้ฝ่ายกิจการฮาลาลทำหน้าที่ดังกล่าวแทนได้

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาตรวจรับรองฮาลาลแก่ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ ตามมาตรฐานและแนวทางการตรวจรับรองผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒) ควบคุมผู้ประกอบการให้ปฏิบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์ฮาลาลและการให้บริการฮาลาลอย่างเคร่งครัด

(๓) ควบคุมการใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

(๔) ประกาศและเผยแพร่รายชื่อผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการที่ได้รับการรับรองฮาลาล หรือที่ถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนการรับรองฮาลาล ให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและเป็นประจำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการตรวจและรับรองฮาลาล เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาฮาลาลและผู้เชี่ยวชาญเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองฮาลาล

(๗) จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายเกี่ยวกับการตรวจและรับรองฮาลาลให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อส่งให้ผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบ และให้จัดส่งรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีให้คณะกรรมการทราบเป็นประจำทุกปี

(๘) จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และการให้บริการที่ได้รับการรับรองฮาลาล เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดขึ้น โดยทันที และรายงานต่อคณะกรรมการ

(๙) ให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้แก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และการให้บริการที่ได้รับการรับรองฮาลาล เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการบริโภคหรืออุปโภคอย่างแท้จริง

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ในการตรวจและรับรองฮาลาล ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีหนังสือแต่งตั้งคณะผู้ตรวจรับรองฮาลาลขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบไปด้วยบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตและผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนด

คณะผู้ตรวจรับรองฮาลาลที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามแนวทางและมาตรฐานตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะให้มีการตรวจและรับรองฮาลาลแก่ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการใด ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ที่มีเขตความรับผิดชอบในจังหวัดที่ผู้ประกอบการนั้นตั้งอยู่

ในกรณีที่ผู้ประกอบการมีสาขาอยู่ตั้งอยู่ในหลายจังหวัดและการให้การรับรองฮาลาลอาจมีผลกระทบต่อการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการของสาขาย่อยดังกล่าว ผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำขอ ให้ตรวจและรับรองฮาลาลของสาขาย่อยทุกสาขาในคราวเดียวกันด้วย

มาตรา ๒๑ ในการยื่นคำขอให้ตรวจรับรองฮาลาล ผู้ประกอบการจะต้องแนบเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้

(๑) รายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุดิบ ส่วนผสมหรือส่วนประกอบ สารปรุงแต่ง ที่ใช้ในการผลิตหรือการให้บริการ รวมทั้งเอกสารการตรวจวิเคราะห์ส่วนประกอบดังกล่าวจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

(๒) ร่างคู่มือหรือแนวทางการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการฮาลาล

(๓) แนวทางการจัดเตรียมบุคคลากรและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการฮาลาล

(๔) เอกสารหลักฐานอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ เมื่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้รับคำขอให้รับรองฮาลาลและเอกสารหลักฐานของผู้ประกอบการแล้ว ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอและเอกสารหลักฐานที่ยื่นมาแล้วนั้นว่ามีรายการครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าคำขอยังมีรายละเอียดหรือเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกเอกสารหลักฐานหรือให้ดำเนินการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นคำขอที่สมบูรณ์และมีเอกสารหลักฐานครบถ้วนให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจรับรองฮาลาลพร้อมทั้งกำหนดวันเวลาที่ทำการตรวจสอบแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบ

เมื่อผู้ประกอบการได้รับแจ้งกำหนดเวลาที่คณะผู้ตรวจรับรองฮาลาลจะดำเนินการตรวจสอบสถานประกอบการแล้ว ผู้ประกอบการต้องชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบฮาลาลตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓ ให้คณะผู้ตรวจรับรองฮาลาลดำเนินการตรวจสอบวัตถุดิบ ส่วนผสม กระบวนการผลิต อุปกรณ์ สถานที่ผลิตหรือสถานที่จำหน่าย การบรรจุ การขนส่ง ณ โรงงานหรือสถานประกอบการตามกำหนดเวลาที่แจ้งให้ทราบ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบของคณะผู้ตรวจรับรองฮาลาล ให้ผู้ประกอบการอำนวยความสะดวกแก่คณะผู้ตรวจรับรองฮาลาลตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๔ ภายหลังจากที่คณะผู้ตรวจรับรองฮาลาลได้ตรวจสอบสถานประกอบการแล้ว ให้จัดทำรายงานการตรวจสอบพร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเพื่อพิจารณาต่อไป

ในกรณีที่เห็นว่าสถานประกอบการดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์หรือให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานฮาลาล ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ออกใบรับรองฮาลาลให้แก่ผู้ประกอบการรายนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พิจารณาเสร็จ

การออกใบรับรองฮาลาลให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๕ ใบรับรองฮาลาลที่จะออกให้ผู้ประกอบการแบ่งออกเป็นใบรับรองฮาลาลสำหรับกิจการประเภทดังต่อไปนี้

- (๑) ผลิตภัณฑ์สำหรับการบริโภคหรืออุปโภค
- (๒) การให้บริการ
- (๓) การเชือดสัตว์

(๔) การส่งออก

ผู้ประกอบการต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามประเภทของกิจการที่รับรองฮาลาล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ต้องไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้ประกอบการประสงค์จะใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลแก่ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการใด ให้ยื่นคำขอพร้อมใบรับรองฮาลาลต่อคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยตามแบบและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้พิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่าผู้ประกอบการได้ดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการเป็นไปโดยถูกต้องตามมาตรฐานฮาลาลที่คณะกรรมการกำหนดและผู้ประกอบการได้ชำระค่าธรรมเนียมการใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลครบถ้วนแล้ว ให้ออกใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลแก่ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและชำระค่าธรรมเนียมครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๒๗ ผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล ต้องใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองฮาลาลบนผลิตภัณฑ์หรือสถานที่ตามตำแหน่งที่กำหนด และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ได้รับใบรับรองฮาลาลหรือใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลตามพระราชบัญญัตินี้ใช้ใบรับรองฮาลาลหรือเครื่องหมายรับรองฮาลาล แล้วแต่กรณี

หมวด ๔

คณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดชนิด ประเภทและขนาดของโรงงานหรือสถานประกอบการที่จะต้องจัดให้มีคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล เพื่อดำเนินการวางแผนและปรับปรุงสถานที่หรือระบบการผลิตของโรงงานหรือสถานประกอบการนั้นให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งช่วยจัดทำร่างคู่มือหรือแนวทางการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ

ฮาลาล ก่อนที่จะดำเนินการยื่นคำขอให้มีการตรวจและรับรองฮาลาลแก่ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ
ของโรงงานหรือสถานประกอบการนั้น

คณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาลตามวรรคหนึ่งจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจาก
คณะกรรมการให้เป็นคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาลตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติงานของคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาลตามบทบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิได้รับ
ค่าตอบแทนตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการเป็นคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาลเว้นแต่ได้รับ
ใบอนุญาตจากคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

การยื่นคำขออนุญาต การพิจารณาคำขอ และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบ
หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑ ผู้ที่ประสงค์จะยื่นคำขอเป็นคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาลต้องมีคุณสมบัติและ
ประกอบไปด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทยหรือคณะบุคคลผู้มีสัญชาติไทย
- (๒) มีหลักประกันตามที่กำหนดในมาตรา ๒๗
- (๓) ไม่เคยถูกเพิกถอนการเป็นคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล
- (๔) มีบุคคลากรที่มีความรู้ทางศาสนาในเรื่องฮาลาลเป็นอย่างดี
- (๕) มีบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบงานการผลิต
- (๖) มีคุณสมบัติหรือองค์ประกอบอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ในการยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ผู้ยื่นคำขอ
จะต้องวางหลักประกันตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อใช้เป็นหลักประกันความเสียหาย
อันอาจเกิดจากการดำเนินการของคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล

การวางหลักประกัน การเพิ่มหลักประกัน และการคืนหลักประกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่
คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๓ ใบอนุญาตการเป็นคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ให้มีอายุไม่เกินสองปีนับแต่
วันที่ออกใบอนุญาต

ในกรณีที่คณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาลประสงค์จะขอต่อใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอก่อน
ใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าหกสิบวัน เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะมี
คำสั่งถึงที่สุด ไม่อนุญาตให้ต่อใบอนุญาตนั้น

การยื่นคำขอต่อใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๔ ให้คณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาลแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้
ชัดเจนในสำนักงานหรือสถานที่ทำการของคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล

ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ให้คณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาลยื่นคำขอใบแทน
ใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตการเป็นคณะที่ปรึกษา
ระบบงานฮาลาลได้เมื่อปรากฏว่าคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาลผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ
ต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมหรือทุจริต

หมวด ๕

การควบคุมและกำกับดูแล

มาตรา ๓๖ ผู้ประกอบการที่ได้รับใบรับรองฮาลาลหรือใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรอง
ฮาลาลต้องแต่งตั้งที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการตามข้อเสนอของ
คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยแล้วแต่กรณี
ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการตามวรรคหนึ่งได้รับค่าตอบแทน
ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๗ ให้ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการมีหน้าที่ตรวจสอบการ
ผลิตหรือการให้บริการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งให้คำปรึกษาแก่
โรงงานหรือสถานประกอบการ แล้วรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
หรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย แล้วแต่กรณี เป็นประจำอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๓๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจถอดถอนที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการตามข้อเสนอของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย เมื่อความปรากฏว่าเป็นผู้มีความประพฤติไม่เหมาะสมหรือทุจริต

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นโรงงานหรือสถานประกอบการที่ต้องมีการเชือดสัตว์ ผู้ประกอบการจะต้องจัดให้มีผู้เชือดสัตว์จำนวนเหมาะสมกับขนาดการผลิตประจำโรงงานหรือสถานประกอบการนั้นตามข้อเสนอของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่เชือดสัตว์และควบคุมการเชือดสัตว์ตลอดเวลา

ให้ผู้เชือดสัตว์ตามวรรคหนึ่งได้รับค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๐ ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการและผู้เชือดสัตว์ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงงานหรือสถานประกอบการ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตและผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามแนวทางและมาตรฐานตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๑ ให้ผู้ประกอบการจ่ายค่าตอบแทนสำหรับที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการและผู้เชือดสัตว์ โดยนำส่งผ่านทางสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย แล้วแต่กรณี

ให้สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยหักเงินค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่งเป็นเงินสมทบเพื่อนำส่งเข้ากองทุน

มาตรา ๔๒ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการรับรองระบบงานฮาลาล หรือตรวจรับรองฮาลาล หรือเป็นผู้ตรวจรับรองฮาลาล หรือที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงาน หรือสถานประกอบการ หรือผู้เชือดสัตว์หรือผู้ตรวจการฮาลาล เว้นแต่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลผู้ประกอบการ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแต่งตั้งผู้ตรวจการฮาลาลจำนวนหนึ่งตามความเหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของผู้ตรวจการฮาลาลแต่ละคณะ เพื่อทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองฮาลาลที่จำหน่ายในท้องตลาด และสืบสวนหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ของผู้ประกอบการ รวมทั้งกรณีมีการละเมิดการใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้ตรวจการฮาลาลที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๓ ให้ผู้ตรวจการศาลามีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ หรือสั่งให้ผู้ประกอบการจัดส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ในปริมาณที่สมควรเพื่อนำมาตรวจสอบทางห้องปฏิบัติการได้

(๒) เข้าไปในโรงงานหรือสถานประกอบการของผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนการผลิต เครื่องมืออุปกรณ์หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการที่ได้รับการรับรองศาลาล เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์ วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) สั่งให้ผู้ประกอบการ หรือเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการศาลาลต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวผู้ตรวจการศาลาลให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๔๕ ให้ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการศาลาล อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ตรวจการศาลาลตามควรแก่กรณี

มาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์ การคืน การรับสิ่งของที่ยึดหรืออายัด ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

สำนักงานมาตรฐานศาลาลแห่งชาติ

มาตรา ๔๗ ให้จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานศาลาลแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สมหช.” มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการรับรองระบบงานศาลาลให้กับองค์กรตรวจและรับรองศาลาล

(๒) ศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการให้บริการศาลาลของประเทศ

(๓) ดำเนินการจัดทำมาตรฐานและแนวทางในการตรวจรับรองผลิตภัณฑ์และการให้บริการตามชนิดและประเภทต่างๆ

(๔) ดำเนินการจัดทำมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ผู้ตรวจรับรองฮาลาล ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ ผู้ตรวจการฮาลาล และผู้เชือดสัตว์

(๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตการเป็นคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ผู้ตรวจรับรองฮาลาล ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ ผู้ตรวจการฮาลาล และผู้เชือดสัตว์

(๖) สอดส่องดูแลและติดตามการปฏิบัติงานของคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ผู้ตรวจรับรองฮาลาล ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ และผู้เชือดสัตว์

(๗) กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการฮาลาลเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการ

(๘) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และการให้บริการที่ได้รับการรับรองฮาลาล

(๙) จัดให้มีการศึกษาอบรม พัฒนาบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกิจการฮาลาล

(๑๐) ดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่กำหนด

(๑๑) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ

(๑๒) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ

(๑๓) บริหารและจัดการกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๔๘ ให้จัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรฮาลาลขึ้นภายในสำนักงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่จัดการศึกษาอบรม พัฒนาบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกิจการฮาลาล

มาตรา ๔๙ ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงาน

มาตรา ๕๑ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่างๆภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) จัดให้ได้มา ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินต่างๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำการนิติกรรมใดๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๔) จัดให้มีทุนเพื่อการศึกษา การค้นคว้า และการวิจัยเพื่อพัฒนา ตลอดจนการฝึกอบรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ฮาลาลและมาตรฐานฮาลาล
- (๕) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

มาตรา ๕๒ รายได้ของสำนักงานมีดังต่อไปนี้

- (๑) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม
 - (๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี
 - (๓) เงินอุดหนุนจากภาคเอกชนหรือองค์กรอื่น รวมทั้งจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
 - (๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุน ร่วมทุน หรือการใช้ทรัพย์สินของสำนักงาน
 - (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศหรือบริจาคให้
- รายได้ของสำนักงาน ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๕๓ ทรัพย์สินของสำนักงาน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี และบุคคลใดจะขอยกความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสำนักงานในเรื่องทรัพย์สินของสำนักงานมิได้

มาตรา ๕๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการและคณะทำงาน ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๕ ให้สำนักงานจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี และทำรายงานแสดงผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการ พร้อมทั้งให้ส่งงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วให้กระทรวงการคลังทราบด้วย

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานแล้วรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้สำนักงานโฆษณารายงานประจำปีที่ผ่านมา โดยแสดงงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว

มาตรา ๕๖ สำนักงานต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงินทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของข้อความนั้นๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีเป็นประจำ

มาตรา ๕๗ ให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปี โดยแสดงงบการเงินและผลการดำเนินงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาเสนอต่อรัฐมนตรี

หมวด ๗

เลขาธิการ

มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานมีเลขาธิการหนึ่งคน และรองเลขาธิการหนึ่งคน ให้คณะกรรมการเป็นผู้คัดเลือก แต่งตั้ง และถอดถอน เลขาธิการและรองเลขาธิการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๙ บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการและรองเลขาธิการต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญญัติศาสนาอิสลามในเรื่องฮาลาลและมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานฮาลาลเป็นอย่างดี รวมทั้งต้องมีประสบการณ์ในด้านการบริหารงานหรือการบริหารองค์กรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๖๐ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานในหน้าที่เลขาธิการและรองเลขาธิการ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีกำหนดระยะเวลาการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี

เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญาจ้างตามวรรคหนึ่งแล้ว คณะกรรมการอาจมีมติให้ความเห็นชอบให้ทำสัญญาจ้างเลขาธิการและรองเลขาธิการปฏิบัติงานต่อไปอีกก็ได้

ให้เลขาธิการและรองเลขาธิการได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทน และเงินอื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามสัญญาจ้าง เลขานุการและรองเลขานุการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๑
- (๔) ออกตามกรณีที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างระหว่างคณะกรรมการกับเลขานุการหรือรองเลขานุการ
- (๕) คณะกรรมการให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มติของคณะกรรมการให้เลขานุการหรือรองเลขานุการออกจากตำแหน่งตาม (๕) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ โดยไม่นับรวมเลขานุการในกรณีลงมติให้เลขานุการออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๖๒ เลขานุการมีอำนาจหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย ประกาศ และมติของคณะกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย ประกาศ หรือมติที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) เสนอและรายงานต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานและกองทุน เลขานุการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของสำนักงานและกองทุน

มาตรา ๖๓ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานุการเป็นผู้แทนของสำนักงาน แต่เลขานุการจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลใดทำนิติกรรมหรือดำเนินการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๔ เมื่อตำแหน่งเลขานุการว่างลงหรือเลขานุการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราว ให้รองเลขานุการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน และในกรณีที่ไม่มีผู้ใดปฏิบัติหน้าที่แทน

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน และให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเลขานุการ

หมวด ๘

กองทุนพัฒนามาตรฐานฮาลาล

มาตรา ๖๕ ให้มีกองทุนพัฒนามาตรฐานฮาลาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์กร ระบบงาน และบุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮาลาลตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๖ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม
- (๒) เงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการเป็นคณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล
- (๓) เงินสมทบตามมาตรา ๖๗
- (๔) ค่าปรับทางปกครองหรือเงินเพิ่มที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) เงินหรือผลประโยชน์ที่ได้รับอันเนื่องมาจากการลงทุนหรือการประกอบกิจการตามที่รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ทั้งนี้โดยต้องไม่ขัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม
- (๖) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

มาตรา ๖๗ ให้คณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ผู้ตรวจรับรองฮาลาล ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ ผู้ตรวจการฮาลาล และผู้เชือดสัตว์จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนในแต่ละปีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่จ่ายเงินสมทบภายในเวลาที่กำหนดหรือจ่ายไม่ครบตามจำนวนที่กำหนด ต้องจ่ายเงินเพิ่มเป็นค่าปรับในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของเงินสมทบที่ยังไม่ได้นำส่งหรือของเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ

มาตรา ๖๘ รายได้ของกองทุนให้นำส่งเข้ากองทุนเพื่อใช้ในกิจการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๖๙ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการดังต่อไปนี้

(๑) จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดตามสัดส่วน ที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) เป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบงานหรือมาตรฐานสากล

(๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกองทุน

มาตรา ๖๒ ให้เลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและจัดการกองทุนเป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนด และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๓ มาใช้บังคับกับการดำเนินการของกองทุน โดยอนุโลม

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่มีการยุบเลิกกองทุนให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งเป็นผู้ชำระบัญชีและเสนอรายงานการชำระบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองแล้วต่อคณะรัฐมนตรี หากมีเงินหรือทรัพย์สินคงเหลือให้ออนแก่กองทุนที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียง ทั้งนี้ โดยต้องทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

หมวด ๘

มาตรการทางปกครอง

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่มีการตรวจสอบพบก่อนการจัดจำหน่ายหรือให้บริการว่ามีวัตถุอันตรายหรือส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการของผู้ประกอบการรายใด เป็นสิ่งที่ไม่ปลอดภัยหรือมี กระบวนการผลิตที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่กำหนด ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือเปิดการให้บริการดังกล่าวและให้ผู้ประกอบการรายนั้นแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ประกอบการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่คณะกรรมการกำหนด ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองเป็นจำนวนเงินไม่เกินสองเท่าของมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ได้จำหน่ายไปแล้วหรือค่าบริการที่ได้รับ

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือเปิดให้บริการของผู้ประกอบการรายใดแล้ว ปรากฏพบในภายหลังว่ามีวัตถุดิบหรือส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการของผู้ประกอบการรายนั้น เป็นสิ่งที่ไม่สะอาดหรือมีกระบวนการผลิตที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามจำหน่ายหรือหยุดการให้บริการและให้ผู้ประกอบการรายนั้นเรียกคืนผลิตภัณฑ์ดังกล่าวหรือแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ประกอบการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่คณะกรรมการกำหนด ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองเป็นจำนวนเงินไม่เกินสองเท่าของมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ได้จำหน่ายไปแล้วหรือค่าบริการที่ได้รับ

มาตรา ๗๔ ผู้ประกอบการรายใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท และหรือพักใช้หรือเพิกถอนการรับรองฮาลาลหรือใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่การกระทำความผิดของผู้ประกอบการเกิดขึ้นเนื่องจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ตรวจรับรองฮาลาล ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ หรือผู้เชือดสัตว์ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือพักหน้าที่ชั่วคราวหรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือถอดถอนการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความร้ายแรงของผลที่เกิดจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่อเป็นสำคัญ

หมวด ๑๐

องค์กรคุ้มครองผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาล

มาตรา ๗๖ เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคุ้มครองผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์ฮาลาล ให้สมาคม มูลนิธิ ศูนย์ ชมรม หรือองค์กรเอกชนในรูปอื่นใดซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยหรือจัดตั้งโดยคณะบุคคลผู้มีสัญชาติไทยที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรง

กับการคุ้มครองผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาลและมีวัตถุประสงค์ประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการประกอบกิจกรรมดังกล่าว มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาลต่อคณะกรรมการได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๗ องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗๖ แล้ว มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือหรือ ได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดให้มีอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการฮาลาล และสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลหรือข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ฮาลาล และการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาล

(๓) การช่วยเหลือกลุ่มผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่ได้รับความเดือดร้อน

(๔) การเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรี

(๕) การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาล รวมทั้งเป็นผู้แทนในคดีที่มีการฟ้องร้องต่อศาลเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

มาตรา ๗๘ ในกรณีที่องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗๖ ประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการตามมาตรา ๗๗ และร้องขอให้คณะกรรมการช่วยเหลือ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗๖ แล้ว ดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่จัดตั้งหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับทางการเมืองหรือมีการเรียกค่าตอบแทนหรือก่อให้เกิดความวุ่นวายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือไม่เหมาะสม ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนขององค์กรเอกชนนั้นได้

มาตรา ๘๐ ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาล มิให้องค์กรเอกชนดังกล่าวถอนฟ้อง เว้นแต่ศาลจะอนุญาตเมื่อศาลเห็นว่าการถอนฟ้องนั้นไม่เป็นผลเสียต่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนรวม สำหรับคดีแพ่งเกี่ยวกับการเรียกค่าเสียหายทดแทนการถอนฟ้องหรือการพิพากษาในกรณีที่อยู่ความตกลงหรือประนีประนอมยอมความกัน จะต้องมิหนังสือแสดงความยินยอมของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาล มาแสดงต่อศาลด้วย

หมวด ๑๑
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๑ ผู้ประกอบการรายใดยื่นคำขอให้ตรวจรับรองฮาลาล โดยแจ้งข้อความหรือใช้เอกสารหลักฐานที่เป็นเท็จหรือปลอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๒ ผู้ตรวจรับรองฮาลาลผู้ใดทำรายงานการตรวจสอบสถานประกอบการตามมาตรา ๒๔ เป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๓ ผู้ตรวจรับรองฮาลาล คณะที่ปรึกษาระบบงานฮาลาล ที่ปรึกษาฮาลาลประจำโรงงาน หรือสถานประกอบการ ผู้เชือดสัตว์ผู้ใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ บุคคลใดปลอมใบรับรองฮาลาลหรือเครื่องหมายรับรองฮาลาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปีหรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ บุคคลใดเลียนใบรับรองฮาลาลหรือเครื่องหมายรับรองฮาลาล เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายรับรองฮาลาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ บุคคลใด

(๑) นำเข้ามาในราชอาณาจักร จำหน่าย เสนอจำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีเครื่องหมายรับรองฮาลาลปลอมตามมาตรา ๘๔ หรือที่เลียนเครื่องหมายรับรองฮาลาลตามมาตรา ๘๕ หรือ

(๒) ให้บริการหรือเสนอให้บริการโดยใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลปลอมตามมาตรา ๘๔ หรือที่เลียนเครื่องหมายรับรองฮาลาลตามมาตรา ๘๕

ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้ที่ปลอมหรือเลียนเครื่องหมายรับรองฮาลาล

มาตรา ๘๗ ผู้ประกอบการรายใดไม่ดำเนินการเป็นไปตามคู่มือหรือแนวทางการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการฮาลาลที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๘ ผู้ประกอบการรายใดไม่ชำระค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการตามมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๐ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกให้แก่คณะผู้ตรวจรับรองฮาลาลตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง หรือแก่ผู้ตรวจการฮาลาลตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๑ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการฮาลาล ตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๒ ผู้ใดขายของหรือให้บริการโดยหลอกลวงด้วยการใช้เครื่องหมาย ข้อความ หรือรูปภาพใดๆ เพื่อให้ผู้บริโภคหลงเชื่อว่าเป็นผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการที่ฮาลาลตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๓ ผู้ใดปลอมปนผลิตภัณฑ์ฮาลาลโดยการนำวัตถุดิบ ส่วนประกอบ สารปรุงแต่ง หรือวัตถุอื่นใดที่ไม่ฮาลาลผสมเข้ากับผลิตภัณฑ์ฮาลาลเพื่อประโยชน์ในทางการค้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๕ ผู้ใดโดยเจตนาทุจริต ใช้ ช้าง วาน ยุง หรือดำเนินการให้องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ฟ้องร้องผู้ประกอบการรายใดเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาต่อศาล

เพื่อกลั่นแกล้งผู้ประกอบรายนั้นให้ได้รับความเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ บุคคลใดกระทำความผิดต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้ว ยังไม่ครบกำหนดห้าปีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อีกให้วางโทษทัณฑ์

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าคนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่มิได้ผู้บังคับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เงินมีการฟ้องร้องคดีในศาล ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาล เพื่อให้ศาลพิพากษาจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้บังคับเป็นจำนวนเงินไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับตามคำพิพากษา ทั้งนี้โดยให้จ่ายจากเงินค่าปรับที่ชำระต่อศาล ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระเงินค่าปรับหรือชำระไม่ครบถ้วน ก็ให้จ่ายเงินสินบนนำจับที่ยังค้างอยู่จากเงินค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ ถ้ายังขาดอยู่อีกก็ให้เป็นพับไป

ในกรณีที่มิได้ผู้บังคับหลายคนให้แบ่งเงินสินบนนำจับให้คนละเท่า ๆ กัน การจ่ายเงินสินบนนำจับนั้น จะจ่ายได้เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว

มาตรา ๕๙ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสถานที่ของผู้ประกอบการรายใดและการกระทำนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบการดังกล่าว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ประกอบการรายนั้นเป็นผู้กระทำผิดร่วมด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่สามารถคาดหมายได้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำความผิดแม้จะรู้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของผู้ประกอบการอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของผู้ประกอบการจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

ผู้ใดได้มาหรือล่วงรู้ข้อเท็จจริงใดจากบุคคลตามวรรคหนึ่งเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่หรือการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี แล้วเปิดเผยข้อเท็จจริงนั้นในประการที่น่าจะเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๑๐๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี คณะกรรมการ มีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการมีอำนาจมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ ดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการ เปรียบเทียบหรือเงื่อนไขประการใด ๆ ให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ในการสอบสวนถ้าพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่ง คณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดง ความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๒ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ รวมทั้งเงิน งบประมาณของสถาบันมาตรฐานอาหารสากลตามระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันมาตรฐานอาหารสากล ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ ไปเป็นของสถาบันพัฒนาบุคลากรสากล

พนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันมาตรฐานอาหารสากลผู้ใด ประสงค์ที่จะโอนไป ปฏิบัติงานเป็น พนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันพัฒนาบุคลากรสากลให้แจ้งความจำนงเป็น หนังสือต่อคณะกรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๓ ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกพนักงานและลูกจ้างของสถาบัน พัฒนาบุคลากรสากลจากผู้ที่ได้ยื่นหนังสือแจ้งความจำนงไว้ก่อน หากได้ไม่เพียงพอจึงจะ พิจารณาคัดเลือกโดยการรับสมัครจากบุคคลภายนอกต่อไป

ให้พนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันมาตรฐานอาหารสากลที่โอน ไปเป็นพนักงานหรือ ลูกจ้างของสถาบันพัฒนาบุคลากรสากล ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ ต่าง ๆ เท่ากับที่เคย ได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใน สถาบันพัฒนาบุคลากรสากล แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือ ค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๑๐๔ ให้ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ตรวจรับรองฮาลาล ที่ปรึกษาประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ หรือผู้เชือดสัตว์ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ยื่นหนังสือแสดงความจำนงเพื่อเข้ารับการอบรมเป็นผู้ตรวจรับรองฮาลาล ที่ปรึกษาประจำโรงงานหรือสถานประกอบการ หรือผู้เชือดสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อคณะกรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๕ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจรับรอง ฮาลาล หรือการกำหนดมาตรฐานฮาลาลที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม ให้มีผลใช้บังคับโดยอนุโลมจนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบรับรองฮาลาล (ต่อหนึ่งผลิตภัณฑ์)	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๒) ใบรับรองฮาลาล กรณีการให้บริการ	ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท
(๓) ใบรับรองฮาลาล กรณีการเชือดสัตว์	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๔) ใบรับรองฮาลาล กรณีส่งออก	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๕) ใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๖) ใบรับรองฮาลาลและใบอนุญาตให้ใช้เครื่องหมาย
รับรองฮาลาล ฉบับภาษาอังกฤษ	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๗) ใบแทนใบรับรองฮาลาลและใบอนุญาตให้ใช้
เครื่องหมายรับรองฮาลาล	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
(๘) การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแต่ละประเภท	

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑-๒